

cultura

O San Froilán 2026 contará con diferentes propostas musicais para toda a familia. **Páx. 7**

sociedade

O futuro Museo da Romanización podería contar cun consorcio histórico-artístico. **Páx. 11**

infraestruturas

A veciñanza esixe a reapertura ao tráfico da praza de Conde Fontao. **Páx. 14**

deputación

A presidenta, Carmela López, fixo balance dos primeiros sete meses á fronte da institución. **Páx. 29**

deporte

Xa está en marcha a nova Escola de Tecnificación da SCD Santa Comba. **Páx. 30**

Comeza un novo curso político con exame final

Julio Díaz, ex presidente de ANPE

O mestre, xa xubilado, dedicou a súa vida á defensa da ensinanza pública. **Páx. 20**

Rede Museística Provincial

Presentou o programa de actividades didácticas para o novo curso 2026-2027. **Páx. 21**

Compromiso da Deputación cos maiores

A Deputación reivindicou a consolidación dunha rede pública de residencias. **Páx. 29**

Elena Candia

A alcaldesa fai balance dos seus primeiros meses á fronte do Concello. **Páx. 4-5**

Novas normas de tráfico

A reforma do Regulamento Xeral de Circulación entra en vigor o 1 de outubro. **Páx. 18-19**

Andrés Hurtado

O Club Voleibol Emevé comeza unha nova tempada co adestrador na Liga. **Páx. 31**

EXCLUSIVIDAD para la **SALUD** de tu **SONRISA**

Especialistas centrados en:

- Ortodoncia infantil y adultos
- Ortodoncia invisible
- Articulación Temporomandibular - Bruxismo
- Problemas de Oclusión y Función
- Diseño de sonrisa
- Ortopedia dentofacial

982 22 58 70 • 659 44 05 13
info@ortodonciafigueiras.es

Rúa Camilo José Cela 13, Local 1. 27002 Lugo
(Pza. de Augas Ferreas, esq. R/ Cántigas e Froes)

¡Ortodoncia todos los días!

Lunes, miércoles y jueves:
12:00 a 20:00 h
Martes y viernes: 9:00 a 17:00 h

if
figueiras
ORTODONCIA

Lugo abre o novo curso político coa mirada nas eleccións de 2027

O Goberno do Partido Popular afronta os seus primeiros meses completos na Alcaldía mentres PSOE e BNG intensifican a oposición

Setembro trae consigo o regreso ás aulas, aos horarios e á actividade habitual da cidade, pero tamén marca en Lugo o inicio dun novo curso político que estará inevitablemente condicionado polas eleccións municipais do 27 de maio de 2027. Quedan nove meses para que os lucenses volvan ás urnas e, nesta ocasión, o punto de partida é especialmente singular: a cidade encara esta recta final de mandato cun Goberno que apenas leva catro meses na Alcaldía e cunha oposición que intenta recuperar o espazo político perdido tras a moción de censura de maio.

CAMBIO DE GOBERNO. O cambio de Goberno produciuse o 7 de maio de 2026, cando o Partido Popular conseguiu sacar adiante a moción de censura contra o Executivo formado polo PSOE e o BNG. A iniciativa contou con 13 votos a favor e 12 en contra e tivo como elemento determinante o apoio de María Reigosa, ata entón concelleira socialista, que abandonara a militancia do PSOE e pasara a ser non adscrita. O seu voto permitiu a Elena Candia facerse coa Alcaldía de Lugo.

A operación puxo fin ao Goberno encabezado polo socialista Miguel Fernández, con Rubén Arroxo como tenente de alcalde, e devolveu o Partido Popu-

lar ao poder municipal 27 anos despois. Pero a chegada de Candia non se produciu nun escenario político tranquilo. Nos días previos á moción, unha parte da sociedade lucense mobilizouse fronte á Casa Consistorial a través da plataforma “Transfuguismo non, democracia si”, que denunciou o cambio de Goberno e o papel desempeñado pola concelleira non adscrita. Catro meses despois, aquela batalla continúa formando parte do discurso da oposición, pero o escenario político comeza a cambiar. Xa non abonda con discutir como chegou Elena Candia á Alcaldía. O que estará cada vez máis en xogo será que fixo desde entón e que valoración fai a cidadanía da súa xestión. Ese será precisamente o principal exame dos próximos nove meses.

O novo Goberno presentou ao chegar á Alcaldía un plan de acción con preto de 50 medidas para executar nun ano, cunha mensaxe centrada na recuperación do “orgullo de cidade” e nun modelo de xestión orientado ás persoas. Pero o calendario electoral fai que ese prazo sexa especialmente esixente.

MESES PARA AS ELECCIÓNS. Candia non ten por diante un mandato completo para construír a súa alternativa política.

Dispón de apenas uns meses para demostrar que o cambio de Goberno pode traducirse en actuacións concretas e para conseguir que o debate municipal deixe de estar centrado exclusivamente na moción de censura.

Lugo encara a recta final antes das eleccións cun Goberno que leva catro meses na Alcaldía e cunha oposición que intenta recuperar o espazo político perdido tras a moción de censura do pasado mes de maio

A oposición tamén afronta un reto. PSOE e BNG deberán manter a presión sobre o Executivo, pero ao mesmo tempo construír unha alternativa electoral propia. E nesa carreira xa non hai grandes incógnitas sobre os protagonistas.

Os tres principais partidos teñen confirmados os seus candidatos. Elena Candia será a cabeza de lista do Partido Popular;

Miguel Fernández será o alcalde polo PSOE; e Rubén Arroxo será o candidato do BNG. Tres nomes coñecidos pola cidadanía e tres posicións políticas diferentes diante dunha mesma partida. Candia necesita consolidar o Goberno que acaba de asumir, Fernández pretende recuperar a Alcaldía e Arroxo buscará manter e ampliar o espazo electoral do nacionalismo.

CONFRONTACIÓNS. Un dos terreos nos que se produciu o choque entre o novo Goberno e a oposición foi a situación das facturas pendentes. O BNG denunciou a existencia de máis de 2,7 millóns de euros en facturas sen pagar a autónomos e pequenos empresarios da cidade e asegurou que 542 provedores estarían afectados.

Rubén Arroxo afirmou que durante os primeiros meses do actual Executivo non se levou “ni unha soa factura ao pleno”, pese a que, segundo a formación nacionalista, os expedientes administrativos xa estarían finalizados. O BNG considera que existen centos de facturas

que levan meses á espera de aprobación e que esta situación está provocando dificultades entre os provedores. Para Arroxo, trátase dunha situación “inérita” que responde a unha decisión política do Goberno municipal.

Ás facturas pendentes denunciadas polo BNG súmanse as críticas socialistas pola situación da brigada municipal contra incendios forestais, que, segundo Ana González Abelleira, continúa sen estar oficialmente constituída a finais de agosto. A portavoz do PSOE cuestionou tamén a fórmula empregada para cubrir a súa xefatura mediante a adscrición temporal dun funcionario, que cualificou de “auténtica chapuza”.

As infraestruturas son outro dos grandes campos de confrontación. O PSOE reclama ao Goberno de Elena Candia a apertura da rúa Conde Fontao, fronte á nova estación Intermodal, ao considerar que a vía xa está en condicións de asumir o tráfico e acusar ao Executivo de utilizar o convenio con Adif para demorar a súa posta en servizo.

Certificados profesionales. Tu titulación oficial **GRATIS**

Plazas limitadas | Reserva la tuya

ADGG0208 (MF2033_2) **Ofimática** (TELEFORMACIÓN)

SSCE0212 (MF1582_3) Promoción para la **igualdad** efectiva entre mujeres y hombres en materia de empleo (on line)

ENAE0111 (MF2050_1) Operaciones básicas en montaje y mantenimiento de **instalaciones solares térmicas** (FERROL - Presencial)

Consulta toda la oferta formativa:

estudiosrafer.es
formacion@estudiosrafer.es | 982 22 26 49

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE
EMPREGO, COMERCIO
E EMIGRACIÓN

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE
EDUCACIÓN, FORMACIÓN PROFESIONAL
Y DEPORTE

estudios
rafer

O BNG, pola súa banda, puxo o foco no polígono do Ceao, onde Rubén Arroxo e o concelleiro de Infraestruturas Urbanas, Alexandre Penas, reclamaron avanzar na renovación da rotonda de Benigno Rivera con Infanta Elena e nos tramos da avenida que conectan coa N-VI e coa A-6.

O SAN FROILÁN. A cultura tamén está sendo utilizada como espello para comparar as dúas etapas de Goberno. O BNG considera que a actividade cultural diminuíu desde a chegada do PP e puxo, entre outros exemplos, a falta de información sobre o Lugomáxico. O Goberno municipal rexeita esa interpretación.

A discusión terá un dos seus principais escenarios no San Froilán. Durante os anos nos que o BNG estivo á fronte da área de Cultura, o Partido Popular criticou en numerosas ocasións a organización das festas. Este ano, con todo, despois da comisión do San Froilán, o Concello anunciou que incorporaría arredor do 90 % das propostas

realizadas polo propio BNG. A decisión fixo cuestionar a coherencia do discurso popular e introducir unha comparación entre o que o PP defendía desde a oposición e as decisións que adopta agora desde o Goberno.

ÁMBITO SOCIAL. No ámbito social, o conflito arredor do local das Palmeras é outro dos asuntos que permanecen sobre a mesa tras o cambio de Goberno. Rubén Arroxo defende que durante a súa etapa se decretara o peche do establecemento durante doce meses, o máximo permitido pola lei polas infraccións existentes nese momento, e que posteriormente se traballara cos técnicos municipais para buscar novas vías de actuación.

Segundo o portavoz nacionalista, en abril estaba preparada unha nova ordenanza de contaminación acústica que podía facilitar a actuación sobre este e outros locais e que quedou pendente de levar ao pleno tras o cambio de Goberno.

“Uns días despois veu a operación de transfuguismo e o golpe de esta-

do municipal. A ordenanza quedou feita, pero por que a señora Candia non a quere levar a pleno?”, cuestionou Arroxo.

Así, a oposición reivindica proxectos iniciados durante a súa etapa de Goberno, mentres o actual Executivo terá que decidir que elementos da xestión anterior incorpora e cales modifica ou deixa atrás.

A CONTA ATRÁS: NOVE MESES.

A pesar de que aínda faltan nove meses para as eleccións municipais, a carreira electoral en Lugo xa comezou. Elena Candia ten por diante este período para consolidar

o Goberno do PP e conseguir que a súa etapa na Alcaldía sexa valorada polo que faga desde que asumiu o cargo e non só pola moción de censura que a levou ao poder. Miguel Fernández regresará como candidato do PSOE coa intención de aproveitar o posible desgaste do actual Executivo, reivindicar a súa anterior etapa á fronte do Concello e recuperar a confianza necesaria para volver gobernar. Para o BNG, o seu labor de oposición terá que servir para marcar perfil propio e poñer en valor a experiencia acumulada durante os anos no Executivo.

Os tres afrontan unha carreira na que a capacidade para mobilizar os seus electorados e o comportamento do voto progresista poden volver ser determinantes. Así, o Goberno de Candia terá nove meses para demostrar resultados e os grupos da oposición o mesmo tempo para desgastalo e presentar unha alternativa.

Durante este período, os problemas arrastrados de anos anteriores deixarán de ser cuestións exclusivamente administrativas para con-

verterse en argumentos políticos. Sobre eles, construírse parte do debate sobre o modelo de Concello que queren os lucenses e sobre quen consideran máis preparado para xestionalo.

A gran incógnita será, precisamente, que pese máis nas urnas. Se a cidadanía percibe a Elena Candia como unha alcaldesa que aproveitou estes meses para poñer proxectos en marcha e resolver cuestións pendentes, ou se o modo no que chegou á Alcaldía, a través da moción de censura e co papel determinante do transfuguismo, continúa marcando a súa valoración.

Miguel Fernández terá que facer algo máis que capitalizar o descontento co actual Goberno: deberá convencer aos electores de que queren volver confiar nel. Arroxo, pola súa banda, buscará que o BNG manteña o seu propio espazo.

Quedan nove meses de decisións, acertos e erros nos que o taboleiro pode cambiar. As urnas decidirán quen o fará a partir de maio de 2027.

Clinica dental
Mosquera Otero

- CIRUGÍA DENTAL
- PERIODONCIA
- ODONTOLOGÍA RESTAURADORA
- RADIOLOGÍA 3D
- ESCÁNER INTRAORAL
- ORTODONCIA
- IMPLANTOLOGÍA
- ESTÉTICA DENTAL
- PRÓTESIS
- ODONTOPEDIATRÍA

**Te damos una razón
PARA SONREIR**

📍 Ronda Valle Inclán 1, Bajo. Lugo ☎ 982.803.132 ✉ cdentallugo@gmail.com 🌐 www.mosqueraotero.es

“Temos un ritmo rápido e intenso porque a cidade non pode perder máis tempo”

A alcaldesa Elena Candia fai un balance dos catro primeiros meses de Goberno trala moción de censura

Belén Rodríguez

Tras catro meses no goberno, a primeira pregunta é case obrigada, unha valoración do que se atoparon?

Unha vez que entramos, confirmamos o que todos sospeitábamos, que proxectos que eran moi importantes para a cidade estaban bloqueados porque había unha importante falta de entendemento entre todos, entre os membros do goberno entre si e entre os dous socios de goberno. Quero pensar que era unha falta de entendemento, non unha falta de vontade ou un descoñecemento. Isto confirma que efectivamente era necesario un cambio. Tamén descubrimos, un absoluto caos, un desprezo á norma, unha falta de respecto aos informes e aos procedementos. De feito, temos asuntos que vai custar resolver e outros que con axuda dos funcionarios se están resolvendo. Pero o noso obxectivo fundamental é, a maiores de nosa capacidade de xestión, respectar os compromisos adquiridos polo anterior Goberno. Tamén queremos desbloquear aqueles proxectos que nos parecen que son vitais para a cidade e poñer en marcha os nosos propios. Intentamos facelo coa maior urxencia, con diálogo, con traballo, con honestidade, con moita entrega e con moita ilusión.

Que implicou poñer en marcha un novo goberno?

O primeiro era cumprir os compromisos, os proxectos que identificamos como as principais razóns para dar este paso. E así fomos traballando primeiro cos empregados municipais para atender ás súas reivindicacións, executar sentenzas que eran firmes, avanzar en instrumentos que dunha maneira obxectiva garanten as posibilidades de mellora dos seus postos de traballo, pero con criterios de imparcialidade, de obxectividade, blindándoos de calquera tipo de uso indebido. Tamén nos implicamos nos desbloqueos de proxectos como a recepción do polígono da Louzaneta, facernos coa propiedade da parcela do Sagrado Corazón, executar o primeiro dos tapóns urbanísticos de Dona Urraca, abrir as portas do Concello para todo o mundo poida facer as súas achegas, mellorando o que é o día a día, enfocando proxectos estratéxicos como os aparcadoiros disuasorios, enfocar e redefinir os Fondos Europeos Novo Norte de maneira que non sexan, como foron ata a data, hipotecas para o futuro, apostar polo que críamos, pola parte social. De feito, estamos a punto de presentar o proxecto para facer unha nova Unidade de Atención Temperá, traballar coas entidades solventando os retos que foron a organización de eventos, primeiro Arde Lucus e agora o San Froilán. En definitiva, intentamos marcar un ritmo máis intenso e máis rápido, porque creo que a cidade non pode perder

máis tempo sen proxectos estratéxicos, e tamén en obter a normalidade de portas para dentro.

O tempo xoga un papel importante para o novo goberno, que só ten un ano antes das eleccións para amosar o que pode facer.

O tempo é unha variable que pesa. Cando dimos este paso, non o fixemos como un tema de estratexia, nin era unha manobra política, era por un firme convencemento de que se tes a oportunidade de facelo, se tes realmente un compromiso coa cidade e unha vocación de servizo público, tes que facelo. Entón, damos este paso porque se tes un ano para poder cambiar a cidade e traballar pola cidade, non debes renunciar a el, se non, non sería honesta coas persoas que depositaron en min a súa confianza.

Sempre dixó que o traballo se estruturaba ante liñas de actuación importantes. Falemos de seguridade.

Primeiro hai que dicir que os procedementos para chegar a onde estamos chegando, foron da man dos xefes de servizo da Policía Local e dos Bombeiros. Entre todos identificamos os problemas que tiña a cidade e tamén lles explicamos cal era o noso compromiso. Ambos servizos dixéronnos que para poder acceder a ese obxectivo o primeiro que tiñan que ter era un servizo ben dotado. Cando chegamos, salvamos a OPE deste ano absolutamente tocando o timbre, con 12 prazas para Policía Local máis catro de mobilidade. No caso dos bombeiros, aprobamos 17 prazas por concurso oposición, que era unha das reivindicacións que tiña o servizo desde había moito tempo. A maiores, iniciamos a modi-

ficación da RPT e, postos en marcha eses dous mecanismos, avanzamos noutros instrumentos. Xa se deu ese primeiro paso, apoiándonos tamén en mecanismos de seguridade como poden ser as cámaras, cuxa colocación xa estamos tramitando na rúa Tui e Luis Seoane, que non serán as únicas, pero si as primeiras. E abordamos de-

“Estamos a punto de presentar o proxecto dunha nova unidade de atención temperá”

terminados aspectos que para min son de moitísimo interese, que son eliminar os problemas de convivencia que xeran determinados locais. Para iso, imos dando pasos con todos. Temos uns límites pero os traballadores están trasladando agradecemento por esa proximidade, por esa accesibilidade, por esa implicación, por esa maneira de traballar nosa: hai un problema, vou ver como o soluciono. Nós imos con honestidade, implicándonos en todo aquilo que nos poñen enriba da mesa e intentando en todo ser parte da solución. Eu si que creo que neste momento hai ilusión, hai esperanza, hai interese por vir traballar a este Concello, que é algo que tamén me enche de orgullo. Si que sinto que neste momento hai paz social.

sobre todo, perdendo un piar tamén fundamental para abordar mellor os problemas de seguridade e os problemas de emerxencias.

Falou en varias ocasións dunha nova sede de Policía para A Milagrosa.

A nosa aposta é porque a Policía Local tiña unha nova sede na zona norte, e tamén reivindicar a Comisaría da Policía Nacional, que é un tema que pouco avanzou e que temos que esixir porque, a verdade, é deses compromisos eternos que só afloran cando hai un comicio electoral e que o Goberno anterior, tendo ese compromiso asumido desde hai moito tempo, pouco avanzou. E aí estamos, cun traballo xurídico moi minucioso porque os gobernos anteriores, por exemplo, nalgún establecemento moi conflitivo, en vez de aproveitar os mecanismos que ofrece a lei, decidiron acumular todas as infraccións para unha única sanción, o que entendemos que é un enfoque desacertado e que atrasou consecuencias máis negativas. Pero queremos dar unha mensaxe de que estamos traballando para, sen alarmismos, eliminar ou minorizar calquera problema de convivencia que poida ter a nosa cidade e que todo o mundo se sinta tranquilo, seguro, independentemente da hora do día e do lugar no que decida saír.

En persoal, remataron os tempos de conflitos e a falta de efectivos?

Eu creo que si, creo que se iniciou un diálogo moi positivo, moi produtivo, porque se chegou a acordos importantes. Ademais da RPT, acadouse tamén un acordo para aprobar a carreira profesional. Estamos tamén intentando axudar a mellorar as condicións dos traballadores das empresas que xestionan servizos municipais, e así reunímonos con todos, escoitamos a todos e imos dando pasos con todos. Temos uns límites pero os traballadores están trasladando agradecemento por esa proximidade, por esa accesibilidade, por esa implicación, por esa maneira de traballar nosa: hai un problema, vou ver como o soluciono. Nós imos con honestidade, implicándonos en todo aquilo que nos poñen enriba da mesa e intentando en todo ser parte da solución. Eu si que creo que neste momento hai ilusión, hai esperanza, hai interese por vir traballar a este Concello, que é algo que tamén me enche de orgullo. Si que sinto que neste momento hai paz social.

En temas de mobilidade, o carril bici, que xerou tanta controversia, segue no mesmo estado. Vaise quitar?

En mobilidade, un dos eixos principais son os aparcadoiros. Estamos cun proxecto que contempla a creación de varios, creo que ben colocados estratéxicamente que van supoñer cedo un alivio para a veciñanza. Certo é que todos temos que establecer mecanismos para que se reduza o

uso do coche, pero a realidade é que agora mesmo, de cada 100 persoas que teñen que utilizar un vehículo para desprazarse, non chega ao 5 % as que utilizaban o transporte público. Co cal, a xestión do vehículo ten que estar moi presente na nosa xestión da mobilidade. Tamén temos que establecer algunha intervención en rúas, creación dalgunha glorieta. Pero sei que a expectativa é eliminar ou, polo menos, reducir todo impacto negativo que produce na nosa cidade esa infraestrutura de carril bici, que o Goberno anterior pretendía multiplicar por catro. Temos un informe feito pola Policía Local que alerta de que o trazado actual, que todos sabíamos que era infrautilizado, antiestético e que afectaba economicamente aos barrios, é tamén inseguro, o que nos obriga a actuar. Para cumprir co programa, seguiremos fomentando o uso da bicicleta de maneira rigorosa, sen poñer en perigo os fondos que foron ingresados pero cumprindo cos veciños. Xa se deu o primeiro paso para modificar ese trazado, para eliminalo nalgúns tramos e intentar minorar os enormes prexuízos que provocou. É un compromiso, por suposto que o imos facer.

Con respecto ao transporte público, que proxecto hai?

Respecto ao transporte público, estamos en prórroga forzosa. A nosa vontade ten que ser empezar a traballar nuns pregos que recollan unha situación mellor para o servizo, pero non renunciamos a facer algunha mellora antes diso. Estamos facendo achegamentos para poder, neste mesmo ano, repercutir na cidadanía algunha mellora. Ademais de ampliar o taxi a demanda, que sabemos que é un transporte público moi eficiente. É un proxecto que levamos no programa, que nos gusta moito. Cremos que no servizo de autobús urbano estamos en condicións de ofrecer algunha mellora neste curto espazo de tempo, sen prexuízo de que a transformación real veña cun novo contrato, obviamente.

O proxecto Novo Norte tomouse como prioridade. Pode avanzarnos un pouco como está a situación?

O Goberno anterior xestionou moitos fondos europeos. Moitos. Iso poñíao en valor, parecíame algo polo que felicitar o Goberno. Co que fun máis crítica é cos proxectos que se presentaron a eses fondos europeos, de dúbida utilidade. O Edificio Verde creo que é un exemplo, facer un edificio que non ten uso, só polo mero feito de demostrar que se pode construír en madeira, creo que é algo absolutamente incorrecto. O *coliving* de artistas tampouco foi un proxecto que repercutiu positivamente na cidade. As Caldas son unha auténtica hipoteca. Son proxectos que, xunto co carril bici, consumiron moitísimos recursos e que non tiveron un impacto positivo. No caso de Novo Norte, hai que recoñecer o traballo feito, especialmente de Paula Alvarellos e de Mauricio Repetto. Teñen cousas que nos parecen positivas e que estamos aproveitando, como a creación de refuxios climáticos e os espazos verdes. Non pasa así coa Zona de Baixas Emisións, na que se fixo un mar de absoluto formigón que, ademais, rompe continuamente.

O proxecto transformador que citaban dentro do Novo Norte era a avenida da Coruña, a creación dun bulevar e face-la unidireccional, pero carecía dun estudo de como vai impactar esa circunstancia na mobilidade da cidade, que os propios técnicos recomendábanos que se fixese previamente. Así que, primeiro imos facer aqueles proxectos que poidamos xustificar antes do 30 de marzo, que nos permitirá ter un mínimo para que non se quiten as achegas e logo poder optar a máis. Entón, o que decidimos foi executar aquilo que sabemos que non vai ser unha hipoteca, facendo un traballo con criterio e con prudencia e, sobre todo, buscando unha xestión eficaz e mellorando aqueles espazos que o necesitan e o merecen, tanto o que se ve como o que non se ve, utilizando pavimentos que teñen lonxevidade en función das necesidades e o tipo de tráfico que soporten. Cando só fas unha actuación de pinta e coloreas despois como unha rúa está moi bonita pero aos veciños inúndaselles os seus garaxes por ter un mal saneamento. Tamén queremos poñer en funcionamento, que nunca estivo, a rede de recirculación e reciclaxe de auga, que custou máis de 4 millóns de euros, o saneamento na zona norte da cidade, onde están os polígonos ou o aparcadoiro do Ceao, no que están a piques xa de comezar a obra. Outro tema é o parque de enerxías renovables, que nunca entrou en funcionamento, que tamén custou un montón de diñeiro.

Estes proxectos, que son hipotecas, que vai pasar con eles?

Temos que abordar, polo menos, a hipoteca, minimizala na medida das posibilidades. Primeiro temos que reclamar os defectos do que está feito. Alguén terá que responder por todo iso. Todo o mundo sabíamos que iso non ía ser estritamente peonil cando dentro había tres aparcadoiros públicos. Se todo o mundo o sabía e aquí se fixeron oídos xordos a todo, alguén terá que responder por iso. Agora temos que reparar o muro do colexio Quiroga Ballesteros. Alguén terá que responder pola situación na que se atopa ese muro. Entón, primeiro creo que se debe intentar buscar responsables, cada vez que rompe unha arqueta, custa diñeiro e alguén ten que responsabilizarse. Cada vez que rompe unha pedra, o que nos plantexamos é que non podemos estar repoñendo o mesmo pavimento, porque, se non, perpetuaremos esa hipoteca. A medida de que la situación se deterio-

re, como desgraciadamente ya está sucedendo, habrá que apostar por pavimentos que sexan moito máis resistentes. Temos que ir repoñendo paralelamente nas zonas especialmente máis sensibles, pero primeiro imos preguntar a ver que nos corresponde por todo isto. Creo que ese trámite, polo menos, debemos inicialo, porque se non, aquí parece que dá igual todo o que pase.

Fai falta vivenda e a un prezo asequible para que os veciños poidan acceder. Vaise traballar niso?

É impresionante os edificios que se están facendo en Garabolos, Paradai ou Angelo Colocci. Hai unha aposta moi grande da administración autonómica para a construción de vivenda. A ARI da Milagrosa tamén vai ser un recurso para crear vivenda. O feito de poder optar ás axudas, estou convencida de que vai poder facer que se mova o mercado. Estamos traballando tamén para que o proxecto do Sagrado Corazón se faga co maior consenso posible. O Concello tamén está preparando algún proxecto. A aposta forte é da Consellería e os resultados empezan a verse, cos edificios en construción. Colaboramos todo o que puidemos, desde a oposición, desde o Goberno, para conseguir vivenda e para conseguir o consenso. É como na Louzaneta, onde non se constrúe pero se resolveu un problema importante, e por desgracia hai situacións similares en varios lugares, como O Rego do Espiño, ou A Croa, que estamos desbloqueando.

Falta algunha actuación pola que se aposte?

Imos facer unha aposta pola conciliación. Parece increíble, pero o Concello non ten ningunha ludoteca correctamente autorizada. Tamén impulsamos o deporte. Temos xa en marcha a

construción do novo campo de fútbol, que agardamos que neste mes de setembro se licite esa obra porque non se fixo un campo de fútbol desde hai anos. Tamén estamos traballando no pavillón no Campus de Lugo. Outro caso é o convenio asinado con Edu-

“Xa se deu o primeiro paso para modificar o carril bici, para eliminalo ou minorizar os efectos”

cación para o uso das instalacións deportivas fóra do horario lectivo, que nos permite regularizar unha situación que estaba en precario e que nos permitirá ter máis horas de uso de instalacións deportivas para os nosos clubs. Despois, no ámbito social, que para nós é importantísimo, hai proxectos moi interesantes. Empezamos a traballar coas entidades sociais, nalgúns proxectos que se coñecen e noutros novos, como é o caso de Alume, Afalu ou Capaces. Despois de reunirmos con todas, agora empezamos a dar respostas ás peticións. Traballamos moito con elas na oposición, e imos traballar, por suposto, no goberno.

Tamén, fáltannos saber as grandes infraestruturas que virán para Lugo.

As principais infraestruturas nas que se está participando agora son en colaboración coa administración autonómica. As infraestruturas grandes, todos sabemos que en nove meses non as podemos materializar e son, evidentemente, necesarias. Agora o que temos que facer é a súa planifica-

ción pensando no mandato seguinte. Hai que ser sempre moi honesto cos compromisos que asumimos e tamén moi rigoroso coas expectativas que xeramos. Entón, hai algún proxecto que temos bastante traballado, pero sabemos que en oito meses non nos vai dar tempo. Neste momento esperamos que remate Intermodal, que a verdade é que non temos toda a información que nos gustaría para saber por que non se recepciona parcialmente, por que non se inaugurou o 29 de xuño, como era a data que tiñan dados. Pero máis pronto que tarde, supoño que se rematará, igual que a conexión con Santiago. Agora, a nosa reivindicación ten que ser, evidentemente, que haxa trens, que se restablezan as frecuencias e que teñamos a posibilidade de ter alta velocidade. Levamos reivindicando moitos anos, pero salvo a electrificación da vía, todo quedou en nada. Non houbo variantes, non hai máis frecuencias e aínda non se repuxo, como dicíamos compañeiros outro día do Senado ou do Congreso, nin sequera o tren de Barcelona. Igual, que tamén me parece un tema case de gran infraestrutura, conseguir que o 100 % do noso concello teña conexión por fibra. O noso compromiso neste ano é cumprir o noso programa electoral, especialmente, os nosos porqués e paraqués. Despois tamén seguiremos traballando no polígono industrial, captando investimento. Algúns proxectos xa os fixemos públicos porque xa os conseguimos, como a construción dunha residencia de maiores nun solar absolutamente selvático en Recatelo. Hai máis proxectos nos que estamos traballando, como a captación de investimento privado, que eu creo que tamén é moi importante nesta cidade, que as infraestruc-

turas e o emprego teñen que ser o noso apoio de ruta.

Dixo da oposición que era a peor que tivera en tempo. Mantén a opinión?

Creo que si, esa agresividade, eses ataques despiadados, podes entendolo nun contexto onde eran persoas que claramente, e agora dígoos convencidísima, tiñan o convencemento de que o Concello era seu. Eles non tiñan un proxecto de cidade, crían que isto era deles. Entón, claro, cando te enfocas á xestión pública así, evidentemente, a reacción pois é así de agresiva e así de desproporcionada. É moi pouco crible que digan que todo o que fixemos nestes catro meses estaban a piques de facelo. É pouco crible porque un tivo sete anos para facelo, e outro catro. Entón, eu espero que despois da rabieta, nalgún momento empecen a ser construtivos, proactivos. A min fixéronme unha moción de censura na Deputación, no ano 15. Acepteino e eles deben facer o mesmo. A oposición é moi importante, pero, claro, ten que ter un mínimo rigor. Si que considero que nos últimos catro meses, non estiveron moi acertados.

Como está a ser a relación coa concelleira non adscrita?

Asiste a todas as xuntas de goberno, está en todas as decisións. É unha persoa clave no goberno. Á marxe diso, a súa formación, o seu perfil e a súa experiencia na xestión pública achegan moito nas decisións que tomamos no día a día, especialmente nas áreas que máis controla. Realmente, a efectos, é unha máis do goberno. Evidentemente, respectamos toda a normativa que rexe as posibilidades que ten unha concelleira non adscrita, pero a súa participación, a verdade, é moi activa. A relación con ela é boa, é unha compañeira máis.

Iso quere dicir que irá nas próximas listas do Partido Popular?

Iso non o sei. Aínda non falei de listas con ela nin con ningún dos concelleiros que neste momento forman parte do Goberno. Creo que sería un erro formulalo agora. Todos están moi centrados nas áreas que teñen neste momento e imos todos traballando día a día para conseguir sacar adiante, sabendo que temos un tempo limitado. Son debates que neste momento non tocan. Estamos nun contexto onde todo o mundo está centrado en conseguir que os proxectos se convertan en realidade. Despois, eu creo que entre todos, buscaremos a mellor maneira de ter o mellor equipo e de sacar os mellores resultados.

UNIVERSIDAD Grado en:			PAU (Antigua selectividad) BAC - E.S.O. ACCESO CICLOS		 j.m.rivas ACADEMIA
ROBÓTICA Matemáticas I, II y III Estadística Física I y II	ENX. AGRÍCOLA ENX. FORESTAL Matemáticas I, II y III Estadística Física I y II	ENXEÑARÍA CIVIL Matemáticas I, II y III Estadística Física I y II	Matemáticas - Física Química - Lengua - Gallego Inglés - Latín - Griego Historia - Filosofía Biología - Geología Geografía Historia del Arte		
BIOQUÍMICA Matemáticas Física Química general e inorgánica Química - Física I Bioestadística	ENX. PROCESOS QUÍMICOS IND. Matemáticas I y II Física I y II Métodos Estadísticos	PROFESORADO ESPECIALIZADO PARA CADA MATERIA			 ALTO PORCENTAJE DE APROBADOS ATENCIÓN PERSONALIZADA GRUPOS REDUCIDOS Preparación específica para subir nota en ABAU
C/ Dr. Fleming, 8 - Tel.: 982 81 56 22					

A Sala de Exposicións de San Marcos acolle '500 Mulleres na arte'

A Sala de Exposicións do Pazo de San Marcos, en Lugo, acollerá ata o 30 de novembro o proxecto expositivo "500 Mulleres na arte", da artista e investigadora Concha Mayordomo. A mostra reúne medio milleiro de debuxos de artistas, teóricas, mecenas e xestoras vinculadas ao mundo da arte de España, Portugal e países americanos de fala hispana e lusófona, pertencentes a diferentes etapas históricas, desde o Barroco ata a contemporaneidade. As obras son primeiros planos realizados a lapis a partir de retratos pictóricos ou fotográficos e están acompañadas dun código QR que permite acceder a reseñas biográficas das protagonistas. A proposta combina así creación artística e investigación para recuperar a memoria de mulleres que, a pesar de acadar recoñecemento no seu tempo, quedaron fóra dos canons académicos tradicionais. O proxecto busca contribuír á corrección do nesgo de xénero no ámbito das Belas Artes e dar visibilidade ao papel desempeñado polas mulleres na historia da arte. Concha Mayordomo destacou o carácter "pedagóxico" da exposición e lamentou que "as mulleres artistas, mecenas ou xestoras seguen relegadas dos libros de texto", especialmente no caso de España fronte a

países como Francia ou Italia, onde estas creadoras foron máis estudadas e reivindicadas. A mostra distribúese polos diferentes espazos da Rede Museística Provincial. A maior parte dos retratos, un total de 456, están na Sala de Exposicións do Pazo de San Marcos. O Museo Provincial de Lugo acolle os debuxos das mulleres galegas incluídas no proxecto, mentres que en San Paio de Narla se expoñen oito retratos de mulleres do Medievo e do Renacemento. O Pazo de Tor reúne sete obras dedicadas a mulleres do Barroco e da Ilustración e o Museo do Mar exhibe nove retratos de artistas da Xeración do 27, as coñecidas como Las Sinsombrero. Ademais da súa apertura ao público, "500 Mulleres na arte" poderá empregarse como recurso para actividades con centros educativos dentro do programa didáctico da Rede Museística Provincial. A exposición intégrase no programa de actividades polo 20º aniversario da Rede Museística Provincial. Na inauguración participou a deputada Iria Castro, que puxo en valor a traxectoria de Concha Mayordomo na documentación e catalogación das mulleres relacionadas coa arte, así como o seu proxecto Mujeres en el arte, que reúne máis de 1.500 reseñas biográficas.

Polémica no concurso do cartel do San Froilán polo uso da IA

O deseño do cartel do San Froilán 2026 provocou críticas entre profesionais da ilustración e do deseño gráfico, que cuestionan tanto o modelo escollido polo Concello como a utilización da intelixencia artificial para presentar a convocatoria. O malestar céntrase no regreso ao concurso aberto, despois de que o pasado ano se optase por encargar a imaxe das festas a profesionais locais. Para o sector, esta decisión supón perder unha oportunidade para apoiar directamente aos creadores da cidade e para dotar as festas dunha identidade gráfica construída desde o coñecemento profesional. A reclamación pasa por recoñecer o deseño e a ilustración como actividades profesionais e non limitar a elección do cartel a un certame cun premio económico. O BNG sumouse a estas críticas e reclama que o Concello retire o concurso e recupere o sistema empregado en 2025. O portavoz municipal, Rubén Arroxo, propón volver contar coa Asociación Galega de Profesionais da Ilustración para que unha artista de Lugo se encargue da creación da imaxe oficial. A formación nacionalista considera que esta fórmula permitiría remunerar adecuadamente o traballo dos creadores e contribuír a combater a precarización dun sector especialmente afectado pola expansión da intelixencia artificial. Arroxo defende que o Concello debe "poñer en valor o traballo dos profesionais da ilustración" e critica que a imaxe das festas se reduza a unha cuestión de trámite. As críticas tamén se dirixen á campaña coa que se anunciou o concurso. A Área de Cultura empregou unha imaxe inspirada en antigos carteis do San Froilán, tomando como referencia o libro de Teresa Pena Moreda e Fernando Arribas Arias sobre a publicidade das festas. Profesionais cuestionaron estas

recreacións ao considerar que a intelixencia artificial altera elementos das pezas históricas utilizadas como referencia. A situación resulta especialmente controvertida porque as propias bases do concurso prohiben o uso da IA nos deseños presentados. O regulamento establece que non se admitirán propostas realizadas total ou parcialmente con esta tecnoloxía e permite solicitar bosqueños, arquivos orixinais por capas ou outra documentación para verificar a autoría. A mesma restrición aparece no certame do San Froilán Miúdo, destinado a menores de 15 anos. Desde o sector consideran incoherente que se esixa aos participantes unha creación propia e, ao mesmo tempo, se empreguen ferramentas de intelixencia artificial na comunicación institucional dunha convocatoria destinada precisamente a promover o talento artístico. **O XURADO.** Neste contexto, a Escola de Arte e Superior de Deseño Ramón Falcón anunciou que non formará parte do xurado do San Froilán 2026. O centro explicou nun comunicado que adopta esta decisión pola súa "disconformidade co proceder levado a cabo para a elección do deseño do cartel das festas

patronais de San Froilán 2026". A posición da escola ten especial relevancia porque profesores do centro xa integraran xurados de edicións anteriores, entre elas a de 2024, e que o director da Ramón Falcón é Ramón Cabarcos, concelleiro do PP no Goberno local. Esta dobre condición foi sinalada por diferentes voces como unha incongruencia, especialmente tendo en conta a posición pública adoptada polo centro. Desde o Concello argumentan que precisamente esa situación fai necesario preservar a independencia do proceso e evitar a participación de Cabarcos na selección. O concelleiro defendeu a compatibilidade das súas responsabilidades e o seu compromiso coa promoción da actividade creativa desde a dirección da escola. Por iso, o xurado estará integrado polo artista multidisciplinar Lomarti, Juan José López Martínez; a licenciada en Belas Artes Lucila Yáñez Anlló; o ilustrador Xoán Guerreiro Vázquez; e o artista plástico e profesor Gonzalo Sánchez Folgueira, Zalo. O concelleiro de Cultura, Javier Vázquez Prado, defende que a composición responde á intención de contar con persoas con experiencia no ámbito artístico e garantir unha valoración independente.

Reino Animal Lugo

Tanatorio - Crematorio de mascotas

Servicio 24 horas

644 861.417

P.E. As Gándaras, Rúa H 12-14 Local 2

Juan Magán e Malú, entre os grandes nomes do San Froilán

O San Froilán 2026 xa ten programación principal. As festas patronais de Lugo desenvolveranse do 4 ao 12 de outubro cunha proposta que combinará grandes concertos, música de verbena, actividades infantís, cultura tradicional e iniciativas dirixidas á mocidade. O 5 de outubro, luns, celebrárase o día de San Froilán, patrón da cidade, mentres que o tradicional Domingo das Mozas terá lugar o domingo 11 de outubro.

Un dos eixos principais das festas será a programación musical, que repartirá os seus escenarios por diferentes puntos de Lugo e terá carácter gratuíto. Na Horta do Seminario concentrárase boa parte dos grandes concertos. O calendario abrirase o 4 de outubro con Nil Moliner e continuará o 5 con Sidecars. O 6 de outubro actuarán 9louro e The Rapants, mentres que o día 7 será a quenda de Lucho RK e Santiago Auserón. O 8 de outubro chegarán Celtas Cortos, o 9 será para Malú e o 10 para Juan Magán. O programa continuará o 11 con A Penúltima Sabinera e pecharase o 12 de outubro con Los Diablos.

A música de verbena terá tamén un peso importante, con 13 orquestras distribuídas por diferentes localizacións. Na Praza Maior actuarán ao longo das festas Marbella, Principal, Los Satélites, Acorde, Grupo Beatriz, Punto Clave, América, Suavecito, Escaparate e Costa Dorada. A programación estenderase ademais a outros puntos da cidade: París de Noia estará o 5 de outubro en Augas Férreas, mentres que Panorama City actuará o 8 en Agro do Rolo.

O 12 de outubro, xornada de clausura das festas, concentra-

rá varias das principais citas de verbena. Escaparate ofrecerá a sesión vermú ás 13.00 horas na Praza Maior, Costa Dorada actuará ás 19.30 horas diante da Casa do Concello e Panorama levará pola noite o seu espectáculo a un lugar aínda por confirmar, cun escenario de 64 metros. A localización definitiva deste último espazo está aínda pendente de confirmación.

SAN FROILÁN MIÚDO. A programación infantil terá tamén un protagonismo especial a través do San Froilán Miúdo, con propostas pensadas para os nenos e nenas e as súas familias. Unha das novidades será o regreso dos Pelúdez, que realizarán 30 visitas a centros educativos e escolas infantís da cidade, ademais de achegarse á aula infantil do HULA.

O obxectivo é recuperar estes personaxes como parte da memoria das festas e empregalos para achegar ás novas xeracións as raíces do San Froilán e o seu carácter rural. A programación infantil incluírá tamén o espectáculo musical de Pica Pica, previsto para o 5 de outubro ás 12.00 horas na Horta do Seminario, así como propostas itinerantes de Diminuts e o Carrusel Ambulante, xunto con música, maxia, contacontos e outras actividades familiares.

As barracas abrirán xa o 26 de setembro e permanecerán instaladas ata o 12 de outubro, ampliando así o período de lecer para os máis pequenos. Ademais, haberá un Día do Neno, cunha xornada na que as atraccións terán prezos máis económicos.

MÁIS PROPOSTAS. As festas incorporarán tamén propostas específicas para o público máis novo, entre elas o Espazo Hip Hop, San FroiDance e o Electronic Lucus Fest.

Pola súa banda, a Praza de Santa María contará cunha programación propia centrada na música tradicional, a cultura galega e as agrupacións locais. Por este escenario pasarán a Banda Filarmónica e Brath, a Orquestra Terranova, cun espectáculo de zanfanas, así como diferentes grupos locais. Tamén se celebrará San Froilán Sorrí, con monólogos de humor, e haberá propostas como El Kiki e o Cante das Minas, nun espectáculo do Teatro Real, Cántigas e Flores, Airiños de Orbazai, a Asociación de Gaiteiros e Xisco Feijoo. O programa nesta praza comezará o 4 de outubro con actuacións de corais.

O San Froilán volverá ademais converter as rúas nun dos seus principais espazos de celebración. A Banda Municipal de Música ofrecerá un concerto no templete tras o pregón, mentres que tamén participarán a Banda Filarmónica, as bandas de música Crisanto, as escolas mancomunadas de Outeiro de Rei, Friol, Rábade e Begonte e numerosos grupos locais.

Os pasarrúas, charangas e batucadas, acompañados polos tradicionais Xigantes e Cabezudos, completarán a ambientación das festas. A tradición galega terá igualmente presenza coas agrupacións de danza e escolas de baile, o Domingo das Mozas, o desfile de traxe galego e unha verbena galega con espectáculo teatralizado na Praza Maior.

O programa incluírá outras propostas como a Feira do Mel na

Praza de Santo Domingo, o San Froilán Tecedeiro, a Mostra de Coches Clásicos e o Mercado Medieval, que se celebrará o 12 de outubro.

Durante a presentación da programación, o Goberno local confirmou que este ano non se celebrará o tradicional desfile de gando, aínda que avanzou que haberá outras actividades relacionadas con esta tradición que serán dadas a coñecer proximamente.

A alcaldesa Elena Candia sostivo que “este é un San Froilán feito para toda a cidade, sen excepcións: para quen queira gozar dun gran concerto, para quen prefira a música tradicional, para as familias e para a xente máis nova”, sinalou a alcaldesa, Elena Candia, que tamén defendeu unhas festas “para toda a cidade, cunha programación gratuíta en todos os escenarios para facilitar que a veciñanza goce do San Froilán”.

CRÍTICAS DO BNG. A programación chega tras o traballo desenvolvido pola Comisión de Festas do San Froilán, creada polo Goberno local para incorporar as achegas dos diferentes grupos

municipais. Segundo destacou o Concello, o 90 % das propostas presentadas polo BNG foron finalmente incorporadas ao programa.

O partido nacionalista mostrou A edil do BNG en Lugo, Maite Ferreiro, afirmou que a programación anunciada polo goberno para o San Froilán 2026 “non cumpre coas expectativas” creadas nos últimos meses polo PP, xa que “non conta cos grandes concertos que o PP levaba anos reclamando”.

O BNG subliña que, aínda que se manteñen certos elementos de continuidade respecto a edicións anteriores, a ausencia de nomes de gran tirada mediática e a desaparición de espazos simbólicos como A Mosqueira representan un retroceso para o tecido cultural local, xa que “estaba xa consolidado como o gran espazo das agrupacións locais, un escenario feito por e para a música saída de Lugo”. O BNG leva semanas advertindo da “perda deste espazo” no San Froilán 2026, xa que este escenario “xa non apareceu incluído na licitación dos medios técnicos para as festas”.

CLÍNICA DENTAL TEST
CENTRO DE ODONTOLOGÍA
E IMPLANTOLOGÍA

Camiño Real, 36-38 Entlo

982 228 428 • 608 938 993

Raiolas Lugo organiza o encontro “Compartindo Medos”

A Asociación Raiolas Lugo celebrará o vindeiro sábado 12 de setembro o encontro “Compartindo Medos”, unha iniciativa dirixida a irmáns, irmás e persoas achegadas a persoas autistas.

A actividade terá lugar ás 10.30 horas no local situado na rúa Músico Falla número 21, baixo. O encontro nace coa finalidade de crear un espazo de confianza no que as persoas participantes poidan compartir experiencias e

expresar as súas preocupacións, medos ou necesidades relacionadas coa realidade das persoas autistas e do seu contorno familiar e próximo.

A proposta busca favorecer o acompañamento e o intercambio entre persoas que viven situacións similares, ofrecendo un ambiente no que poder falar con liberdade das dificultades e inquietanzas que poden xurdir no día a día.

Os Xílgaros de Lugo abren as súas portas para mostrar o folclore

A Asociación Cultural e Grupo Tradicional Os Xílgaros de Lugo celebrará o sábado 5 de setembro unha Xornada de Portas Abertas, unha iniciativa coa que o grupo quere convidar a todas as persoas interesadas no folclore galego a coñecer a súa actividade e animarse a participar.

A proposta está especialmente dirixida a aquelas persoas que queiran iniciarse no mundo do folclore ou retomar unha afección que deixaron atrás, ofrecéndolles a oportunidade de achegarse ao grupo, coñecer o seu funcionamento e probar

xunto aos seus integrantes.

As persoas que xa contén cun instrumento están convidadas a levalo consigo e participar, nun encontro pensado para compartir música, tradición e ganas de aprender nun ambiente aberto e participativo. A Xornada de Portas Abertas terá lugar ás 20:00 horas no Colexio de Castelo (antiga Escola de Castelo).

Desde Os Xílgaros de Lugo animan a todas as persoas con interese pola música e o folclore tradicional a achegarse e descubrir de primeira man o traballo que desenvolve o grupo.

A Milagrosa celebra as súas festas cunha forte polémica feminista

A Milagrosa está a celebrar as súas festas con actividades pensadas para todos os públicos. A programación, organizada este ano por un novo grupo de persoas da Asociación de Empresarios e Comerciantes do Barrio da Milagrosa concentrarase principalmente na Praza Agro do Rolo e na contorna da Praza da Milagrosa, onde se instalarán atraccións e postos e se desenvolverán as principais propostas musicais e festivas. As celebracións comezaron o mércores 2 de setembro coa apertura do recinto de atraccións da Praza Agro do Rolo e dos postos na Praza da Milagrosa. O xoves 3 de setembro, entre as 18.00 e as 22.00 horas, haberá música na Praza da Milagrosa cunha sesión de DJ. No venres día 4, as atraccións e os postos estarán abertos de 12.00 a 15.00 horas e de 17.00 a 03.00 horas. Ás 20.00 horas terá lugar o pregón, a cargo de Marisol Bravos e Jordi Cicely, dúas persoas recoñecidas da sociedade e cultura lucense e vinculadas ao barrio, seguido da coroación de damas e raíñas, unha solta de globos e unha sesión de fogos artificiais. A música continuará durante a noite coa animación da charanga Louband, que percorrerá as rúas do barrio entre as 21.45 e as 00.30 horas. A continuación, ás 00.30 horas, a Praza da Milagrosa acollerá unha verbena coa orquestra Miramar.

O sábado 5 de setembro volverán abrir as atraccións e os postos de 12.00 a 15.00 horas e de 17.00 a 03.00 horas. A xornada comezará tamén cunha sesión vermú con DJ, entre as 13.30 e as 16.00 horas. Pola tarde, ás 19.00 horas, celebrárase un desfile de moda na Praza da

Milagrosa, organizado pola entidade correspondente. Xa pola noite, a orquestra Claxxon protagonizará a verbena a partir das 23.00 horas. A programación continuará de madrugada cunha sesión Gola con DJ entre as 02.00 e as 04.00 horas.

O domingo 6 de setembro estará marcado polos actos relixiosos e as actividades tradicionais. As atraccións e os postos permanecerán abertos de 12.00 a 15.00 horas e de 17.00 a 01.00 horas. Ás 12.00 horas celebrarase a misa solemne na igrexa da Milagrosa, seguida ás 13.00 horas da procesión da Virxe da Milagrosa polas rúas do barrio. A música regresará ás 14.00 horas cunha sesión vermú da orquestra Escapate, que tamén protagonizará o tardeo das 20.00 horas. Entre ambas as actuacións, ás 18.00 horas, haberá xogos populares e entrega de premios. A xornada concluírá ás 23.00 horas cunha sesión de fogos artificiais de fin de festa. As celebracións rematarán o luns 7 de setembro co Día do Neno. As atraccións da Praza Agro do Rolo e os postos do contorno da Praza da

Milagrosa permanecerán abertos entre as 17.00 e as 00.00 horas, poñendo o peche a seis días de actividades no barrio.

POLÉMICA ARREDOR DAS FESTAS.

O BNG, o PSOE, a Plataforma Feminista de Lugo e a Asociación Agra dos Castros denunciaron a recuperación da elección de damas e raíñas nas festas da Milagrosa, ao considerar que este tipo de iniciativas “supoñen un retroceso nos avances acadados en materia de igualdade” e lembraron o acordo plenario aprobado por unanimidade en 2016 que establece que o Concello non debe financiar festas que inclúan este tipo de actividades.

Miriam Souto, unha das organizadoras, explicou que as participantes non son escollidas mediante ningún certame de beleza e defendeu que o acto está pensado como unha actividade de lecer para os nenos e nenas máis pequenos do barrio. Souto engadiu que todas as nenas e nenos poden ser protagonistas da actividade e indicou que o seu propio fillo formará parte do acto.

A organizadora insistiu en que a finalidade da proposta é que os máis pequenos poidan vivir con ilusión unha actividade na que tamén teñan o seu espazo dentro das festas da Milagrosa. Neste sentido, rexeitou que a actividade teña unha compoñente de sexualización: “Non ten nada de sexualizante”, sostivo.

Por outro lado, Souto destacou que a organización convidou a todos os partidos políticos a participar tanto neste acto como no resto da programación das festas, coa intención de fomentar a participación do conxunto da sociedade e implicar os diferentes sectores do barrio nas celebracións. A organizadora lembrou ademais a súa experiencia previa na organización das festas da Milagrosa e agradeceu a colaboración do Concello de Lugo ao longo dos últimos anos.

erika pilates center

Pilates en grupos reducidos - Pilates preparto - Pilates postparto
Abdominales hipopresivos - Yoga

Calle Perpétuo Socorro 10-12, bajo. 27003 Lugo
Telf: 699 519 141 / erikapilates@hotmail.es
www.erikapilates.es

ORIXE DO CAMPO

Ven a probar
nuestro bocata
de pulpo

Praza do Campo 9, Lugo
Tel.: 982 198 548

A Academia J.M. Rivas inicia o plan formativo para opositores

A Academia J.M. Rivas, con sede na rúa Doutor Fleming de Lugo, vén de anunciar a apertura do proceso de formación para a preparación das oposicións ao corpo de profesores do Ensino Secundario, cunha oferta que combina diferentes modalidades e propostas específicas para as probas selectivas.

Esta é a presencial e desenvólvese os sábados de 9.00 a 14.00 horas, pero tamén hai a opción de facelo on line, onde se seguirán as clases en directo.

Dentro desta oferta, a academia prepara tamén un curso específico para desenvolver e mellorar a programación didáctica, válido para todas as especialidades de Secundaria. A formación desenvolverase do 19 de setembro ao 31 de outubro.

O curso está pensado para axudar o profesorado opositor a elaborar unha programación didáctica sólida, completa e adaptada ás probas, mediante un seguimento práctico e personalizado. Entre os servizos incluídos están a atención individualizada, a corrección da programación e a resolución de dúbidas.

A oferta formativa complétase cun curso de preparación do exame práctico de Secundaria, que se desenvolverá desde o 7 de novembro ata o 12 de xuño de 2027, con es-

pecial atención ás especialidades de Tecnoloxía, Química e Matemáticas.

A Academia J.M. Rivas conta cunha longa traxectoria no ámbito da formación en Lugo. A entidade iniciou a súa actividade en 1986 e desde 2005 ocupa as instalacións actuais da rúa Doutor Fleming. O que comezou como un servizo de apoio ao alumnado de ESO e Bacharelato foi ampliando progresivamente o seu ámbito ata incluír estudantes universitarios e preparación de oposicións, entre outros servizos.

A academia aposta polas clases en grupos reducidos para favorecer a aprendizaxe e tamén ofrece atención individual cando as características da materia así o requiren. O seu equipo docente está especializado

nas diferentes materias que imparte e conta con materiais propios, entre os que se inclúen exercicios de exames, conceptos fundamentais, esquemas e resumos.

As persoas interesadas en recibir máis información ou reservar praza poden consultar as páxinas web jmrivas.es e pertiga.es, así como contactar coa academia no teléfono 982 815 622. O prazo de matrícula permanece aberto para os diferentes grupos e este mesmo mes xa se empeza co grupo de Universidade.

A academia conta cunhas importantes porcentaxes de éxito. De feito, na última convocatoria da PAU, unha das súas alumnas foi distinguida por obter a mellor nota da convocatoria na provincia de Lugo.

ASPNAIS volverá encher Lugo de cor coa segunda edición da Holi Run

Lugo volverá converterse nunha marea de cores o próximo sábado, 12 de setembro, coa celebración da II Holi Run organizada por ASPNAIS. A proposta combina deporte, música, diversión e solidariedade nunha xornada pensada para fomentar a participación de toda a cidadanía e visibilizar a inclusión das persoas con discapacidade.

O evento dá continuidade á primeira convocatoria, que contou cunha boa acollida, e pretende consolidarse como unha actividade de convivencia na que se eliminan barreiras e a diversidade sexa o eixo dunha celebración aberta a todos os públicos.

A Holi Run non terá carácter competitivo. O obxectivo é que persoas de diferentes idades e condicións físicas poidan participar e gozar do ambiente festivo. Para iso, a organización estableceu dúas modalidades: unha andaina de 2 quilómetros, deseñada para realizar o percorrido con tranquilidade, e unha carreira de 4 quilómetros, destinada a quen prefira unha actividade máis dinámica e que se completará en dúas voltas.

O punto de saída e chegada estará

situado no centro de ASPNAIS. As portas abrirán ás 17:30 horas para iniciar o quecemento, mentres que a saída oficial está prevista para as 18:30 horas.

As persoas interesadas xa poden conseguir a súa entrada mediante un donativo de 5 euros. Os tickets están dispoñibles de maneira presencial nas instalacións de ASPNAIS.

O percorrido partirá da rúa Santiago e continuará pola Ronda da Muralla, Porta de Santiago, Bo Xesús, praza de Santa María e praza Maior, antes de pasar pola contorna da Casa do Concello. A ruta seguirá por Bispo Aguirre, Ronda da Muralla, rúa Vilalba, avenida Rodríguez Mourelo, praza de Avilés e o parque Rosalía de Castro, onde se realizará unha volta interior.

Desde alí, os participantes accederán a Pascual Veiga e continuarán pola rampla, rúa Frei Plácido Lemos e ata o centro de ASPNAIS. Neste punto rematará a andaina de 2 quilómetros, mentres que os participantes da carreira continuarán para completar unha segunda volta polo mesmo circuito e finalizar tamén nas instalacións da entidade.

O PSOE reclama ao Concello que desbloquee a declaración do Parque Rosalía de Castro como BIC

O portavoz do Grupo Municipal Socialista, Miguel Fernández, reclamou ao Goberno local que remita "inmediatamente" á Xunta de Galicia a documentación necesaria para continuar coa declaración do

Parque Rosalía de Castro como Ben de Interese Cultural (BIC), na categoría de Xardín Histórico. O socialista denunciou o que considera unha "inexplicable parálise" dun expediente no que o Concello de Lugo

leva anos traballando.

Segundo explicou Fernández, o anterior Goberno municipal deixou preparado o expediente despois de contratar un estudo técnico en colaboración coa Universidade de

Santiago de Compostela. O contrato fixaba un prazo de seis meses para a súa elaboración e os traballos quedaron rematados o pasado mes de maio.

"O traballo técnico está feito, pero a moción de censura bloqueouno. O que falta agora é que o Goberno de Candia cumpra coa súa responsabilidade e presente a documentación ante a Xunta", sinalou o portavoz

socialista, que insistiu en que non é necesario iniciar unha nova tramitación, senón continuar o procedemento xa avanzado.

A remisión do estudo ao Goberno autonómico permitiría avanzar formalmente cara á declaración definitiva do parque como BIC e dotar este espazo dun nivel de protección patrimonial acorde co seu valor histórico, paisaxístico e cultural.

Mulleres na *arte*

Concha Mayordomo

Sala de Exposicións
Pazo San Marcos, Lugo
02/09 ao 30/11

28.000 euros para convertir as iniciativas locais en motor de actividade económica

O Concello de Lugo publicou no Boletín Oficial da Provincia as bases da convocatoria de subvencións para asociacións e entidades sen ánimo de lucro destinadas a impulsar a dinamización económica durante 2026, cunha dotación total de 28.000 euros.

As axudas permitirán financiar ata o 90% do custo dos proxectos, cun máximo de 2.000 euros por entidade. As iniciativas deberán desenvolverse no municipio de Lugo e ser diferentes da actividade ordinaria da asociación. Entre os ámbitos subvencionables están a promoción económica, o comercio, a formación empresarial e para o emprego, a hostalería e a creación de postos de traballo.

Poderán solicitar estas axudas as entidades sen ánimo de lucro con sede en Lugo e inscritas no Rexistro Municipal de Asociacións, sempre que estean ao día coas súas obrigas tributarias e coa Seguridade Social e teñan xustificadas axudas municipais anteriores. Os proxectos deberán acadar polo menos 7 dos 14 puntos establecidos nos criterios de valoración.

O prazo de solicitude é de 15 días

hábiles desde o 31 de agosto, e a tramitación poderá realizarse a través da sede electrónica municipal ou dos demais rexistros electrónicos habilitados.

Entre os gastos financiados figuran alugamentos, materiais non inventariables, contratación de servizos, seguros, transporte, publicidade, imprenta, vestiario e subministracións, así como gastos de persoal directamente vinculados ao proxecto, cun límite do 40 % da subvención concedida. Quedan excluídos, entre outros, o alugamento da sede social, o mantemento de infraestruturas propias e os gastos de degustacións, catering ou ceas.

Para cobrar a axuda deberán xustificar a súa execución e os gastos realizados, acreditando tamén a achega do 10 % do custo do proxecto que corresponde á propia entidade. Se non se xustifica polo menos o 50 % da subvención concedida, perderase o dereito ao cobramento.

O prazo para xustificar as axudas rematará o 30 de novembro de 2026. As bases completas e os cinco anexos da convocatoria están dispoñibles na web do Concello de Lugo e no Portal de Transparencia e Bo Goberno.

A Deputación destina 23.900 euros á Asociación Penitenciaria

A Deputación de Lugo destinará 23.900 euros á Asociación Penitenciaria Concepción Arenal para o desenvolvemento do programa “Motivación ao cambio”, unha iniciativa dirixida a persoas internas en centros penais da provincia.

O programa está orientado a fomentar procesos de cambio persoal entre as persoas participantes e ofrecerlles ferramentas que contribúan á súa preparación de cara á futura saída dos centros penitenciarios.

A través desta iniciativa búscase favorecer procesos que permitan ás persoas internas avanzar cara á reinserción social, facilitando a adquisición de recursos e habi-

lidades que poidan contribuír á súa integración unha vez finalizado o período de internamento. A achega económica da institución provincial permitirá dar continuidade ao programa des-

envolvido pola Asociación Penitenciaria Concepción Arenal e apoiar o traballo de acompañamento e intervención coas persoas internas.

Lugo recuperará a actividade do Parque Infantil de Tráfico López Mella

O Concello de Lugo e a Xefatura Provincial de Tráfico avanza na sinatura dun convenio de colaboración que permitirá recuperar a actividade do Parque Infantil de Tráfico López Mella e volver poñer as súas instalacións ao servizo da educación e da prevención viaria.

A alcaldesa de Lugo, Elena Candia, mantivo unha reunión co xefe provincial de Tráfico na que tamén participaron o responsable da área de Cultura e Educación, Javier Vázquez, e o concelleiro de Mobilidade, Antonio Ameijide. O futuro acordo permitirá que o Concello ceda as instalacións do parque para desenvolver cursos de educación viaria dirixidos aos centros escolares, mentres que a Dirección Xeral de Tráfico será a encargada de impartir a formación.

O obxectivo é recuperar unha programación pola que tradicionalmente pasaban arredor de 2.000 estudantes cada curso. Para iso, a próxima semana o Concello comezará a ofertar esta actividade aos centros educativos, que poderán presentar as súas solicitudes e adaptar a participación ás súas propias programacións.

O Parque Infantil de Tráfico López Mella permaneceu dous anos pechado, o que provocou a interrupción da programación habitual de educación viaria cos escolares. Durante o pasado curso recuperouse parte da actividade, pero o Goberno mu-

nicipal pretende agora impulsar novamente o parque e establecer unha programación estable. As instalacións contan cunha longa traxectoria desde a súa posta en funcionamento no curso 1995-1996. O parque foi construído durante un goberno do Partido Popular, cando Tomás Notario era alcalde, e entrou en funcionamento con Joaquín García Díez ao fronte da Alcaldía. Ao longo dos anos chegou a converterse nun referente estatal en materia de seguridade viaria e foi escollido en dúas ocasións para acoller os Campións de España de Seguridade Viaria.

O Concello considera que a recuperación da actividade permitirá que os escolares volvan utilizar unhas instalacións que tiveron un papel destacado na educación viaria e que contribuírán a

reforzar a prevención e a seguridade desde idades temperás. A reunión tamén permitiu abordar posibles accións xuntas con motivo da Semana Europea da Mobilidade, que se celebrará entre o 16 e o 22 de setembro baixo o lema “Mobilidade para todas as persoas”. Concello e Xefatura Provincial de Tráfico estudarán distintas iniciativas relacionadas coa mobilidade, a prevención e a seguridade viaria para desenvolver durante esa semana.

O Goberno municipal destaca a importancia de recuperar a actividade do Parque López Mella da man da Dirección Xeral de Tráfico e de volver aproveitar unhas instalacións municipais que, segundo sinala, teñen “unha historia e un valor moi importante na educación viaria dos escolares de Lugo”.

Marfer

INFORMATICA

INFORMATIZACIÓN DE EMPRESAS

SERVICIO TÉCNICO LUGO Y PROVINCIA

EXIT ERP
SOLUCIÓN MODERNA Y FLEXIBLE

CRM, CONTABILIDAD, PRESUPUESTO, PRODUCCIÓN, FIDELIZACIÓN, EXIT MOBILE, E-COMMERCE, GESTIÓN, SECCIÓN DE TRÁFICO

C/ Alvedro, 2 - Lugo - Tel.: 982 263 084
www.imarfer.com - correo@imarfer.com

O Museo da Romanización podería contar cun consorcio

O futuro Museo da Romanización de Lugo podería contar cun consorcio histórico-artístico e arqueolóxico para a súa xestión, unha fórmula que permitiría implicar ao Concello, á Deputación, á Xunta de Galicia e ao Ministerio na conservación, investigación e posta en valor do patrimonio da cidade.

A proposta foi abordada nunha reunión entre a alcaldesa de Lugo, Elena Candia, e a Plataforma Muro, na que tamén se analizou a tramitación do proxecto de rehabilitación do Cuartel de San Fernando como Centro de Interpretación e Museo para a Humanización de Galicia. Durante o encontro, ambas as partes consideraron o consorcio unha fórmula axeitada para organizar a futura xestión do equipamento, tomando como referencia modelos existentes en cidades como Alcalá de Henares, Mérida ou Tarragona. A entidade permitiría coordinar a cooperación económica, técnica e administrativa das diferentes institucións e promover tamén programas de información e sensibilización sobre o patrimonio lucense.

CRÍTICAS DO PSOE. A portavoz adxunta do Grupo Municipal Socialista, Ana González Abelleira, reivindicou o traballo realizado polo anterior Executivo e acusou a Elena Candia de “apropiarse” dunha folla de ruta que, segundo sinalou, o PP non apoiou. A edil destacou a solicitude do 2 % Cultural, as xestións ante o Goberno de España e, especialmente, a reserva de tres millóns de euros nos orzamentos municipais de 2026 para avanzar na creación do museo. “É importante que os lucenses saiban a verdade: o Partido Popular de Elena Candia votou en contra dos orzamentos que reservaban tres millóns de euros para

este proxecto”, afirmou. González Abelleira tamén reclamou á Xunta de Galicia que asuma a súa responsabilidade no desenvolvemento do equipamento e lembrou que Lugo conta con máis de 15.000 pezas arqueolóxicas dos séculos I ao III, correspondentes ao período Altoimperial. Ao seu xuízo, estes fondos, xunto co antigo cuartel, ofrecen á cidade a oportunidade de converterse nun referente da romanización do noroeste peninsular. Finalmente, reclamou que se continúe co traballo iniciado e que se esixan á Xunta os recursos necesarios para facer realidade o Museo da Romanización.

Candia presume dunha nova residencia na cidade, pero é privada

Lugo contará cunha nova residencia privada para persoas maiores no barrio de Recatelo despois de aprobarse, en Xunta de Goberno local, un proxecto privado que contempla un investimento de 10,9 millóns de euros e a creación de 115 prazas residenciais. O futuro centro situarase na contorna das rúas Cidade de Viveiro e Isaac Díaz Pardo, preto do parque Rosalía de Castro, e incluírá tamén 77 prazas de aparcadoiro distribuídas en dous sotos.

A alcaldesa de Lugo, Elena Candia, destacou a importancia dunha iniciativa que permitirá ampliar a oferta de atención residencial para persoas maiores na cidade.

Porén, o Grupo Municipal Socialista acusou á rexedora de intentar atribuírse un proxecto impulsado integramente pola iniciativa privada e advertiu de que a concesión dunha licenza urbanística non pode presentarse como un logro político. Por outro lado, os socialistas puxeron o foco na situación da residencia pública de As Gándaras, onde continúan as críticas de residentes e familiares polos cambios previstos na distribución

dos espazos. A portavoz socialista, Ana González Abelleira cuestionou que o Goberno local reivindique a atención ás persoas maiores a través dun proxecto privado mentres, ao seu xuízo, mantén unha postura discreta ante as reclamacións existentes na residencia pública dependente da Xunta.

Do mesmo xeito, a Federación de Asociacións de Veciños de Lugo Lucus Augusti reclamou ao Concello de Lugo e á Xunta de Galicia

a creación urxente de polo menos 100 novas prazas públicas en residencias de maiores, ante o que considera unha situación de “grave insuficiencia” de recursos públicos para atender as persoas maiores da cidade.

A organización veciñal sinala que Lugo conta unicamente con dúas residencias públicas de maiores, a de A Milagrosa e a das Gándaras, mentres que existen arredor dunha vintena de centros privados.

O PSOE pide desbloquear a ordenanza acústica

O PSOE reclama ao Goberno local que retome a tramitación da nova Ordenanza Municipal de Ruídos para reforzar a resposta ante os problemas de contaminación acústica e os conflitos relacionados con determinados establecementos. Esta reivindicación súmase á do BNG, que tamén pediu impulsar a nova ordenanza acústica para reforzar a loita contra os problemas de convivencia. A portavoz adxunta do Grupo Municipal Socialista, Ana González Abelleira, sostén que o texto xa fora preparado polo anterior Executivo tras case un ano de traballo técnico e político e despois de incorporar achegas de asociacións veciñais, colectivos e sectores afectados.

A proposta establece un marco normativo actualizado e incorpora novas ferramentas para facilitar a intervención da Policía Local. Tamén contempla un réxime sancionador con medidas económicas e outras actuacións como o peche temporal de establecementos ou a súa clausura nos casos de maior gravidade.

Desde o PSOE consideran contradictorio que a norma permaneza sen aprobar cando, lembran, a alcaldesa utilizou os problemas vinculados aos locais conflictivos como un dos argu-

mentos das súas críticas ao anterior Goberno. González Abelleira lembra, neste sentido, que Candia chegou a asegurar desde a oposición que determinados establecementos da rúa Tui podían pecharse en 24 horas.

González Abelleira considera que o atraso evidencia, ao seu xuízo, unha diferenza entre o discurso mantido polo PP antes de acceder á Alcaldía e a súa xestión actual. “Na oposición todo parecía fácil: prometía solucións inmediatas, aseguraba que podía actuar en 24 horas e responsabilizaba ao anterior Goberno de non facelo. Agora que ten a responsabilidade de gobernar, descubrimos que aquelas promesas eran simplemente propaganda”, afirmou.

Os socialistas defenden que a ordenanza vai máis alá dunha cuestión administrativa e que resulta necesaria para establecer regras que permitan compatibilizar a actividade dos establecementos co dereito ao descanso, á intimidade nos domicilios e á convivencia nos barrios.

Entre as medidas previstas figuran sancións económicas de ata 300.000 euros nos casos máis graves, así como outras medidas non económicas, entre elas o peche temporal ou a clausura dos locais.

¡LA TEMPORADA DE PULPO SE ACERCA!

☎ 982 30 40 40

📞 676 75 52 78

reserva tu comida de SAN FROILÁN 2026

Torre de Nuñez Hotel

j.m.rivas ACADEMIA

DEL 15 DE JUNIO AL 29 DE JUNIO

CURSO INTENSIVO DE PAU 2026

• SIMULACROS EXAMEN DIARIOS ADAPTADOS AL NUEVO MODELO COMPETENCIAL

• PREPARACIÓN DE TODAS LAS MATERIAS COMUNES

• PREPARACIÓN DE TODAS LAS MATERIAS ESPECÍFICAS

• ACCESO ON-LINE DESDE TU CASA A TODO EL MATERIAL EN NUESTRA AULA VIRTUAL

• ATENCIÓN INDIVIDUAL PERSONALIZADA

• NOS ADAPTAMOS A TU RITMO

ENTRENA EXAMEN ANTES DE HACERLO

En Academia J.M. Rivas te preparamos para la PAU con un método práctico basado en simulacros reales de examen y seguimiento personalizado

Antigua Selectividad

PROFESORADO ESPECIALIZADO PARA CADA MATERIA

C/ Dr. Fleming, 8. Telf.: 982 81 56 22

O Concello reclama que reparen os desperfectos da peonalización

O Concello de Lugo requiriu ás tres empresas responsables das obras de peonalización executadas na cidade que corrixan os desperfectos detectados tras os traballos.

Os requirimentos xa foron trasladados ás empresas e establecen diferentes prazos para executar as reparacións, que finalizan entre o venres e o luns, en función de cada actuación e da compañía responsable.

Entre as incidencias detectadas figuran baldosas e pavimentos que presentan roturas, arquetas deterioradas e desniveis no firme que poden supoñer un risco para as persoas que transitan por estas zonas. A estas deficiencias súmanse os danos ocasionados no muro do CEIP Quiroga Balles-

teros durante a execución dos traballos.

O concelleiro de Mobilidade e Obras advertiu de que, se as empresas non acometen as actuacións necesarias dentro dos prazos establecidos, o Concello procederá á súa reparación con medios propios de maneira inmediata.

O responsable municipal explicou que o Goberno local xa dispón dun contrato adjudicado para levar a cabo a renovación e reparación dos desperfectos existentes nas obras de peonalización realizadas no casco histórico, entre outros puntos do recinto amurallado. Deste xeito, o Concello asegura que poderá intervir directamente se as empresas non cumpren cos requirimentos formulados.

O Goberno local actuou de urxencia ante o risco de desprendemento dun inmobile

O Concello de Lugo actuou de oficio e con carácter de urxencia ante o risco inminente de desprendemento dunha parte dun inmobile situado no barrio do Carme, despois de detectar hai uns días a apertura dunha greta nunha das medianeiras do edificio.

Co obxectivo de eliminar canto antes o risco de caída, os servizos municipais procederon á retirada da galería e da parte do muro afectada, eliminando así os elementos que presentaban perigo e garantindo a seguridade tanto das persoas como da contorna do inmobile.

Segundo explicou o Concello, o edificio presentaba desde hai tempo un avanzado estado de deterioro. Ante a falta de actuación por parte da propiedade, o

Goberno local seguiu os procedementos e trámites legais necesarios para poder intervir e facer fronte a unha situación que supuña un risco para a seguridade.

O custo dos traballos será reclamado á propiedade, de acordo coa normativa aplicable.

O Concello sinala que a súa prioridade é facilitar e favorecer a rehabilitación dos edificios sempre que sexa posible, pero tamén actuar de oficio cando exista un risco para a seguridade e a propiedade non acometa as intervencións necesarias.

O obxectivo último destas actuacións é garantir a seguridade das persoas e dos inmobles situados na contorna, especialmente naqueles casos nos que o deterioro dos edificios poida derivar nun perigo para a cidadanía.

O BNG destaca a transformación do Carril das Flores

O Carril das Flores conta xa cunha nova configuración tras as obras de renovación da pasarela e de humanización do seu contorno. O portavoz do BNG de Lugo, Rubén Arroxo, visitou o espazo acompañado por veciños e veciñas da zona e destacou a importancia dunha actuación que, segundo sinalou, permite recuperar e poñer en valor un dos puntos de maior interese patrimonial da cidade.

Arroxo subliñou que neste enclave “conflúen dous patrimonios da humanidade e conecta Fontiñas co centro da cidade”, ao tempo que considerou que os traballos, iniciados no mes de xaneiro, permiten “rematar cun dos maiores puntos de feísmo de toda a cidade”. O portavoz nacionalista defendeu ademais que a intervención supón “unha mellora substancial para a mobilidade e a imaxe urbana de Lugo”.

O PROXECTO DE RENOVACIÓN.

A actuación inclúe a renovación da pasarela situada na zona próxima á rolda da Muralla. A antiga estrutura foi substituída por unha nova pasarela metálica lixeira, apoiada sobre piares e vigas e cunha cimentación soterrada. Esta solución permite manter visible o muro orixinal na súa totalidade e ampliar o ancho da parte inferior. O deseño busca ademais unha integración estética coa Mosqueira e coa praza do Camiño Primitivo, co obxectivo de crear unha continuidade visual ao longo do Carril das Flores.

Na parte superior mantívose o pavimento de plaqueta, mentres que o novo espazo incorpora unha calzada de formigón e unha zona destinada ao tránsito peonil realizada en granito. A intervención complétase con xardineiras de aceiro Corten e bancos, creando novos puntos de estancia e mellorando a relación entre a vía e o seu contorno.

O proxecto tamén transforma o Carril das Flores nunha plataforma única, diferenciando os itinerarios peonís das zonas destinadas aos vehículos que saen do aparcamento. O pavimento foi renovado e incorporáronse áreas axardinadas e mobiliario urbano.

Tamén se actuou sobre o alumeadado, co soterramento das canalizacións e a ampliación da

rede para eliminar as zonas con pouca iluminación.

Dentro desta actuación recuperáronse, ademais, columnas de alumeadado de fundición procedentes do casco histórico, que foron reutilizadas no novo espazo. Segundo explicou Arroxo, esta solución contribúe a mellorar a integración da contorna e permite avanzar na incorporación da tecnoloxía LED. O portavoz do BNG lembrou que a transformación do Carril das Flores se iniciou durante o período 2019-2023, coa retirada da antiga pasarela metálica e o comezo da humanización do espazo situado na esquina desta vía coa rúa San Roque. Arroxo asegurou que o BNG, durante a súa etapa no Goberno local, realizou os trámites administrativos necesarios para deixar a actuación preparada e iniciada.

OUTRAS INICIATIVAS DO ANTERIOR GOBERNO LOCAL.

A visita serviu tamén para reivindicar outras actuacións que, segundo Arroxo, forman parte do traballo desenvolvido polo anterior Goberno municipal. “As iniciativas que está a realizar o goberno están a ser as que deixamos realizadas desde o goberno anterior”, afirmou. Neste sentido, criticou que o Partido Popular “non conta cun proxecto para Lugo” e asegurou que, durante

os meses que leva no Goberno, se limitou a continuar proxectos que xa estaban iniciados ou redactados.

Entre as actuacións citadas polo portavoz nacionalista atópase a renovación da rúa Nº85, un proxecto elaborado coa participación da veciñanza, así como a pasarela da rolda República Argentina, que permitirá conectar os parques de Rosalía e Marcos Cela. Esta infraestrutura completaría, segundo Arroxo, o eixo peonil leste-oeste da cidade, que ten no Carril das Flores un dos seus puntos de inicio.

A intervención no Carril das Flores encádrase tamén nunha estratexia de mellora do percorrido do Camiño Primitivo ao seu paso por Lugo. Ao longo dos últimos sete anos desenvolvéronse actuacións en diferentes puntos do itinerario para incrementar a seguridade das persoas e mellorar a integración urbana do trazado, con intervencións en zonas como Castelo e A Chanca.

Coa renovación do Carril das Flores, o percorrido do Camiño de Santiago por Lugo incorpora un novo espazo humanizado que reforza a conexión entre o itinerario xacobeo, a Muralla romana e outros elementos patrimoniais da cidade, contribuíndo a mellorar a experiencia das persoas que percorren este tramo.

A DEPUTACIÓN INVISTE NAS ESTRADAS PROVINCIAIS

A Deputación de Lugo mellorou a LU-P-2902

A estrada que comunica Lugo con Ponte de Ombreiro é de especial relevancia polo elevado volume de tráfico que rexistra, tanto rodado como peonil

A Deputación de Lugo finalizou os traballos de rehabilitación dun tramo da LU-P-2902, a vía que conecta Lugo con Ponte de Ombreiro. As obras, que realizou a empresa Explotaciones Gallegas, SL, afectaron a un treito de algo máis de dous quilómetros e medio, desde o inicio da vía ata a estación potabilizadora de augas, situada no punto quilométrico 2,580.

Unha vez rematados os traballos de reapertura de cunetas, realizouse a pavimentación con aglomerado en quente e a sinalización horizontal mediante o pintado da vía con marcas reflexivas brancas.

A institución provincial destinou a esta actuación 210.992€, un proxecto que é de especial importancia porque se trata dunha vía que rexistra un elevado volume de tráfico, tanto rodado como peonil. Estes traballos melloraron a conexión entra a zona das Saamasas e a parroquia de Ombreiro e ademais, esta estrada provincial dá acceso a varias rutas de sendeirismo ao seu paso pola contorna do Río Miño.

Con estas actuacións, que se enmarcaron dentro do compromiso da Deputación de Lugo de mellorar a rede viaria provincial, incrementáronse as condicións de circulación e seguridade nestes tramo, moi empregado polos veciños de Lugo e visitantes.

Obra realizada por:

**EXPLOTACIONES
GALLEGAS, S.L.**

A DEPUTACIÓN CONTINÚA A MELLORAR A REDE VIARIA PROVINCIAL, FAVORECENDO DESTE XEITO A SEGURIDADE, O EQUILIBRIO TERRITORIAL E A CALIDADE DE VIDA DOS VECIÑOS E VECIÑAS DA PROVINCIA DE LUGO

Iníciense os trámites para construír unha nova beirarrúa preto do colexio das Gándaras

O Concello de Lugo iniciou os trámites necesarios para facer realidade a construción dunha nova beirarrúa na rúa Virxe da Soidade, unha actuación especialmente demandada polas familias e pola veciñanza das Gándaras pola falta dun itinerario peonil seguro cara ao colexio. A intervención desenvolverase no tramo comprendido entre a Calzada das Gándaras e a rúa do Peto e terá como principal obxectivo mellorar a seguridade viaria e peonil nunha zona utilizada diariamente por alumnado, familias e residentes. Para executar os traballos será necesario dispoñer de aproximadamente 60 metros de terreos pertencentes a dúas propiedades, polo que o Concello xa puxo en marcha o proceso para a súa obtención.

O proxecto conta cun orzamento de licitación de arredor de 150.000 euros e permitirá acondicionar un tramo de aproximadamente 230 metros, incorporando unha infraestrutura peonil actualmente necesaria para facilitar os desprazamentos a pé pola zona.

A futura beirarrúa terá 2,5 metros de ancho e permitirá crear un percorrido máis seguro para os nenos e nenas que se desprazan diariamente ata o CEIP das Gándaras, así como para as súas familias e para o resto da veciñanza.

UNHA ACTUACIÓN PENDENTE. A intervención ten a súa orixe nunha encomenda realizada a EVISLUSA no ano 2018 para desenvolver o proxecto. Desde entón, a construción da beirarrúa converteuse nunha reivindicación recorrente no barrio e foi reclamada en diferentes ocasións polo Grupo Municipal do Partido Popular, que tamén incorporou a actuación como proposta no marco dos orzamentos municipais e como un dos compromisos incluídos no seu

proxecto de cidade. O proxecto actual introduce algunhas modificacións respecto da proposta anterior. Entre elas está a creación dunha plataforma na marxe dereita da vía, dotada dunha rampa adaptada, que permitirá trasladar a actual parada de autobús existente nesta zona.

Tamén se manterán os redutores de velocidade xa instalados e ampliarase o paso de peóns situado no cruzamento da Calzada das Gándaras coa rúa Virxe da Soidade, co obxectivo de reforzar a seguridade nos puntos de maior tránsito. Na contorna do colexio habilitarase igualmente unha zona destinada ao estacionamento de autobuses. Ademais, a actuación incluírá a sinalización dos espazos reservados para o estacionamento de vehículos particulares nas dúas marxes da vía.

UNHA DEMANDA DA VECIÑANZA.

A creación dunha beirarrúa que permita aos escolares acceder ao centro educativo con maiores garantías de seguridade leva anos entre as principais peticións da Asociación de Veciños Gatos Roxos e das familias das Gándaras.

A reivindicación forma parte dun conxunto máis amplo de necesidades que afectan ao barrio, entre elas o desenvolvemento do Plan Paradaí. Neste ámbito, o BNG tamén reclama que se inclúa a Calzada das Gándaras dentro das actuacións previstas, ao considerar necesario mellorar as conexións e os servizos desta zona de Lugo.

A nova actuación na rúa Virxe da Soidade busca así dar resposta a unha das carencias máis evidentes da contorna do colexio, creando un percorrido peonil continuo e máis seguro para unha vía pola que cada día se desprazan numerosos escolares e familias.

Esixen a reapertura ao tráfico da praza de Conde Fontao

A reapertura ao tráfico da praza de Conde Fontao e das vías afectadas polas obras da estación intermodal volve situarse no centro do debate político en Lugo. PSOE, BNG e PP coinciden en reclamar que a circulación se recupere canto antes, mentres o Goberno local defende que o último paso corresponde a Adif, ao tratarse dunha actuación executada polo organismo estatal.

O PSOE reclama ao Concello que abra de inmediato Conde Fontao. O concelleiro socialista Jorge Bustos considera que a vía xa está en condicións de asumir o tráfico e acusa o executivo de Elena Candia de utilizar o convenio con Adif para demorar a súa posta en servizo. O edil, responsable de Urbanismo ata a moción de censura, sostén que o Concello pode adoptar a decisión dentro das súas competencias sempre que se cumpran os requisitos técnicos e administrativos. Bustos considera que deben diferenciarse as obras da nova estación intermodal da apertura do viario da súa contorna. "Unha cousa é a obra da estación e outra moi distinta o viario que a rodea. Se a rúa Conde Fontao está en condicións de asumir o tráfico, o Concello ten que poñela en servizo", afirma.

Os socialistas advirten ademais de que o inicio do curso escolar incrementará os desprazamentos pola cidade e consideran que a reapertura permitiría aliviar outros itinerarios. Por iso, piden ao Goberno local que resolva con Adif as cuestións administrativas que poidan quedar pendentes e que non converta estes trámites nun impedimento para recuperar a circulación.

O BNG coincide na necesidade de abrir a vía e reclama tamén a rea-

apertura inmediata da praza e das restantes rúas afectadas polas obras da intermodal. O voceiro municipal, Rubén Arroxo, denuncia que os traballos remataron o pasado 15 de xuño e que, a pesar diso, a zona continúa pechada ao tráfico. Segundo a formación nacionalista, o propio proxecto contemplaba recuperar a circulación a mediados de xullo.

Arroxo cualifica de "incomprensible" que se manteña o peche dunha vía que considera xa preparada para ser utilizada e sinala os problemas que esta situación está a provocar na mobilidade da veciñanza da contorna. O BNG apunta, con todo, que a urbanización aínda non foi recepcionada formalmente por Adif e que quedan algúns aspectos pendentes, entre eles elementos relacionados coa accesibilidade para persoas con mobilidade reducida. Para o BNG, estas cuestións non deberían prolongar indefinidamente as restricións ao tráfico e reclama coordinación entre as administracións para habilitar canto antes a circulación.

O Goberno local do PP sitúa precisa-

mente nesa recepción a clave para desbloquear a situación. O Concello explica que a reurbanización de Conde Fontao forma parte do proxecto da nova estación ferroviaria executado por Adif e que corresponde ao organismo estatal recibir os traballos e autorizar a súa posta en servizo.

A alcaldesa, Elena Candia, solicitou unha reunión con Adif para coñecer os prazos da intermodal e da recuperación do tráfico en Conde Fontao. O Concello reclamou tamén que, se a estación aínda non estaba preparada para entrar en funcionamento, se estudase unha recepción parcial que permitise abrir a rúa. Adif iniciou o trámite de recepción da actuación, pero confirmou que non contempla unha recepción parcial de Conde Fontao. Segundo explicou o organismo estatal, a remodelación da vía forma parte dun contrato conxunto que inclúe tamén a nova estación, o paso inferior peonil, a nova praza urbana, actuacións no parque do Sagrado Corazón e traballos nos andéns, polo que a recepción debe realizarse sobre o conxunto das obras.

A Vicepresidencia axuda a recuperar dúas pistas para o uso gandeiro

A Vicepresidencia da Deputación de Lugo colaborou na recuperación de dúas pistas fundamentais para a actividade gandeira e os desprazamentos veciñais na parroquia de Ombreiro, en Lugo. Os traballos desenvolvéronse sobre dous tramos que permiten acceder a explotacións gandeiras e a parcelas agrarias e forestais pertencentes á Comunidade de Montes Veciñais en Man Común de Arriba e Gándaras de Ceide de San Salvador de Outeiro.

Unha das actuacións realizouse na denominada "pista de Naveira", que comunica os lugares de Naveira e Outeiro. A segunda concentrouse no "camiño do monte", entre Doel e Vilalvite, un dos puntos que pre-

sentaba un maior deterioro e no que existían zonas practicamente intransitables.

As obras incluíron a limpeza dos laterais e das cunetas, o rasamento e acondicionamento do firme, a canalización das augas de escorrentía e a extensión de grixo artificial. Estas intervencións permitiron recuperar a funcionalidade das dúas vías e facilitar o acceso ás explotacións e ás propiedades do monte comunitario. O investimento total ascendeu a 69.000 euros. A comunidade de montes achegou 39.000 euros con fondos propios, mentres que a área de Rural da Vicepresidencia da Deputación de Lugo financiou os 30.000 euros restantes.

O vicepresidente da Deputación de Lugo, Efrén Castro, visitou as obras xunto con representantes da comunidade de montes e cos concelleiros Rubén Arroxo e Cristina López para comprobar o resultado dos traballos executados nos últimos meses.

Castro salientou "a utilidade destas actuacións para o día a día da veciñanza de Ombreiro", tanto pola súa importancia para a actividade gandeira como porque estas pistas permiten acurtar os desprazamentos entre diferentes núcleos de poboación. Tamén puxo en valor o labor de xestión do territorio que desenvolven as comunidades de montes na contorna de Lugo.

Denuncian a parálise das obras da Rúa Milagrosa

A Asociación de Veciños, Comerciantes e Industriais da Milagrosa expresa a súa preocupación pola situación da Rúa Milagrosa, cuxas obras permanecen paralizadas meses despois do seu inicio e unha semana despois de que o Concello anunciase a súa reanudación. A entidade sinala que, a día 24 de agosto, non se observa actividade nin avances visibles na vía, a pesar de que a previsión municipal é que os traballos estean rematados antes de final de ano.

A asociación considera que esta situación está a xerar importantes molestias para a veciñanza e repercusións negativas sobre a actividade económica do barrio. Segundo apunta, os comercios e establecementos hostaleiros acumulan perdas pola falta de accesibilidade e polo deterioro do entorno, mentres que os residentes están a modificar os seus percursos habituais para evitar unha rúa que leva meses afectada polas obras.

A entidade veciñal chama tamén a atención sobre o estado do solar situado na esquina entre as rúas Menorca e Milagrosa,

que, segundo denuncia, continúa funcionando como unha “escombreira ou vertedoiro incontrolado”.

Para a asociación, este espazo representa outro exemplo da falta de seguimento e control da situación da obra.

Desde a Asociación consideran especialmente preocupante que o Goberno municipal anunciase o pasado 17 de agosto a reactivación dos traballos e que, unha semana despois, non se aprecien cambios na situación da vía. “A cidadanía merece seriedade, responsabilidade e feitos, non

comunicados públicos que non se traducen en traballo efectivo nin en melloras visibles”, sinalan.

A entidade reclama que os traballos se retomen canto antes, especialmente ante a proximidade do outono. A súa preocupación céntrase tamén nas consecuencias que podería ter a chegada do mal tempo, xa que, segundo advirte, a choiva podería converter a zona nun “lameiro impracticable” e incrementar aínda máis os problemas para residentes, comercios e hostalaría.

O centro de saúde do Sagrado Corazón atenderá a 10.000 persoas

O novo centro de saúde do Sagrado Corazón terá unha superficie sanitaria de arredor de 1.600 metros cadrados e permitirá atender a unhas 10.000 persoas. O equipamento proxeitado ocupará parte da parcela do antigo colexio, que conta con máis de 5.600 metros cadrados, e estará dotado de instalacións máis amplas, modernas e accesibles.

O proxecto contempla sete consultas de medicina familiar e comunitaria e outras sete de enfermería, ademais dunha área de pediatría, unha sala para a toma de mostras e espazos destinados á docencia, entre outras dependencias. O investimento estimado para a construción do novo centro sitúase preto dos cinco millóns de euros.

A localización exacta do edificio dentro da parcela, así como os accesos e a urbanización do resto dos terreos, están a ser analizados a partir do anteproxecto elaborado pola Xunta. O seguinte paso chegará unha vez que o Concello formalice nos vindeiros días a adquisición dos terreos e os poña a disposición do Servizo Galego de Saúde. A partir dese momento, o

Sergas poderá licitar a redacción do proxecto do novo centro.

Estes avances foron analizados nunha xuntanza celebrada na Casa do Concello entre o conselleiro de Sanidade, Antonio Gómez Caamaño, e a alcaldesa de Lugo, Elena Candia. Na reunión tamén participou a directora xeral de Recursos Económicos do Servizo Galego de Saúde, Amparo Pousada.

Na mesma reunión tamén se abordou a situación da reforma do centro de saúde da Milagrosa, unha actuación que conta cun investimento de

3,2 millóns de euros. Está previsto que os traballos recuperen este mes de setembro o seu ritmo de pleno rendemento, despois de que fose necesario reforzar a estrutura do edificio debido a unha circunstancia imprevista durante a execución da obra.

A intervención permitirá dotar o centro de seis consultas de medicina familiar e comunitaria e outras seis de enfermería, así como de salas para docencia, atención de urxencias e toma de mostras, entre outros espazos.

Presentan as melloras do parque de San Lourenzo e a conexión de Río Eo con Otero Pedrayo

O Goberno de Elena Candia volve presentar como propia unha actuación que xa fora impulsada polo anterior Executivo municipal. Nesta ocasión, o Concello presume dos proxectos de mellora do parque de San Lourenzo e da conexión entre as rúas Río Eo e Otero Pedrayo, iniciativas que xa se atopaban nunha fase inicial de redacción antes do cambio de Goberno. En maio, o anterior Goberno municipal, a través da Concellería de Infraestruturas, presentara o proxecto de humanización da conexión de Otero Pedrayo con Río Sil. Agora, o Executivo de Elena Candia presenta as actuacións destacando as melloras que incorporan, entre elas a renovación integral dos servizos. O conxunto das dúas actuacións supón un investimento de máis de 860.000 euros, dos que 469.254,17 euros corresponden á Praza de San Lourenzo e 390.780,57 euros á conexión entre Río Eo e Otero Pedrayo. Ademais, contan cun 60 % de financiamento dos fondos FEDER, dentro do Programa Plurirrexional de España 2021-2027, no marco do Plan EDIL/PAI Novo Norte.

AS MELLORAS. A actuación permitirá transformar o a configuración actual da rúa. Co proxecto, pasará a dispoñer dunha plataforma única de sete metros, sen barreiras e con prioridade para os peóns. O estacionamento quedará tamén ordenado. Co novo deseño habilitaranse cinco prazas en batería no extremo situado xunto a Río Eo, evitando que os coches invadan o espazo peonil.

A vía continuará permitindo o acceso de vehículos, pero deixará de funcionar como unha vía de paso xeral. Poderán circular residentes, servizos, vehículos de emerxencias e persoal de mantemento, pero a prioridade será para os peóns. O proxecto tamén contempla a eliminación de barreiras, a adaptación das rasantes e a instalación de pavimentos táctiles nos cruces, cambios de nivel e puntos de advertencia, co obxectivo de facer o percorrido máis seguro e accesible. As obras incluírán ademais a renovación integral das redes situadas baixo a rúa. Así, renovarase o

saneamento e o abastecemento de auga e ordenaranse e soterraranse as infraestruturas de telecomunicacións, electricidade e iluminación.

O espazo contará con máis zonas verdes e áreas de estancia. Conservarase o arborado existente de maior porte e incorporaranse novas zonas axardinadas, céspede, especies aromáticas e ornamentais e espazos con bancos. A actuación completarse con dúas pérgolas, novo mobiliario urbano e unha pequena zona de xogos infantís no ámbito superior, preto de Otero Pedrayo. Tamén se instalará un aparcabiciis con capacidade para catro bicicletas.

No caso da reforma da Praza de San Lourenzo permitirá ampliar notablemente a superficie verde. A zona verde continua pasará de aproximadamente 320 metros cadrados a 700. Ademais, conservarase o arborado existente e incrementarase o número de árbores, pasando de 25 a 35. A intervención busca tamén reducir a calor e aumentar as zonas de sombra. Para iso, a praza contará con máis arborado, pavimentos permeables e materiais con menor absorción térmica. Segundo as estimacións do proxecto, a temperatura superficial nos principais itinerarios poderá reducirse entre 8 e 12 °C respecto da situación actual.

As áreas de xogo infantil serán reorganizadas e integraranse no espazo verde, conectadas cos percursos peonís. En total, destinaranse 534,60 metros cadrados a xogos infantís, con pavimento continuo de caucho. Tamén se creará unha zona específica para sentarse e descansar, con bancos e unha pérgola ou elemento lixeiro de sombra, especialmente no sector sur da praza.

Co novo deseño haberá 12 prazas para aparcamento en batería e seis en liña, sendo 18 prazas ordenadas. Tamén haberán percursos peonís claros e continuos e pavimentos adaptados. Mentres que a iluminación da praza e do pasadizo tamén será renovada mediante tecnoloxía LED, con especial reforzo nos accesos, cruces, zona infantil e pasadizo. Finalmente, a praza terá unha gran superficie verde central.

A veciñanza reclama completar as obras do Leiraparking do HULA

A Federación de Asociacións Veciñais de Lugo Lucus Augusti reclama ao Concello de Lugo que complete as actuacións no aparcadoiro do HULA, coñecido como Leiraparking, para resolver as deficiencias que aínda presenta unha parte deste espazo. A entidade veciñal valora positivamente as obras executadas na primeira zona do aparcadoiro, pero considera que é necesario actuar tamén na área que continúa xunto á fachada principal do hospital. Desde a Federación recoñecen que os traballos realizados permitiron ordenar o espazo, mellorar a accesibilidade e ofrecer unha solución útil para as persoas que acoden diariamente ao HULA. Porén, na segunda

zona do aparcadoiro continúan existindo dificultades que afectan ao seu uso habitual. Nesta área, os accesos presentan desniveis que complican a entrada e saída dos vehículos e tamén persisten fochancas e charcos que dificultan o estacionamento e a circulación. A entidade considera que estas deficiencias afectan ás persoas que necesitan utilizar o aparcadoiro en condicións de seguridade e comodidade. Por este motivo, solicitan ao Concello unha actuación que permita completar a mellora do aparcadoiro e que inclúa a reparación das fochancas e das zonas danadas, a eliminación dos charcos e a solución dos problemas de drenaxe, así como a mellora dos accesos.

Eliminado o tapón urbanístico de Dona Urraca

O Concello de Lugo completou a demolición do inmoble situado na confluencia das rúas Dona Urraca e López Guntín co Camiño Verde, unha intervención coa que desaparece un dos tapóns urbanísticos históricos da cidade. A retirada da construción permite recuperar espazo para a vía nun punto no que durante anos se viron condicionados tanto o tráfico rodado como o tránsito peonil. O edificio, que se atopaba deshabitado, ocupaba unha superficie de 91,27 metros cadrados e estaba composto por unha vivenda e un galpón anexo. A súa localización provocaba un estreitamento da calzada que dificultaba a circulación e reducía o espazo dispoñible para os peóns. A demolición levouse a cabo mediante a execución subsidiaria da orde municipal despois da tramitación dun expediente de ruína. Os informes realizados determinaron a necesidade de derrubar completamente a construción debido “ao esgotamento xeneralizado dos seus elementos estruturais”. A parcela forma parte do polígono de actuación 10.1 do Plan Xeral de Ordenación Municipal (PXOM). Coa desaparición do inmoble, o Concello recupera o terreo necesario para ampliar o espazo viario e mellorar as condicións de mobili-

dade e seguridade neste punto da cidade.

UNHA XESTIÓN DE PAULA ALVARELLOS. Pola súa banda, o portavoz municipal do BNG, Rubén Arroxo, cuestionou que o actual Goberno local presente a eliminación do tapón de Dona Urraca como un logro da súa xestión e reivindicou o traballo realizado pola anterior responsable de Urbanismo, a falecida Paula Alvarells, para sacar adiante un expediente que cualifica de especialmente complexo. Arroxo explicou que a tramitación se iniciara moito tempo atrás e que atravesara numerosos atrancos administrativos. Neste sentido, asegurou que foi Alvarells quen dedicou “horas e horas e quebradeiros de

cabeza” a avanzar nun procedemento que finalmente permitiu chegar á demolición do inmoble. O portavoz nacionalista recoñeceu que, malia ter abordado este asunto en varias reunións coa que foi alcaldesa socialista, el non participou directamente na súa tramitación. “Eu non fixen ningún traballo neste asunto, senón que foi ela, que era a responsable de Urbanismo, quen se volcou niso”, sinalou. Arroxo foi crítico coa alcaldesa, Elena Candia, por reivindicar a actuación como un éxito do seu executivo. Así, asegurou que Candia “rematou un balón que lle caeu na área pequena e coa portería baleira, despois de que Paula percorrese medio campo con moito esforzo para levar o balón ata aí”.

As Pistas Gregorio Pérez Rivera iniciarán a súa remodelación o 17 de setembro

As obras de remodelación integral das Pistas de Atletismo Municipais Gregorio Pérez Rivera comezarán o luns 17 de setembro e está previsto que rematen a principios de outubro, sempre que as condicións meteorolóxicas permitan manter o calendario previsto. Durante a execución dos traballos, o Módulo Cuberto de Atletismo permanecerá operativo. O Concello habilitará un paso especial e seguro para que os atletas poidan acceder a estas instalacións, separando o seu tránsito do paso de ve-

hículos e maquinaria de obra. Ademais, os deportistas poderán utilizar as Pistas da Cidade Cultural, cuxo uso foi acordado entre o Concello de Lugo e a Xunta de Galicia. Durante o mes de agosto, estas instalacións estarán abertas de luns a venres, de 10.00 a 13.00 horas e de 17.00 a 21.00 horas. O Concello prevé establecer unhas normas de uso e convivencia para facilitar o acceso ás Pistas da Cidade Cultural e favorecer o desenvolvemento dos adestramentos no período de obras.

O Concello de Lugo repintou os pasos de peóns de Fontiñas

Os pasos de peóns de Fontiñas foron repintados polo Concello de Lugo, nunha actuación que chega despois de que a Federación de Asociacións de Veciños Lucus Augusti alertase do mal estado da sinalización horizontal en diferentes puntos da cidade. Os traballos, que segundo o Concello quedarán rematados nos próximos días, forman parte da planificación municipal para renovar progresivamente a sinalización horizontal nos diferentes barrios. Fontiñas é agora unha das zonas nas que se está actuando, despois dos traballos realizados previamente en Augas Férreas. A intervención inclúe o repintado dos pasos de peóns, co obxectivo de recuperar a súa visibilidade e reforzar a seguridade das persoas que cruzan a vía. Tamén se renovará a pintura das prazas reservadas para persoas con mobilidade reducida, para garantir que estean correctamente sinalizadas e identificadas. A actuación prodúcese menos dun

mes despois de que a Federación de Asociacións de Veciños Lucus Augusti denunciase o deterioro de numerosos pasos de peóns de Lugo. A entidade sinalou que moitos pasos estaban parcial ou totalmente borrados e que as marcas presentaban un importante desgaste. Entre as zonas nas que detectou deficiencias figuraba precisamente Fontiñas, xunto con outros puntos

como San Roque, Claudio López ou a avenida de Magoi. A denuncia da Federación Veciñal sobre o estado dos pasos de peóns A federación reclamou ao Concello e á Concellería de Mobilidade que procedesen ao repintado dos pasos antes de que rematase o verán, ao considerar que o estado da sinalización podía afectar á seguridade de peóns e condutores.

Reclaman melloras na carballeira da Estrada da Granxa

A Asociación Veciñal Terras de Magoi e Fingoi e a Federación de Asociacións Veciñais da Provincia de Lugo Lucus Augusti solicitaron ao Concello de Lugo unha actuación integral na carballeira situada na Estrada da Granxa. As entidades consideran necesario acometer diversas melloras neste espazo natural para garantir a súa conservación e favorecer o seu uso por parte da veciñanza.

Entre as actuacións reclamadas figura a reparación, pintado e acondicionamento dos bancos e mesas xa existentes, que presentan un notable deterioro debido ao paso do tempo e ao uso continuado. Ademais, solicitan a instalación de novo mobiliario urbano para dar resposta ao incremento de usuarios que experimentou a zona nos últimos anos, especialmente familias, persoas maiores e residentes do barrio. As entidades destacan que a carballeira conta con amplas zonas de estacionamento, o que facilita o acceso sen provocar problemas de mobilidade e converte este enclave nun lugar adecuado para o lecer e o encontro veciñal.

Outra das demandas trasladadas ao Concello é a instalación de aparatos cardiosaudables. Segundo sinalan, este tipo de equipamentos favore-

cerían a práctica de actividade física segura e accesible para persoas maiores e adultas, contribuíndo á mellora da mobilidade, ao fortalecemento muscular e á prevención de enfermidades cardiovasculares. Ademais, consideran que a contorna natural da carballeira ofrece unhas condicións idóneas para este tipo de instalacións, que xa funcionan noutros barrios da cidade.

As asociacións tamén propoñen estudar a creación dun parque infantil na propia carballeira ou en espazos próximos. Argumentan que a zona se atopa no corazón do campus universitario e rodeada de barrios nos que residen numerosas familias novas, polo que consideran que existe unha carencia de áreas de xogo

para a infancia.

Segundo explican, a creación deste espazo permitiría ofrecer unha alternativa de lecer segura e accesible para os nenos e nenas do barrio, favorecer a convivencia entre xeracións e reforzar a calidade de vida nunha área en crecemento.

Desde Terras de Magoi e Fingoi e a Federación Lucus Augusti insisten en que todas as actuacións propostas deben ser compatibles coa conservación da carballeira e co mantemento do seu valor ambiental. Neste sentido, subliñan que as melloras solicitadas non implican alterar nin danar a masa arbórea existente, senón contribuír á posta en valor dun dos espazos naturais máis destacados desta zona da cidade.

O DOG publicou a declaración da ARI da Milagrosa e Feijoo

O Diario Oficial de Galicia (DOG) publicou a resolución pola que se declara oficialmente a Área de Rehabilitación Integral (ARI) dos barrios da Milagrosa e Feijoo, en Lugo, un ámbito que comprende 4.043 vivendas distribuídas en 1.025 edificios.

A declaración abre unha nova vía para planificar futuras actuacións de rehabilitación e mellora destes dous barrios, tanto nos inmobles e vivendas como nos espazos urbanos. O Concello de Lugo poderá optar aos fondos destinados a este ámbito cando se publique a correspondente convocatoria, unha vez que o novo Plan de Vivenda estea en execución.

A área declarada ocupa unha superficie total de 25.797,14 metros cadrados. Deles, 24.000,11 metros cadrados corresponden á Milagrosa e os 1.797,03 restantes ao barrio de Feijoo. Dos 1.025 edificios incluídos, 931 teñen uso principal residencial. As actuacións que se poderán financiar estarán destinadas, entre outras cuestións, a mellorar a accesibilidade, a seguri-

dade, o estado de conservación e a eficiencia enerxética dos inmobles. No caso das intervencións comúns en edificios, como obras en fachadas, cubertas ou ascensores, as axudas poderán alcanzar os 54.000 euros por vivenda, mentres que para actuacións no interior das casas poderán chegar aos 25.000 euros, de acordo coas condicións das futuras convocatorias.

A declaración tamén permitirá destinar financiamento á mellora dos espazos públicos incluídos dentro do ámbito da ARI.

A alcaldesa de Lugo, Elena Candia, compartiu a resolución cos veciños da Milagrosa durante un encontro no centro socio-comunitario do barrio, no que tamén participaron representantes da Xunta e do Goberno municipal.

Candia sinalou que a declaración supón "un novo impulso para unha zona da cidade con moito futuro" e defendeu que o obxectivo é que se traduza en máis rehabilitación, mellores espazos públicos e unha maior calidade de vida.

O BNG pide estudar a conexión ferroviaria entre Lugo e Santiago

O BNG traslada ao Congreso dos Deputados o estado de tramitación do estudo de viabilidade para conectar Lugo e Santiago de Compostela por ferrocarril. A iniciativa busca coñecer os avances realizados polo Goberno do Estado "dous anos despois do anuncio por parte do ministro", segundo explicou o portavoz do BNG en Lugo, Rubén Arroxo, que considera necesario que o Executivo central achegue información concreta sobre os traballos desenvolvidos, o calendario previsto e as conclusións do estudo que deberá determinar as posibilidades dunha futura conexión ferroviaria entre ambas as cidades. "A veciñanza de Lugo ten que saber que alternativas manexará o Goberno e coñecer as conclusións deste estudo", sinalou. O portavoz nacionalista lembrou tamén que, de acordo co contrato realizado polo Goberno, "nas vindeiras semanas o Ministerio de Transportes debería ter o documento elaborado pola empresa concesionaria".

Para o BNG, unha conexión ferro-

viaria directa entre Lugo e Santiago permitiría mellorar as comunicacións da cidade e da provincia coa capital de Galicia, facilitando os desprazamentos por motivos laborais, educativos, administrativos e culturais. Ao mesmo tempo, considera que esta infraestrutura contribuíría a vertebrar o territorio e ofrecería unha alternativa máis sostible fronte ao uso do vehículo privado.

A formación nacionalista considera que a elaboración do estudo de viabilidade supón "un paso adiante", ao permitir analizar as distintas alternativas técnicas e económicas

para avaliar a posible posta en marcha da infraestrutura. Porén, Arroxo advirte de que este documento debe ser "o punto de partida dunha planificación máis ampla que permita que Lugo se conecte realmente á rede ferroviaria".

O BNG reclama que a mellora das comunicacións por tren non se centre na eventual conexión con Santiago. A formación considera prioritario actuar tamén sobre as liñas existentes, con medidas como o incremento das frecuencias, a redución dos tempos de viaxe e a renovación das infraestruturas.

Adxudican tres obras e licitan outras dúas por máis de 2,4 millóns de euros

O Concello de Lugo adxudicou tres obras e iniciou a licitación doutras dúas por un importe conxunto de 2.414.126,40 euros. Entre os proxectos destaca a construción da pasarela peonil da Ronda da República Argentina, cuxos traballos terán un prazo máximo de sete meses e trece días e permitirán mellorar os itinerarios peonís e a accesibilidade nesta zona. Ademais, a oferta inclúe unha ampliación de 36 meses sobre o período mínimo de garantía, polo que a infraestrutura contará cunha cobertura total de cinco anos.

Outra das obras xa adxudicadas será a pavimentación do Camiño Primitivo ao seu paso por San Lázaro, no barrio da Ponte, cun orzamento de 205.200,36 euros e un prazo de execución de tres meses.

Tamén se acometerá a mellora do abastecemento de auga en San Martiño de Ombreiro, dentro do Plan Provincial Único de Cooperación 2026, e contará con 233.530 euros e disporá de tres meses de prazo.

As tres obras adxudicadas súmanse

dúas intervencións que entrarán agora en fase de licitación. Unha delas será a humanización do parque de San Lorenzo, cun orzamento de 469.254,17 euros. A outra corresponde á creación dun vial de conexión entre as rúas Río Eo e Otero Pedrayo, no barrio de Paradai, cun investimento previsto de 390.780,57 euros.

Por outro lado, aprobouse completar o procedemento de expropiación dos terreos que ocupaba o antigo colexio do Sagrado Corazón. O Concello aboará 726.710,87 euros á Fundación Galicia Obra Social e está previsto que as actas de pagamento e ocupación se formalicen o 10 de setembro. Unha vez completado este trámite, os terreos quedarán a disposición do Concello para poder poñelos posteriormente en mans da Consellería de Sanidade. O obxectivo é facilitar o avance na planificación e futura construción do novo centro de saúde que reclama o barrio.

As decisións foron adoptadas pola Xunta de Goberno Local de Lugo.

NOVO REGULAMENTO

A DXT actualiza o código de circulación

As novas normas de tráfico que chegan en outubro: do carril de emerxencia ao casco dos patinetes

A reforma do Regulamento Xeral de Circulación entra en vigor o 1 de outubro con novas obrigas para os usuarios, como os condutores de coches, motos, bicicletas e patinetes, entre outros. O mapa da mobilidade en España cambiará a partir do vindeiro 1 de outubro de 2026. Ese día entrará en vigor o Real Decreto 518/2026, que modifica o Regulamento Xeral de Circulación máis de vinte anos despois da súa aprobación e introduce novas regras para condutores, motoristas, ciclistas, usuarios de patinetes e peóns. A reforma pon o foco na seguridade de quen presenta un maior risco de

sufrir lesións en caso de accidente e, ao mesmo tempo, incorpora un novo marco específico para a circulación nas cidades. A reforma chega, ademais, nun momento no que os vehículos de mobilidade persoal (VMP) se converteron nun elemento habitual dos nosos desprazamentos. Luís Novoa Fernández, presidente da Asociación de Autoescolas de Ourense, considera que a regulación avanza na dirección que reclamaba o sector, aínda que bota en falta un paso máis: unha formación básica obrigatoria para quen conduce estes vehículos. ‘Non estamos a falar de implantar un exame, senón algo mínimo para coñecer certos elementos de seguridade viaria, normas e sinais, porque comparten a vía co resto de usuarios’, explica.

COCHES E CONDUTORES

Os condutores de turismos, furgonetas, camións e outros vehículos a motor terán que adaptarse a varias novidades a partir do 1 de outubro. Unha das máis relevantes afecta ás retencións en autoestradas e autovías, onde será obrigatorio formar un carril de emerxencia cando a circulación quede detida ou avance a unha velocidade moi reducida. Os vehículos deberán apartarse cara aos extremos da calzada para deixar libre un corredor destinado ao paso de ambulancias, bombeiros, Garda Civil e outros servizos de emerxencia. Nas vías con dous carrís por sentido, os vehículos desprazaranse cara aos seus respectivos lados, mentres que nas de tres ou máis carrís os do carril esquerdo apartaranse cara á esquerda e o resto cara á dereita. Este espazo debe habilitarse de forma preventiva e non esperar a que se aproxime a sirena dun vehículo prioritario. A reforma tamén endurece as condicións para adiantar determinados usuarios e vehículos inmovilizados. Cando un condutor

teña que adiantar unha bicicleta, ciclomotor, patinete ou peón, deberá manter unha separación lateral mínima de 1,5 metros. No caso do adiantamento a ciclistas en vía interurbana, deberá ademais reducir a velocidade en polo menos 20 km/h respecto ao límite máximo da vía e, cando a calzada teña máis dun carril por sentido, realizar un cambio completo de carril. Para adiantar un vehículo inmovilizado por avaría, accidente, auxilio ou mantemento, deberá manter tamén unha separación de polo menos 1,5 metros e reducir a velocidade en 20 km/h respecto ao límite da vía. ‘Con respecto á distancia entre coche e bicicleta segue sendo metro e medio, pero agora se introduce a obriga de reducir a velocidade 20 km/h ao adiantar’, sinala Luís Novoa. En situacións de neve adversa en autoestradas e autovías, quedará

prohibido adiantar. Deberase circular polo carril dereito (ou o contiguo se hai tres ou máis carrís), deixando libres os da esquerda para quitaneves e emerxencias. Así mesmo, a regulación dos carrís VAO limita o seu uso a motocicletas, turismos e vehículos mixtos adaptables, excluindo ciclos, ciclomotores, VMP, peóns e remolques. Por último, revísanse as exencións ao uso do cinto de seguridade e desaparecen algunhas das que existían ata agora, entre elas as que afectaban determinados profesionais, como os condutores de taxis en servizo e os profesores de autoescola durante as clases. ‘O cinto salvavidas é indiscutible’, apunta Novoa, quen aclara un detalle clave para os futuros condutores: ‘A entrada en vigor deste regulamento non supón un novo exame teórico; os test iran-se actualizando progresivamente

nas autoescolas, pero o exame segue sendo igual’.

MOTOS E CICLOMOTORES

Os motoristas deberán prestar especial atención ao seu equipamento a partir do 1 de outubro. Tanto condutores como pasaxeiros de motocicletas e ciclomotores deberán utilizar calzado pechado que cubra completamente o pé en calquera tipo de vía. Nas vías interurbanas, as luvas de protección serán obrigatorias para condutores e pasaxeiros, aínda que as especificacións técnicas definitivas dependerán dunha futura orde ministerial. Ata que esta entre en vigor, utilizaranse luvas de protección das mesmas características que as actuais. O casco queda suxeito a unha regulación máis rigorosa. Nas motocicletas esíxese a homologación conforme ao Regulamento UNECE R22. Para os ciclomotores esíxese este mesmo estándar homologado UNECE R22, aínda que a norma establece un período transitorio de adaptación ata o 1 de outubro de 2027. Como novidade destacada nas retencións, as motocicletas poderán circular pola beiravía dereita en tramos previamente habilitados e sinalizados cando o tráfico estea completamente detido. Esta manobra deberá realizarse en fila de a un, a unha velocidade máxima de 30 km/h e cedendo o paso se un peón ou vehículo avariado necesita a beiravía. En materia de visibilidade, as motos deberán incluír un cha-

AS SANCIONS

O incumprimento dalgunhas das novas obrigas terá tamén consecuencias para os condutores. Unha das sancións máis relevantes afecta ao adiantamento de ciclistas, unha manobra que pode supoñer a perda de ata seis puntos do permiso de conducir, ademais da correspondente sanción económica cando se incumpran as condicións establecidas. En xeral, boa parte das novas obrigas vinculadas á seguridade viaria están tipificadas como infraccións graves, con multas que poden alcanzar os 200 euros. No caso dos usuarios de vehículos de mobilidade persoal, Novoa lembra ademais que as sancións non implican perda de puntos, xa que estes vehículos non están vinculados a un permiso de condución por puntos. ‘Ás veces a xente cre que se crean as normas para castigar e é pura prevención’, apunta o presidente das autoescolas de Ourense, que considera que unha maior regulación debe ir acompañada tamén de formación para quen utiliza estes vehículos.

leco reflectante na súa dotación obrigatoria para utilizalo ao baixar do vehículo en vías interurbanas (sendo obrigatorio levalo posto durante a marcha para repartidores profesionais). Por último, autorízanse legalmente os dispositivos sen fíos de comunicación ou navegación integrados no casco sempre que estean certificados ou homologados e non afecten á condución.

BICICLETAS

Os ciclistas contarán con novas garantías de seguridade e obrigas. Nas vías interurbanas, o casco segue sendo obrigatorio, pero desaparecen de forma definitiva as exencións que permitían prescindir del en subidas prolongadas, días de calor ou por razóns médicas. Nas cidades, o casco continuará sendo obrigatorio para os menores de 16 anos e tamén para quen utilice a bicicleta profesionalmente durante a súa actividade.

Durante a noite ou con visibilidade reducida fóra de poboado, os ciclistas deberán levar un elemento luminoso ou reflectante visible a 150 metros. Os profesionais que desenvolvan a súa actividade en bicicleta deberán utilizar ademais un chaleco reflectante de alta visibilidade durante a circulación. No contorno urbano, a normativa indica que as bicicletas circularán preferentemente polo centro do carril para evitar accidentes por alcance ou aperturas de portas. Se a vía dispón de varios carrís por sentido, utilizarán o dereito, salvo para xiros ou por razóns de seguridade. Ademais, os vehículos a motor que circulen detrás dunha bicicleta no mesmo carril deberán manter unha distancia mínima de seguridade de cinco metros. A reforma permite aos ciclistas adiantar vehículos detidos en retencións ou semáforos pola dereita ou pola esquerda para acceder ás zonas de detención

avanzada. Os concellos poderán autorizar a circulación de bicicletas en ambos os sentidos en rúas dun só carril limitadas a 30 km/h. Por último, ampliáanse as posibilidades de transporte: permítese levar un menor de ata 22 quilos nun asento adicional homologado e utilizar remolques para transportar persoas, carga ou animais de ata 15 quilos.

PATINETES E VMP

Os vehículos de mobilidade persoal son un dos colectivos que incorpora máis novidades na reforma. A nova norma fixa en 15 anos a idade mínima para conducilos e establece a obrigatoriedade de levar casco de protección homologado ou certificado, debidamente abrochado. Así mesmo, obrigase a sinalar todas as manobras de xiro utilizando os brazos e a levar un elemento luminoso ou reflectante visible a 150 metros nas circulacións nocturnas ou de baixa visibilidade. Prohíbese a circulación de VMP por beirarrúas, autoestradas, autovías, travesías, vías interurbanas e túneles urbanos, salvo nas vías ciclistas e outros espazos expresamente contemplados pola norma e sempre que a sinalización non o prohiba. Respecto ao alumeado, aínda que deberán levar a luz acesa de noite desde outubro de 2026, a obriga de circular co alumeado aceso durante o día non se esixirá ata o 1 de outubro de 2027. Os profesionais que traballen sobre un VMP deberán levar casco e chaleco reflectante en calquera vía. Por outra banda, convén lembrar que a inscrición no Rexistro de Vehículos Persoais Lixeiros da DXT, a etiqueta identificativa e o seguro obrigatorio vinculado son trámites normativos que xa están en marcha e non dependen do 1 de outubro.

PEÓNS

A reforma reforza a protección

de quen se despraza a pé en estrada e cidade. Nas vías interurbanas, os peóns que transiten pola beiravía ou a calzada de noite ou con pouca visibilidade deberán levar un elemento luminoso ou reflectante visible a 150 metros. Nos grupos organizados de peóns esíxese ademais iluminación branca ou amarela cara adiante e vermella cara atrás. Fóra de poboado, os peóns deberán circular, como norma xeral, polo lado esquerdo para desprazarse de fronte ao tráfico que se aproxima, aínda que a norma contempla determinadas excepcións nas que deberán facelo pola dereita.

Así mesmo, prohíbese cruzar as prazas e rotondas atravesando a súa calzada, obrigando a rodealas polo perímetro salvo que exista un paso habilitado. Na cidade, blíndase a prioridade do peón, esixindo aos condutores extremar a precaución ante nenos, persoas maiores e persoas con mobilidade reducida.

AS CIDADES

O Real Decreto estrea un título específico para zonas urbanas (Título VI). A principal premisa é a consideración das beirarrúas como espazos de uso exclusivo para peóns, quedando expresamente prohibida a circulación de calquera vehículo.

Porén, as ordenanzas municipais poderán permitir que os menores de ata 12 anos circulen en bicicleta polas beirarrúas cando vaian acompañados a pé por un adulto.

Nos pasos para peóns regulados por semáforo, a luz ámbar intermitente para os vehículos non poderá coincidir, como norma xeral, coa luz verde fixa para os peóns. Outórgase ademais recoñecemento legal aos camiños ou rutas escolares seguras, permitindo restricións de tráfico e reducións de velocidade nos contornos de colexios, hospitais e residencia

AUTOCARAVANAS

O Regulamento regula por primeira vez a escala estatal as condicións de estacionamento das autocaravanas e outros vehículos acondicionados como vivenda (como as coñecidas 'campers'). Para ser considerado un estacionamento válido (e non acampada), o vehículo debe cumprir tres requisitos: apoiarse só sobre os seus pneumáticos (aínda que están permitidos os calzos de seguridade en pendente), non despreñar elementos que sobresaian do seu perímetro (como toldos ou ventás) e non realizar verteduras de fluídos á vía pública.

DA ESTRADA ÁS PERSOAS

A entrada en vigor destas medidas obrigará a todos os usuarios a adaptar hábitos cotiáns. Para

Luís Novoa, o cambio debe entenderse como unha evolución necesaria. 'Ás veces a xente cre que se crean as normas para castigar e é pura prevención', apunta o presidente das autoescolas de Ourense.

Pedro Blanco, o delegado do Goberno en Galicia, enmarca a reforma nun cambio de modelo de mobilidade que, tras dúas décadas, sitúa as persoas no centro.

'Tras vinte anos, pasamos dunha visión centrada na estrada e no vehículo a outra que pon as persoas no centro, especialmente as máis vulnerables', sinala.

O delegado destaca ademais que a nova normativa incorpora por primeira vez normas específicas para as zonas urbanas e ten en conta o deseño das cidades do futuro, que define como 'máis humanas, accesibles, cómodas e sostibles'. Neste sentido, defende que os cambios buscan tamén mellorar a saúde e o benestar da cidadanía, impulsar unha enerxía máis limpa e accesible, favorecer comunidades máis sostibles e avanzar na loita contra o cambio climático. 'Unha aposta por unha mobilidade deste Goberno pensada para as persoas e para o futuro', conclúe.

O novo Regulamento Xeral de Circulación debuxa, en definitiva, un escenario máis esixente para a condución cotiá, situando a prevención e a protección dos usuarios máis expostos no cumio da seguridade viaria.

“Cada vez hai menos defensa da ensinanza pública e máis interese político”

Julio Díaz, presidente da Asociación Nacional de Profesionais da Ensinanza (ANPE) de Galicia durante 19 anos, xubilase tras 32 anos de sindicalismo educativo e máis de 40 como mestre

Jessica Fernández

Tras tantos anos dedicados á Educación, lembra como comezou?

Tiven claro desde moi novo que quería dedicarme á docencia. Ese interese por ensinar trasladouse tamén ao ámbito do asociacionismo e da representación educativa. No ano 1994 asumín o compromiso de participar nunha organización sindical e, desde entón, levo 32 anos vinculado ao sindicalismo educativo. Ademais, desde 2007 exercín como presidente. Durante ese tempo contei cunha liberación sindical para desenvolver o meu traballo, aínda que de liberado non ten nada, porque a dedicación e a carga de traballo son moi intensas. Se teño algún arrepentimento, é non ter regresado á docencia activa nestes últimos anos.

Como valora a evolución da educación nestes anos?

A evolución da educación foi moi importante desde que comecei ata a actualidade. O profesorado está cada vez mellor formado e, teño que dicilo con todo o orgullo do mundo, contamos cun dos colectivos docentes máis preparados de todo o Estado. Así o reflicten informes como PISA e o prestixio que o profesorado galego ten a nivel estatal. Iso é, sen dúbida, unha gran satisfacción. Nos centros educativos tamén cambiou moito a realidade. A relación coas familias é totalmente distinta á de hai vinte anos. Os pais e nais están moito máis implicados na educación dos seus fillos. Porén, ás veces esa implicación extralimítase e convértese nun control excesivo sobre o profesorado. Hai que entender que os profesionais da educación somos nós e que sabemos perfectamente o traballo que temos diante. Eu creo que se foi perdendo parte da función dos pais e nais como referentes de autoridade e educación dos seus fillos. O teu fillo non é o teu colega. Hai que manter unhas normas e unha disciplina na casa, e eses valores tamén deben trasladarse á escola. Nunca se debería desautorizar un docente e menos aínda diante dun rapaz. Por desgraza, esa situación está a producirse cada vez con máis frecuencia. Polo tanto, houbo avances moi importantes no ámbito educativo, pero tamén existe unha crecente presión por parte das familias sobre o profesorado á hora de exercer a súa profesión.

Estas problemáticas teñen a súa base no sistema educativo, non?

As leis educativas actuais son menos rigorosas e non se pode estar cambiando de modelo educativo. Ademais, boto en falta unha maior

cultura do esforzo dentro dos centros. Moitas veces non se transmite ao alumnado que conseguir as cousas require traballo e dedicación. Un estudante ve que un compañeiro promociona de curso practicamente sen esforzo e con varias materias suspensas, e iso acaba deteriorando o sistema. Ten que existir un mínimo de rigor e uns requisitos básicos. A xente debe entender que as cousas

podía repetirse. Hoxe a situación é moito máis complexa. O papel das redes sociais complica aínda máis o problema, porque o acoso xa non queda dentro da aula. O alumno marcha para a casa, pero a presión continúa durante todo o día a través do móbil e das plataformas dixitais. Por iso, considero que o profesorado debería recibir unha formación moi específica tanto en materia de acoso

No caso do alumnado estranxeiro, moitas veces será necesario contar con máis recursos. Pode facer falta un segundo docente dentro da aula para axudar a aqueles alumnos que aínda non comprenden o idioma, explicándolles os contidos na medida do posible e facilitando a súa integración académica. Tamén haberá que organizar grupos de apoio, reforzos específicos ou atención individuali-

custan e que para conseguilas hai que traballar. Cando un rapaz se incorpora á vida adulta descobre que a realidade non é tan sinxela nin tan cómoda como ás veces se lle transmite. As familias tamén teñen un papel importante. Os nenos non son de cristal. Teñen que afrontar decepcións, superar dificultades e aprender a resolver problemas. Hoxe parece que se intenta evitar calquera contrariedade, e eu creo que iso é das peores cousas que lle poden pasar a un rapaz. O que máis me doe da evolución da educación é que, ao meu xuízo, xa non se lle concede á formación dos rapaces a importancia que tiña hai quince ou vinte anos. E iso ocorre a pesar de que hoxe as familias teñen máis preparación, máis recursos e os centros educativos dispoñen de moitos máis medios dos que existían noutras épocas.

Tamén se enfronta o profesorado a unha problemática complicada, o acoso nas aulas e nas redes sociais. Si. Antes, se había acoso a un rapaz nun centro educativo, na maioría dos casos a situación remataba cando saía da aula e abandonaba o centro. Tiña un certo respiro ata o día seguinte, cando o problema

escolar como no ámbito das novas tecnoloxías. Coa chegada da intelixencia artificial tamén será necesario contar cunha preparación avanzada para poder traballar e convivir con estas ferramentas. Se o profesorado non está formado e o alumnado si, créase unha fenda dixital entre ambos. E iso é das peores cousas que poden ocorrer no sistema educativo, porque os docentes non poden quedar desconectados dunha realidade tecnolóxica que xa forma parte da vida diaria dos estudantes.

Outros dos desafíos do profesorado é a diversidade e a migración, non?

Temos que asumir que a diversidade xa está presente nas nosas aulas e que vai ir a máis. As poboacións xa non son fixas, son cada vez máis dinámicas, e os movementos migratorios forman parte desa nova realidade que o sistema educativo debe afrontar. No debate sobre o galego nas aulas, nós temos unha postura moi clara. O primeiro que debe facer un docente é comunicarse co alumnado nunha lingua que comprenda. O noso obxectivo é que, ao rematar o ensino obrigatorio, o alumnado domine por igual as tres linguas: galego, castelán e inglés.

zada para favorecer a aprendizaxe da lingua e a súa adaptación ao sistema educativo. Todas estas cuestións seguen, en gran medida, sen abordarse de forma suficiente.

Desde a Consellería de Educación estase a facer un bo traballo?

A Administración educativa ten que poñerse as pilas porque, en moitas ocasións, temos a sensación de que quedamos descolgados en cuestións fundamentais. Eu levo moitos anos negociando coa Consellería, discutindo cos oito concelleiros que pasaron nestes anos, e creo que é necesario facer unha aposta moito máis decidida pola atención á diversidade. As aulas de hoxe non teñen nada que ver coas de hai trinta anos. Son espazos moito máis diversos, con alumnado de diferentes procedencias, con necesidades educativas específicas e con realidades lingüísticas moi distintas, e considero que esta situación non se está abordando coa profundidade que require. Neste contexto, a redución das ratios é fundamental. Ademais, temos por diante outro reto importante, que é a coeducación e a atención personalizada. Hai situacións nas que un só docente na aula non é suficiente e

nas que sería necesario contar con dous ou mesmo tres profesionais para responder ás distintas necesidades existentes. Outro aspecto pendente é o das instalacións educativas. Desde maio ata setembro rexístranse temperaturas que non son normais. A climatización das aulas, tanto para o verán como para o inverno, é unha cuestión que xa non pode seguir adiándose.

Chégase a acordos coa Xunta?

Cada vez é máis complicado, porque falta seriedade. Moitas veces, negóciase un acordo, péchase e, pouco despois, xa se está incumprindo. Nós temos un acordo asinado con esta Consellería e tivemos que acudir á Xustiza por dous compromisos que se incumpriron ao día seguinte da súa sinatura. Non rompemos ese acordo porque incluía medidas positivas, pero este tipo de situacións dificilmente terían ocorrido hai vinte anos. É unha das cuestións que máis me desencanta desta última etapa no sindicalismo. Cada vez hai menos persoas centradas en defender a ensinanza pública e máis preocupación polos intereses políticos e persoais. En Galicia, ademais, a maioría absoluta do partido que goberna dálle unha capacidade de actuación que non tería noutras condicións. Iso deixa ás organizacións sindicais ante unha disxuntiva: non asinar nada ou asumir o risco de chegar a acordos que despois poden non cumprirse.

Que opina do sistema de oposicións?

O actual sistema de oposicións é un desastre. Levamos moito tempo reclamando ao Ministerio que o cambie porque, ao noso xuízo, é un modelo inxusto e desfasado. Ademais, hai especialidades nas que os contidos evolucionan moi rapidamente. Os temarios deberían estar permanentemente actualizados e existir unha referencia oficial clara e homoxénea. Pero o problema non é só o sistema de exames. Tamén hai que revisar a forma na que se avalía a aptitude para exercer a docencia. Hai persoas cunha gran preparación académica que non están capacitadas para dar clase e outras que poderían ser docentes excepcionais e, con todo, quedan fóra do sistema. Un bo docente non se define unicamente polo que sabe, senón tamén pola súa capacidade para chegar aos rapaces. Traballamos con nenos e adolescentes e necesitamos profesionais preparados para afrontar os retos actuais e acompañar o alumnado no seu desenvolvemento persoal e académico. Por outra banda, existe un problema de fondo que afecta a toda a educación: cada cambio de goberno trae consigo unha nova lei educativa. Iso xera unha enorme inestabilidade. O que fai falta é un gran pacto pola educación no que os partidos políticos acordan unhas bases comúns que permitan manter unha mesma lei durante dez ou doce anos, garantindo así estabilidade.

Le a entrevista completa en galiciaxa.com

AO NOSO CARÓN

A Deputación de Lugo retoma o programa Coñece a túa provincia

A Deputación de Lugo retoma a segunda quenda da sexta edición do programa de viaxes gratuítas Coñece a túa provincia, a iniciativa posta en marcha pola institución provincial co obxectivo promover o turismo de proximidade e poñer en valor o patrimonio. Durante os meses de setembro e outubro participarán realizáranse 54 viaxes nas que participarán máis de 1.200 persoas de 32 concellos de toda a provincia.

O deputado de Formación, Ensino e Economía do Coñecemento, Miguel Fernández Méndez, recibiu aos membros da Asociación de Veciños das Carballeiras de Bosende Paredes Angueiro, de Lugo, que visitaron o faro de Punta Roncadoira, a contorna do Cabo de Morás ou as praias de Lago e Esteiro.

Así mesmo, o deputado de Promoción Económica e Social, Pablo Rivera Capón, recibiu no Centro de Interpretación Terras do Miño ao segundo grupo que tamén estreou este martes o calendario de excursións. Trátase da Asociación de Veciños de Betote, de Sarria, que tamén están a coñecer a mariña lucense visitando o barco-museo boniteiro Reino del Carmen ou a praia da Marosa, entre outros lugares.

A deputada de Réxime Interior,

Promoción do Territorio e Turismo, Pilar García Porto, recordou que “con esta iniciativa achegamos aos nosos veciños e veciñas a enorme riqueza turística que temos na nosa propia terra”. Nesta liña, avanzou “con este programa permite descubrir lugares, paisaxes, recursos culturais e propostas gastronómicas de gran valor, ao tempo que contribuímos a fomentar o turismo de proximidade e a xerar actividade económica nos diferentes concellos da provincia”.

Esta iniciativa provincial está dirixida a asociacións e colectivos sen ánimo de lucro de toda a provincia e consiste en viaxes gratuítas, en pequenos grupos, dunha xornada de

duración por diferentes puntos da xeografía lucense seguindo diversas rutas polo patrimonio natural, histórico, cultural e gastronómico.

O programa Coñece a túa Provincia inclúe, de balde, o transporte para os traslados de ida e volta dende o lugar ou lugares de orixe, póliza de seguros de viaxeiros, menú de xantar, e entradas e visitas a diferentes lugares de interese da provincia de Lugo.

Estas visitas realízanas profesionais que contan coa habilitación de guía oficial de turismo de Galicia e persoal de atención ao público nos diferentes museos, empresas ou obradoiros sinalados nos itinerarios do programa.

O PSdeG presenta iniciativas para incrementar a actividade

A portavoz de Emprego do Grupo Socialista, Carmen R. Dacosta, presentou unha batería de iniciativas parlamentarias para reclamarlle á Xunta que poña en marcha un Plan de medidas específicas para incrementar a taxa de actividade. Dacosta advertiu que o “fracaso” das políticas activas de emprego e da política de impulso económico do PP teñen situado a Galicia como a segunda autonomía con menor taxa de actividade do Estado.

Dacosta advertiu que, segundo os datos do INE correspondentes ao segundo trimestre do ano, Galicia ten unha alarmante baixa taxa de actividade, dun 53,02 por cento, máis de seis puntos porcentuais por debaixo da media estatal, que se sitúa nun 59,29 por cento.

Ademais, o abandono das provincias de Lugo e Ourense por parte do goberno galego as teñen situado como as provincias con menor taxa de actividade do Estado, cun 48,44 e un 46,08 por cento, respectivamente.

A responsable socialista criticou a pasividade do goberno galego para afrontar os principais factores que lastran o mercado laboral galego, que está creando emprego a un ritmo significativamente inferior ao conxunto do Estado.

Como exemplo, advertiu de que entre o primeiro e o segundo trimestre do ano esta Comunidade Autónoma perdeu 6.100 persoas ocupadas, un

0,5 por cento, mentres no conxunto de España aumentaron en 486.000 persoas.

O envellecemento, a perda de poboación en idade laboral, as dificultades de incorporación da mocidade e de reincorporación das persoas de maior idade ao mercado de traballo, así como as desigualdades entre as provincias da costa e do interior “están a condicionar profundamente o presente e o futuro laboral de Galicia”. Ademais, criticou que continúen sen facer “nada” fronte ás bolsas de desemprego estrutural, como os parados de longa duración ou a mocidade, máis de tres veces por riba da taxa de paro de Galicia.

Os datos da EPA alertan da menor creación de emprego, perda de ocupación, baixa taxa de actividade, elevado desemprego xuvenil, o alto número de persoas paradas de longa duración e a perda de ocupación nos principais sectores produtivos.

A responsable socialista urxe ao goberno galego a poñer en marcha medidas específicas para incrementar a taxa de actividade de Galicia, así como plans específicos de actuación dirixidos aos parados de longa duración e da mocidade. Reclamou ademais incorporar os criterios territoriais á planificación das políticas activas de emprego para reforzar o impacto nos concellos, comarcas e provincias con máis dificultades.

A Rede Museística presenta o programa didáctico para este novo curso

A Rede Museística Provincial de Lugo presentou o programa de actividades didácticas para o curso 2026-2027, baixo o lema “Aprender a mirar, aprender a escoitar”. A oferta educativa, con propostas pensadas para as distintas etapas desde Infantil até Bacharelato, artéllase arredor de tres eixos: os fondos permanentes dos museos provinciais - tanto artísticos como arqueolóxicos-, o aproveitamento didáctico das exposicións temporais - que permitirá incorporar novas propostas cada trimestre - e os recursos da plataforma virtual Museo da Migración da RMPL.

A deputada de Cultura Iria Castro, a xerente da Rede Museística Encarna Lago ea directora do Museo Provincial de Lugo Aurelia Balseiro presentaron o catálogo de actividades na Sala de Exposicións do Pazo de San Marcos, coincidindo

coa montaxe da exposición ‘500 Mulleres na arte’ de Concha Mayordomo que centrará parte das propostas didácticas para este primeiro trimestre.

Os simbolismos e significados da cor, a evolución das técnicas pictóricas, a historia da medición do tempo, procesos naturais como a polinización, a Romanización, a evolución da sociedade lucense ao longo do século XX, as desigualdades sociais e de xénero, as migracións ou acontecementos históricos como as Revoltas Irmandiñas son algúns dos contidos en que o estudantado poderá afondar a través das propostas didácticas, flexibles e adaptables ás necesidades dos grupos, incorporando diferentes linguaxes, ritmos, capacidades e formas de relación co patrimonio.

A Rede Museística acollerá nos

dous vindeiros meses o proxecto expositivo ‘500 Mulleres na Arte’ da artista e investigadora Concha Mayordomo. A mostra reúne medio milleiro de debuxos de creadoras, téoricas, mecenas e xestoras de distintas etapas históricas, acompañados de cadanseu código QR con acceso ás súas biografías. O proxecto constitúe unha achega historiográfica orientada a contribuir á corrección do nesgo de xénero no ámbito das Belas Artes, así como á recuperación da memoria de creadoras que, tras acadar recoñecemento na súa época, foron omitidas polos canons académicos tradicionais.

Deste xeito, a proposta achega un recurso de referencia para a investigación na historia da arte contemporánea e os estudos de xénero.

Galicia amplía os concellos adheridos ao sistema VioGén

Un total de 69 concellos galegos están actualmente integrados no sistema VioGén, catro máis que o ano pasado, segundo informou a Delegación do Goberno en Galicia. A evolución destes últimos anos mostra un incremento significativo da implantación deste mecanismo, que en 2018 só estaba presente en 24 municipios da comunidade.

O sistema VioGén, impulsado polo Ministerio de Igualdade, ten como finalidade reforzar a coordinación entre as distintas administracións, as forzas e corpos de seguridade e a sociedade civil para mellorar a prevención e a protección fronte á violencia machista.

Segundo os datos da Delegación do Goberno, máis do 75 % dos concellos galegos que reúnen as condicións necesarias para incorporarse ao sistema xa están adheridos. Para poder aplicar este protocolo, as policía locais deben contar con máis de catro axentes e dispor, polo menos, dun profesional especializado na actuación contra a violencia de xénero.

A Delegación do Goberno lembrou tamén o investimento realizado polo Ministerio de Igualdade en Galicia para combater a violencia machista. En total, a contía supera os 113 millóns de euros ata 2026, dos que máis de 13 millóns foron destinados directamente aos concellos.

A FONSAGRADA: Carlos López

“Os meus obxectivos políticos están cumpridos”

O rexedor leva dúas lexislaturas á fronte do municipio da Montaña Lucense, cuxas necesidades máis importantes radican nos núcleos dispersos de poboación nunha orografía complexa, pero de gran beleza natural e paisaxística

DATOS

HABITANTES: 3.073.

PARROQUIAS: 29.

EXTENSIÓN: 438,45 km².

PARTIDO XUDICIAL: Fonsagrada.

CORPORACIÓN: 7 concelleiros do PSOE e 3 do PP e 1 do BNG.

ALCALDE: Carlos López.

VOCEIRO PP: Bernardo Niño.

VOCEIRO BNG: Rosa Rego

Explíquenos un pouco como se iniciou na política e como se vinculou ao seu partido.

Comecei aos 15 anos nas Xuventudes Socialistas, da man de Pepe Blanco. Tamén estaba algún compañeiro da Fonsagrada. Con 18, xa fun concelleiro. Mantiven esa responsabilidade ata hai dúas lexislaturas, cando pasei a ser alcalde, tras deixar o cargo Argelio Fernández.

Como deu o salto ou recibiu o impulso para ser alcalde?

Nós gobernamos con maioría absoluta ata 2019, cando a perdemos e tamén deixamos de ser a lista máis votada. Así que tivemos que facer un pacto co BNG para evitar que entrase o PP. O BNG puxo como condición que tiña que dimitir o anterior alcalde e, ao ir eu de segundo na lista, asumín eu a Alcaldía.

A nivel persoal, que sacrificios supón formar parte do Goberno do Concello?

Os sacrificios son familiares, porque ocupa moitas horas. Somos alcaldes as 24 horas do día. No meu caso, teño máis de 2.000 contactos no teléfono porque todos os meus veciños teñen o meu número e saben que me poden chamar a calquera hora. E fágoo con gratitude, porque me gusta poder resolver os problemas. Iso tamén supón un pouco de perda de intimidade e de relación familiar, porque moitos dos actos son durante a fin de semana, representas o Concello e debes asistir. Ao final, a familia é a que máis o sente.

E beneficios?

Na Fonsagrada, a relación cos veciños é máis persoal, polo que aquilo que solucionas tamén supón unha satisfacción. Ver que se fixo un esforzo para conseguilo e, sobre todo, comprobar a felicidade do veciño porque xa lle resolviches un problema é moi gratificante. Nas cidades máis grandes non tes ese contacto continuo cos veciños.

Como equilibra a vida pública e a privada?

Equilibrase ás veces con sacrificio por parte da miña muller e do meu fillo. Polo menos, vivimos os dous na Fonsagrada e, ao vivir aquí, podemos estar máis xuntos, polo que o sacrificio é menor. Ao vivir aquí, estou máis preto dos problemas. Se vivises nunha cidade, non poderías achegarte en 15 ou 20 minutos a xunto dun veciño que ten un problema.

Cales son os seus obxectivos a nivel político?

Os meus obxectivos políticos están cumpridos. Agora, hai eleccións dentro duns meses e, se os compañeiros o estiman conveniente, estou disposto a volver ser candidato á Alcaldía. Tampouco teño outros obxectivos a máis longo prazo. Se gañásemos as próximas eleccións municipais, xa serían 12 anos, e creo que é un per-

corrido suficientemente longo, tendo en conta tamén todas as lexislaturas que estiven como concelleiro. Chegará un momento no que haxa que pensar as cousas e ter en conta que non todo é eterno.

E, se renova na Alcaldía, cales son as principais actuacións previstas?

A principal actuación que hai que facer é mellorar o subministro de auga á Fonsagrada. É un proxecto que temos coa Confederación e co Ministerio, que supera os 3 millóns de euros. Consequimos tamén o tema do cuartel da Garda Civil, que levaba máis de 20 anos pendente e no que agora xa se está traballando. Ademais, estamos co polígono industrial, por fin, porque iso ten que ser o futuro da Fonsagrada, para que a xente se poida establecer.

Cales son as principais liñas do seu programa?

As liñas do programa serán continuistas, pero queremos incorporar cousas novas, como dotar a sociedade da Fonsagrada dunha piscina climatizada. É un servizo necesario, porque agora alugamos unha piscina privada e non temos unha municipal. Este ano foi excepcional, con moito calor, pero o meu obxectivo é que sexa unha piscina climatizada para poder usala durante todo o ano. Outro tema que me preocupa é o asentamento da poboación. Necesitamos vivenda, porque vén xente de fóra traballar e non ten onde alugar. Habería adquirir solo e ver se a Xunta pode facer unha promoción de vivendas sociais, xa que é unha prioridade.

Cales considera que son as principais necesidades no seu concello?

As necesidades máis importantes son mellorar os accesos aos núcleos e o tema das traídas de auga. As traídas están feitas desde hai 40 ou 50

anos. Nos núcleos escasea a auga e a xente vai sendo máis maior, polo que hai moita xente que xa non se lembra de onde está o manancial ou por onde vén a tubaxe. Así que é necesaria a renovación das instalacións de auga, sendo unha prioridade na próxima lexislatura.

De que proxectos se sente máis orgulloso?

Acabar co tema do cuartel é unha das cousas que considero que mellor fixemos, porque os trámites burocráticos e a propia Administración fan que este tipo de proxectos sexan moi complicados e difíciles de sacar adiante. Tamén destacaría o polígono industrial, no que estivemos traballando durante anos, así como a rehabilitación do antigo Concello para convertelo nunha sala de exposicións e nunha oficina de turismo.

Que lle gustaría que os veciños visen en vostede como alcalde?

Creo que me ven como unha persoa normal, sinxela, que trata de solucionar os problemas e que é accesible. Gustaríame que me visen así porque son así. Ao final, onde menos tempo paso é no despacho. Estou continuamente na rúa e a min pregúntanme e consúltanme cousas, tanto cando estou no Concello como na rúa ou tomando algo. Non fago distincións. Gustaríame que me visen como unha persoa coa que é fácil falar.

Como é a súa relación coa oposición?

Moi boa, xa que nos coñecemos de toda a vida. Tratámonos con respecto. Eles son a oposición e teñen que facer o seu papel, e eu, como alcalde, debo gobernar para todos. A maioría dos puntos da orde do día que van aos plenos son aprobados. Entón, non hai grandes diferenzas. Ademais, coincidimos nos grandes obxectivos para o municipio.

EN CLAVE PERSOAL

- Idade, estado civil e familiar**
59 anos, casado e un fillo
- Profesión e formación**
Formación nivel básico e profesión socio dun serradoiro de castaño
- E se non o fose, que lle gustaría ser?**
Volver á miña empresa
- Que quería ser de maior?**
Gustábame a gandería
- Que fai para desconectar?**
Vou en bicicleta
- Unha virtude e un defecto**
Son xeneroso, pero teimudo
- Un consello para compartir**
Que sexan boas persoas
- Un libro, unha película ou/e un grupo de música/cantante**
‘Memorias dun neno labrego’, películas da Segunda Guerra Mundial, e De Ninghures
- Unha afección**
A gastronomía
- Un lugar que visitar**

- Logroño, relacionado co tema do viño
- Unha comida e unha bebida**
O botelo e o viño
- Unha personaxe admirada**
Á miña muller por estar todos os días aí, e ao meu fillo pola súa vontade de emanciparse e poñerse como autónomo
- Unha posesión prezada**
A miña participación na miña sociedade
- Un desexo**
Ser feliz
- Algo para esquecer**
O previo ás eleccións de 2019
- Que é o que máis valora nunha persoa?**
A lealdade
- Un desafío pendente**
Conseguir o financiamento para a piscina municipal
- Onde se ve en cinco anos?**
Se me dá para xubilarme, xubilado

Friol estrea escola infantil con 51 prazas e máis de 220.000 euros

Friol estrea este curso unha nova escola infantil con capacidade para albergar a 51 nenos e nenas de 0 a 3 anos, unha iniciativa na que a Xunta investiu máis de 220.000 euros.

As obras de remodelación do edificio onde funcionaba o Punto de Atención á Infancia (PAI) con 20 prazas foi transformado nunha escola infantil máis moderna e con maior capacidade.

A Consellería de Política Social e Igualdade achegou ao Concello o 90 % do orzamento para esta actuación, financiada con fondos europeos do Mecanismo para a Recuperación e Resiliencia.

A intervención centrouse en acondicionar a parte do inmoible que estaba en desuso, ademais de realizar a rehabilitación enerxética xeral de todo o edificio. Para iso incorporouse illamento na fachada, renováronse as carpinterías exteriores e a cuberta, substituíronse

as luminarias por equipos LED e colocouse calefacción mediante chan radiante.

No interior adecuouse a distribución das diferentes zonas, instalouse falso teito en todas as estancias e renovouse a fontanería e o saneamento. Tamén se dotou de pavimento de caucho a

área de xogos exterior.

O delegado territorial de Lugo, Alfonso Villares salientou a aposta da Xunta por facilitar a conciliación familiar e destacou a gratuidade das escolas infantís, unha medida á que o Goberno galego destina 68 millóns de euros de fondos propios.

Cova da Serpe acollerá o día 19 unha ruta a cabalo con comida e música

A contorna da Cova da Serpe, en Friol, acollerá o vindeiro sábado 19 de setembro unha ruta a cabalo que combinará natureza, gastronomía e animación durante toda a xornada.

A actividade dará comezo ás 10.00 horas coa saída da ruta desde a igrexa de Samede. Durante o percorrido está prevista unha parada con pinchos na Cova, antes de continuar a xornada cunha sesión vermú ás 14.00 horas.

Ás 14.30 horas terá lugar o xantar no Bar Miragaya, cun menú composto por callos, carne asada con patacas, sobremesa e café, cun prezo de 30 euros. Pola tarde haberá varios sorteos, incluído un especial, mentres que un DJ se encargará da música e da animación ata que o corpo aguante. A organización lembra que as prazas son limitadas e que é necesario anotarse antes do 14 de setembro. Ademais, durante

a ruta haberá un fotógrafo para deixar constancia da xornada. As persoas interesadas poden solicitar información e realizar a inscrición a través dos teléfonos de contacto facilitados pola organización, Rubén, no 629 101 171, e Samuel, no 633 078 379. A organización tamén advirte de que cada xinete será responsable dos danos que poida causar o seu cabalo durante a actividade.

A Asociación Festas Santa Isabel celebra a Festa do Socio de Friol

A Asociación Cultural Festas Santa Isabel organiza o sábado 26 de setembro a tradicional Festa do Socio en Friol. A cita terá lugar no pavillón municipal a partir das 14:30 horas e reunirá veciños e veciñas arredor dun xantar con polbo e carne ao caldeiro.

A celebración contará tamén con música, sorteos, agasallos e diversas sorpresas, que completarán a programación da xornada e acompañarán o en-

contro durante a tarde.

A inscrición é obrigatoria para poder participar no xantar. Os socios da asociación poderán acudir de maneira gratuíta, mentres que para as persoas non socias o prezo establecido é de 30 euros.

O prazo para anotarse remata o 20 de setembro e as persoas interesadas en participar poden formalizar a súa inscrición a través de calquera dos membros da asociación. A organiza-

ción lembra a necesidade de realizar este trámite dentro do período establecido para poder participar no xantar.

A Festa do Socio reunirá así no pavillón municipal de Friol aos participantes nunha xornada que combinará o xantar con diferentes propostas de animación, entre elas música, sorteos, agasallos e outras sorpresas preparadas pola Asociación Cultural Festas Santa Isabel.

O Victoria FC proclámase campión do XIV Trofeo Concello de Friol de fútbol feminino

O Municipal da Reigosa viviu unha gran tarde de fútbol feminino con motivo da XIV edición do Trofeo Concello de Friol, nunha xornada marcada polo bo ambiente nas bancadas e polo nivel de xogo ofrecido polos tres equipos participantes.

O Val de Narón, o Victoria FC Féminas e o PM Friol protagonizaron unha competición que permitiu aos afeccionados disfrutar dunha tarde de fútbol e que serviu tamén para poñer en valor o deporte feminino.

O Victoria FC foi finalmente o campión do torneo tras impo-

ñerse ao PM Friol na quenda de penaltis. Desde a organización felicitaron todos os equipos participantes e, de maneira especial, ao conxunto vencedor polo título conseguido.

A celebración desta nova edición do Trofeo Concello de Friol volveu converter o Municipal da Reigosa nun punto de encontro para o fútbol feminino e para os afeccionados ao deporte na localidade. Ademais, a tarde aproveitouse para presentar os equipos do club que competirán este ano nas distintas categorías.

Roimil organiza unha cea baile o día 11 no local social

A Asociación Festas do Rosario de Roimil, en Friol, organiza o vindeiro venres 11 de setembro unha cea baile no local social do Campo da Feira. A actividade está prevista como unha nova cita gastronómica e musical vinculada á programación festiva da parroquia.

A proposta terá un prezo de 25 euros por persoa, cantidade na que estará incluída a cea e a actuación musical prevista para amenizar a noite. Deste xeito, a xornada combinará o encontro arredor da mesa coa música como elemento central da celebración.

As actividades gastronómicas forman parte habitual das propostas organizadas pola comisión de festas de Roimil. En anos anteriores, a programación das Festas do Rosario incluíu tamén ceas e comidas

para a veciñanza, acompañadas de actuacións musicais e verbenas. En 2024, por exemplo, as celebracións comezaron cunha cea con polbo á feira e posteriormente contaron con diferentes formacións musicais ao longo da fin de semana.

Para participar na cea baile é necesario realizar unha inscrición previa. O prazo para anotarse remata o domingo 6 de setembro, polo que as persoas interesadas deberán contactar coa organización antes desa data.

As reservas poden formalizarse a través dos teléfonos de Mateo, no 629 335 086; Antonio, no 609 763 554; e Diego, no 636 749 217. A organización anima así ás persoas interesadas en participar a realizar a inscrición dentro do prazo establecido.

guntín

A XXIII Festa do Pemento de Mougán foi todo un éxito na vila

Guntín volveu render homenaxe ao seu produto máis emblemático coa celebración da XXIII Festa do Pemento de Mougán, unha cita organizada polo Concello que reuniu esta fin de semana a veciñanza e visitantes arredor dun dos produtos máis recoñecidos da horta galega. A celebración serviu para reivindicar o valor do Pemento de Mougán e o potencial do sector hortícola en Galicia, así como a importancia de contar con produtos amparados por selos de calidade diferenciada. Entre eles atópase a Indicación Xeográfica Protexida (IXP) Pemento de Mougán, que contribúe a identificar e poñer en valor esta produción propia de Guntín.

A xornada contou coa presenza da conselleira do Medio Rural, María José Gómez, quen destacou durante a súa participación na festa a relevancia das producións vexetais de calidade. Galicia conta actualmente con oito IXP de produtos de orixe vexetal, cinco delas vinculadas á produción de pementos. A Festa do Pemento de Mougán consolídase así como unha das principais citas gastronómicas e de promoción do produto local de Guntín, contribuíndo a dar visibilidade a unha produción que forma parte da identidade do municipio e da riqueza agroalimentaria de Galicia.

Avanzan en melloras de servizos e instalacións municipais

O Concello de Guntín continúa desenvolvendo diferentes actuacións destinadas á mellora das infraestruturas, os equipamentos públicos e os servizos municipais. Entre as intervencións realizadas nos últimos tempos figuran as melloras de eficiencia enerxética no pavillón municipal e nas pistas de tenis, así como a adquisición dun punto limpo móbil destinado a reforzar a xestión dos residuos. Tamén se acometeu a reforma da Casa Cuartel para mellorar as condicións de habitabilidade e confort das instalacións. No ámbito da rede viaria desenvólense actuacións nos accesos a Pradeda de Abaixo e Trastulfe e en diferentes camiños do núcleo de Vilameá. A estas iniciativas súmase este ano o reacondicionamento e a mellora da accesibilidade dos vestiarios da piscina municipal, unha actuación que conta cunha achega de 36.400 euros.

Guntín tamén adquirirá conxuntamente co Concello do Páramo maquinaria destinada a tarefas relacionadas coa protección do medio ambiente e dos espazos naturais. Para esta iniciativa destínanse 28.890 euros. Outro dos proxectos actualmente en desenvolvemento é o obradoiro dual 'Ponte de Areas VIII', no que os participantes encárganse de acondicionar as beirarrúas ao longo do percorrido da estrada N-540 pola localidade. Desta maneira, o programa combina a formación e a adquisición de experiencia profesional coa execución dunha actuación de interese para o municipio. No apartado dos servizos sociais, o financiamento destinado ao Servizo de Axuda no Fogar no municipio alcanza os 371.000 euros, co obxectivo de atender as necesidades asistenciais da poboación.

outeiro de rei

Avanza o proxecto de ampliación do CEIP Laverde Ruiz

A Xunta de Galicia encargará nas próximas semanas a redacción do proxecto de ampliación do Colexio Laverde Ruiz de Outeiro de Rei, segundo confirmou o conselleiro de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional, Román Rodríguez, ao alcalde do municipio, José Pardo. O centro educativo conta actualmente con máis de 340 alumnos e alumnas e sitúase nun contexto de crecemento demográfico positivo. Ante esta evolución, os servizos técnicos da Consellería de Educación consideran oportuno iniciar os trámites necesarios para abordar unha futura ampliación das instalacións. A actuación terá como principal obxectivo incrementar a capacidade do colexio, coa creación dunha nova aula por cada curso de Infantil e Primaria que se imparte no

centro. O proxecto contemplará, ademais, melloras na cociña e a instalación dunha marquesiña interior que permitirá conectar os dous edificios que conforman o colexio. O compromiso trasladado pola Xunta supón un novo paso para

adaptar as infraestruturas educativas de Outeiro de Rei ao incremento da demanda de prazas escolares. Desde o Concello destacan a importancia da actuación para continuar mellorando os servizos públicos educativos e dar resposta ás necesidades derivadas do crecemento da poboación.

A Vila acollerá unha nova edición da Memoria da Chaira Enteira

Outeiro de Rei acollerá o vindeiro 8 de setembro unha nova edición da Memoria da Chaira Enteira, unha xornada de homenaxe e lembranza que combinará música, poesía e diferentes actos de memoria arredor da figura de Manuel María. A programación comezará ás 14.30 horas cun xantar no Río Ladra. Pola tarde, ás 17.00 horas, terá lugar un recital nas Penas de Rodas, seguido ás 18.00 horas dun prego no cemiterio de Outeiro de Rei. A xornada rematará ás 19.00 horas cun rito compartido no Campo de Santa Isabel. Un dos momentos destacados da programación será a entrega das navallas de Manuel María a Luis

Aldegunde e Raul Galego, nun acto que pretende manter viva a memoria e o legado do escritor chairrego. A organización corre a cargo da Irmandade Manuel María e da Aso-

ciación Xermolos, entidades vinculadas á difusión e preservación da obra e do pensamento do autor. Para participar no xantar é necesario anotarse previamente a través do teléfono 646 413 890 (Alfonso).

Aberto o prazo de inscrición do curso 'Recicla e repara' no municipio

O Concello de Outeiro de Rei abriu o prazo de inscrición para o curso 'Recicla e repara: pequenos arranxos e grandes ideas', unha iniciativa impulsada en colaboración coa Reserva da Biosfera Terras do Miño. Esta actividade, totalmente gra-

tuíta, levarase a cabo os sábados 19 e 26 de setembro e 3 de outubro, en horario de 10.00 a 14.00 horas, no Espazo Municipal de Autorreparación e Intercambio de Obxectos, situado en Matela. O prazo de inscrición mantera-

se aberto ata o 15 de setembro e todas aquelas persoas que queiran asistir deberán acudir á Casa da Cultura da localidade ou chamar ao teléfono 982 393 408. O número de prazas é limitado (10), polo que é preciso inscribirse canto antes.

Volven os programas de conciliación 'Madrugadores' e 'Tardes no cole'

O Concello de Castroverde porá en marcha co inicio do curso 2026-2027 os programas de conciliación 'Madrugadores' e 'Tardes no cole', destinados ao alumnado do CPI Plurilingüe de Castroverde.

'Madrugadores' comezará o 9 de setembro e estará todos os días lectivos, desde as 7.00 ata as 9.25 horas. As actividades desenvolveranse no salón de actos do CPI Plurilingüe de Castroverde e terán carácter gratuíto. O alumnado poderá, ademais, levar o almorzo da casa.

Por outra banda, o programa 'Tardes no cole' ofrecerá unha ampla variedade de propostas para ocupar o tempo fóra do horario lectivo.

A programación incluírá actividades deportivas e de psicomotricidade, obradoiros de expresión artística e plástica, saúde e hixiene,

coidados medioambientais, lectura, teatro, música e expresión corporal, ademais de xogos tradicionais, grandes xogos e xogos de rol. O programa tamén contemplará actividades destinadas á promoción do estudo e das técnicas de estudo, animación á lectura e contacontos, así como propostas

relacionadas coa educación e os valores e con xogos e xoguetes non sexistas.

As 'Tardes no cole' desenvolveranse no CPI Plurilingüe de Castroverde. Os luns e martes o horario será de 16.15 a 18.30 horas, mentres que os mércores e xoves o servizo funcionará de 15.25 a 18.30 horas.

ADEGA denuncia o recheo dunha zona húmida en Cellán de Mosteiro

ADEGA denunciou ante o Concello de Castroverde, a Confederación Hidrográfica do Miño-Sil (CHMS) e o Servizo de Protección da Natureza da Garda Civil (SEPRONA) o suposto recheo con terras e estullos dunha zona húmida situada en Cellán de Mosteiro.

Segundo sostén a organización ecoloxista, os traballos estarían vinculados á explotación gandeira "Ganados San José", actualmente en proceso de ampliación. ADEGA asegura que as actuacións comezaron xa en 2024 sobre unha ampla depresión que permanecía encharcada e que figura no Catastro coa denominación de Fontes de Vilár.

A asociación afirma que o proceso continuou desde entón e que actualmente a parcela estaría practicamente nivelada tras a incorporación de terras e outros materiais.

Ante esta situación, ADEGA reclama á Confederación Hidrográfica e ao Concello de Castroverde a paralización inmediata dos recheos e solicita que se investigue se as actuacións se axustan á normativa. En concreto, pide á administración municipal que comprobe se os movementos de terra, explanacións e recheos contan coas correspondentes licenzas urbanísticas e autorizacións sectoriais.

RESTAURACIÓN DOS TERREOS. A entidade ecoloxista solicita tamén a

apertura dun expediente sancionador no caso de confirmarse as posibles irregularidades denunciadas. Ademais dunha eventual sanción económica, defende que se debería obrigar á restitución da zona húmida ao estado no que se atopaba antes de iniciarse os recheos.

ADEGA subliña a importancia ambiental deste tipo de espazos pola súa función na regulación do ciclo da auga, a recarga dos acuíferos, a retención das escorrentías e o mantemento dos caudais dos regatos durante as épocas de menor dispoñibilidade hídrica.

A organización sostén que a posible afección resulta especialmente relevante ao tratarse dunha zona vinculada a unha das nacentes que alimentan o sistema fluvial do Tórdea.

Por este motivo, reclama que as administracións competentes e o SEPRONA inspeccionen os terreos e determinen o alcance das actuacións. No caso de que as comprobacións constaten unha afección grave ao dominio público hidráulico ou ao medio natural, ADEGA considera que tamén debería analizarse a posible existencia de responsabilidades penais e trasladar os feitos á Fiscalía de Medio Ambiente se procede.

A asociación reclama finalmente unha intervención "inmediata" para esclarecer as circunstancias dos recheos, determinar posibles responsabilidades e, de confirmarse os feitos denunciados, garantir a recuperación completa da zona húmida de Cellán de Mosteiro.

Poñen en marcha un novo curso de costura a partir do 6 de outubro

O Centro Social Paco Pestana de Castroverde acollerá a partir do vindeiro 6 de outubro un novo curso de costura, unha actividade pensada para achegar os coñecementos de Corte e Confección á veciñanza.

As clases celebraranse todos os martes, en horario de 16.00 a 19.00 horas, e estarán impartidas por Marisa Freire, profesora de Corte e Confección a través do Sistema Martí.

Con esta nova proposta, o Concello de Castroverde amplía a programa-

ción de actividades cunha iniciativa centrada na aprendizaxe e no desenvolvemento de habilidades relacionadas coa costura.

Durante as sesións, as persoas poderán adquirir ou perfeccionar diferentes técnicas de costura e confección, adaptando os contidos ao seu nivel de coñecementos. A proposta busca ofrecer un espazo de aprendizaxe e, ao mesmo tempo, favorecer a participación e o encontro entre a veciñanza de Castroverde.

A veciñanza poderá desfrutar de clases de zumba os venres

O Centro Sociocultural Paco Pestana de Castroverde acollerá a partir do 4 de setembro novas clases de zumba, unha actividade deportiva e de lecer que se desenvolverá todos os venres de 20:00 a 21:00 horas. As clases están pensadas para persoas interesadas en practicar exercicio físico ao ritmo da música nun ambiente dinámico e divertido. Para que o curso poida comezar será necesario contar cun grupo mínimo de 10 persoas.

O prezo da actividade será de 30 euros ao mes, cunha sesión semanal. As persoas interesadas en participar ou que desexen obter máis información poden contactar co teléfono 686 92 08 78, correspondente a Rocío.

As clases de zumba desenvolveranse desde setembro ata xullo no Centro Sociocultural Paco Pestana de Castroverde. A actividade conta coa colaboración do Concello de Castroverde.

pol

O BNG pide acondicionar o Muíño do Pacio

A concelleira do grupo do BNG de Pol, Branca Fernández, acompañada do responsable local e de militancia do BNG, visitaron o Muíño do Pacio despois de recibir queixas de varios colectivos sobre a súa situación. O Muíño do Pacio é un edificio de máis dun século de antigüidade que proporcionaba electricidade a algunhas das casas próximas. O BNG asegura que “camiñaremos cara á activación da economía local, atraendo visitantes ao noso concello, porque non serve que veñan visitarnos unha vez se nunca máis volven porque ven as infraestruturas abandonadas e falta de iniciativas turísticas onde sen lugar a dúbidas poden existir”. “Acondicionar a zona e limpala para poder desfrutar dela, reconvertíndoo para que forme parte dunha iniciativa turística, ao mesmo tempo que poida ser un lugar de reunión” dixo a concelleira do BNG, Branca

Fernández. A proposta do BNG consiste en “Transformalo nun museo ao aire libre ou nun atractivo central de rutas de senderismo fomentando o turismo activo” e “integrar este e outros muíños como elementos da arquitectura popular para xerar un relato histórico das parroquias”. A restauración do Muíño do Pacio foi anunciada para convertelo nun centro de interpretación da natureza e tamén incluíu a reparación da súa canle e da presa para que se utilizase como viveiro de alevíns de troita común. Porén, ese centro de interpretación nunca chegou a funcionar, nin para o estudo da flora e a fauna do concello nin para ensinar como se facía a moenda antigamente. A zona circundante, unha propiedade de 800 metros cadrados, foi restaurada e convertida nunha área recreativa que agora se atopa abandonada e o BNG propón o seu acondicionamento.

portomarín

A vila prepárase para celebrar a XVII Festa do Serán o 4 de setembro

Portomarín acollerá o vindeiro venres 4 de setembro a XVII Festa do Serán, unha cita festiva que reunirá música e gastronomía nunha noite pensada para gozar ata a madrugada. O programa contará coa actuación da Charanga Europa e coa macrodiscoteca Disketoca, ademais das sesións dos DJs Nico Vázquez, Pedro Brandz, Cristi Vega e Miguel Cendón, que serán os encargados de poñer música á festa. A entrada terá un prezo de 25 euros e incluírá camiseta e vaso, así como empanada, churrasco e sobremesa. No apartado de bebidas,

o menú inclúe calimocho, cervexa, auga e refrescos. A organización presenta así unha nova edición da Festa do Serán de Portomarín, combinando música en directo, sesións de DJ e gastronomía nunha celebración que volverá reunir veciñanza e visitantes. A celebración desenvolverase nun ambiente festivo ao longo da noite, cunha proposta pensada para combinar a tradición desta cita coa música e o lecer. A organización agarda así unha ampla participación nunha xornada na que a gastronomía e as actuacións musicais serán os principais atractivos.

rábade

O PSOE acusa ao PP de “parálise” durante os tres anos de goberno

O PSdeG de Rábade denunciou que o municipio chega aos tres anos do actual mandato marcado pola parálise do Goberno municipal do PP, ao que acusa de falta de proxecto, planificación e capacidade para impulsar investimentos propios de calado, unha situación que atribúe á “inoperancia e nula capacidade de xestión” do Partido Popular. As e os socialistas sosteñen que a maioría absoluta do PP “non serviu para facer avanzar Rábade nin para responder ás necesidades da veciñanza” e contrapón esta xestión aos máis de 1,4 millóns de euros mobilizados pola Deputación de Lugo e o Goberno de España para mellorar infraestruturas, accesibilidade e instalacións públicas no municipio. Para trasladar este balance directamente á cidadanía, o PSdeG está a repartir estes días un folleto informativo polas vivendas de Rábade, no que recolle as principais deficiencias da xestión municipal e detalla os investimentos que están chegando ao municipio da man dos gobernos progresistas. Entre as cuestións denunciadas figuran as contas municipais intervidas pola Xunta de Galicia, a falta de planificación e de xestión, a ausencia de obras municipais de calado e as deficiencias nos servizos públicos. Fronte a esta realidade, a formación pon en valor os investimentos que están permitindo executar actuacións relevantes no municipio.

Entre elas destaca a nova pasarela peonil sobre a vía ferroviaria promovida por ADIF e financiada polo Goberno de España, cun investimento superior aos 717.000 euros, que mellora a mobilidade e a accesibilidade no centro urbano. A isto súmanse os máis de 700.000 euros mobilizados pola Deputación de Lugo nos últimos tres anos para rúas, infraestruturas e instalacións deportivas. Entre outras actuacións, destínanse 224.000 euros á Avenida dos Remedios; 132.000 euros ás rúas Miguel de Cervantes e Doutor Fleming; 68.000 euros á rúa Bautista Núñez; 32.000 euros á rúa Álvaro Cunqueiro; e 258.000 euros á modernización do campo de fútbol municipal. O portavoz do PSdeG no Concello, Alejandro Martínez, asegurou que “Rábade está paralizado e necesita investimentos, proxectos e capaci-

dade de xestión para poder avanzar. Nestes tres anos, o PP demostrou unha enorme inoperancia e unha nula capacidade para impulsar actuacións que melloren a vida da veciñanza”. “As actuacións que están transformando Rábade veñen de gobernos progresistas dos que forma parte o Partido Socialista. Os feitos demostran quen está traballando e investindo en Rábade e quen leva tres anos instalado na parálise”, afirmou. Martínez defendeu que o proxecto do PSdeG é “a alternativa real e viable para Rábade”, baseada na planificación, na captación de investimentos e na atención ás necesidades da veciñanza. “Rábade pode avanzar, pero necesita un Goberno con proxecto, prioridades e capacidade para levalas adiante”, concluíu.

O Goberno local renovou a sinalización viaria en varias rúas

A renovación e mellora da sinalización viaria de Rábade xa está rematada, cunha actuación que permitiu renovar tanto a sinalización horizontal como a vertical en diferentes rúas do casco urbano da localidade. Os traballos, promovidos pola Xunta de Galicia, deron continuidade ao proceso de reordenación do tráfico iniciado polo Concello o pasado ano na contorna do Campo da Feira. A actuación permitiu mellorar a sinalización das vías e reforzar a organización da circulación no centro urbano. Entre as rúas nas que se actuou figuran Músico Crisanto, Médico José Penas, Rosalía de Castro, Circunvalación, Fernando Arias, Gabriela Nieto, Alcalde Ángel Penas, Lope de Vega, Alcalde Jesús Arias,

Miguel de Cervantes, Santa María, San Vicente, así como as avenidas de Vilalba e dos Remedios e a praza de Castelao e a praza de España. A intervención forma parte dun proxecto máis amplo de mellora de espazos públicos de Rábade,

financiado pola Consellería do Medio Rural cunha achega de 100.000 euros a través da liña de axudas da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural para a creación, mellora e ampliación de servizos básicos nas zonas rurais.

castro de rei

A estación de tratamento de auga potable será mellorada

O pleno do Concello de Castro de Rei aprobou por unanimidade o convenio de colaboración con Augas de Galicia para executar as obras de mellora da estación de tratamento de auga potable (ETAP) municipal. O proxecto conta cun orzamento base de licitación de 1.347.060,92 euros e permitirá substituír o actual sistema de tratamento por outro deseñado para reducir a presenza de arsénico na auga. A sesión extraordinaria e urxente celebrouse para dar resposta á petición formulada por Augas de Galicia o pasado 24 de xullo, que requiría a aprobación do convenio por parte do Concello e a documentación necesaria para acreditar a dispoñibilidade de crédito.

A actuación financiarase entre a Xunta e o Concello. A administración autonómica achegará 1.077.648,73 euros, equivalentes ao 80% do investimento, mentres que o Concello asumirá os 269.412,19 euros restantes. A execución do proxecto distribuirase en dúas anualidades.

A principal intervención prevista é a instalación dun novo sistema de eliminación de arsénico formado por

catro filtros lamelares de hidróxido férrico. Este equipamento substituirá o actual sistema de coagulación e floculación, instalado en 2019 e que, segundo o Concello, non permite garantir de maneira estable os parámetros esixidos pola normativa sanitaria.

O problema afecta especialmente ao abastecemento procedente do manancial de Quintela, que fornece a maior parte das parroquias do municipio. Os niveis de arsénico adoitan manterse dentro dos límites durante

o inverno, pero aumentan nos meses de verán, cando o sistema actual ten dificultades para manter os valores esixidos e controlar tamén a turbidez da auga.

A normativa sanitaria europea reduciu o límite máximo de arsénico na auga destinada ao consumo humano de 0,50 a 0,10 miligramos por litro, o que obrigou nos últimos anos a aplicar restricións puntuais no abastecemento cando se superan os valores establecidos.

Ponte de Outeiro prepara as festas na honra da Virxe da Portería

Ponte de Outeiro, en Castro de Rei, celebrará os días 11, 12 e 13 de setembro as festas na honra da Virxe da Portería, cun amplo programa que combinará música, actividades relixiosas, verbenas e produtos gastronómicos galegos.

A programación arrancará o venres ás 22.00 horas con pinchos populares e unha verbenas cos DJ Alejandro Martínez e Cosme.

O sábado, a xornada comezará ás 13.30 horas coa misa solemne e a

procesión, acompañada polos músicos de Outeiro. A continuación terá lugar a sesión vermú, amenizada polo grupo Punto Clave, e unha degustación gratuíta de mexillóns galegos. Pola noite, a partir das 23.00 horas, a festa continuará cunha verbenas protagonizada por Punto Clave e Olympus.

O domingo 13 volverá estar marcado pola tradición relixiosa, cunha misa solemne ás 13.30 horas e procesión con Asubíos da Chai-

ra, seguida dunha sesión vermú coa orquestra Stereo. Durante a xornada tamén se ofrecerá unha degustación gratuíta de xamón de porco celta de Outeiro. Ás 19.30 horas haberá unha tarde de festa coa orquestra Stereo, que tamén será protagonista da programación musical.

A organización anuncia, ademais, máis sorpresas ao longo das celebracións e colchóns gratuítos para os máis cativos.

O Club Coyote Pedal celebra o día 19 a súa VII marcha cicloturista BTT

O club Coyote Pedal Terra Chá en colaboración co Concello de Castro de Rei celebrará a VII Marcha cicloturista BTT do mesmo nome o sábado 19 de setembro, con hora de saída ás 9.30 da mañá do Teleclub de Bazar en Castro de Rei.

Trátase dunha marcha cicloturista que discorre polo Concello sen ca-

rácter competitivo. A distancia para percorrer serán aproximadamente 40 km cun desnivel acumulado positivo de 1.000 metros aproximadamente. Haberá tamén unha variante máis curta por se alguén necesita facer menos percorrido, de 29 quilómetros e 600 metros de desnivel. Poden participar todos os deportis-

tas afeccionados ao ciclismo, federados ou non a partir dos 16 anos cumpridos, (con autorización paterna ata os 18) que realizen un adestramento suficiente para unha marcha ciclista de longa duración e participen cun nivel de saúde e condición física óptimo para un esforzo destas características.

o corgo

As escavacións de Penas do Caldeiro buscarán actividade humana

Unha nova campaña de escavacións arqueolóxicas comezou na zona de Penas do Caldeiro, na parroquia de Santa María Madalena de Adai, no Corgo, co obxectivo de avanzar no coñecemento desta paisaxe de especial relevancia arqueolóxica e localizar novos gravados e posibles evidencias de actividade humana asociadas a eles.

Os traballos estarán dirixidos por Pilar Prieto, profesora de Arqueoloxía da Universidade de Santiago de Compostela (USC) e investigadora do Centro de Investigación Interuniversitario das Paisaxes Atlánticas Culturais (CISPAC). A campaña conta coa autorización da Asociación da Comunidade de Montes M.V.M.C. Veciños de Adai e prolongarase ata outubro.

Esta será a cuarta campaña de investigación desenvolvida na zona. Entre 2023 e 2025, os traballos centráronse no Corro dos Mouros, un xacemento considerado único e de especial importancia para comprender as prácticas funerarias e rituais desenvolvidas en Galicia desde o Bronce Final ata etapas avanzadas da Idade do Ferro.

A investigación sobre o Corro dos Mouros continúa actualmente nos laboratorios, onde se analiza a abundante información obtida durante as campañas anteriores. En total, recuperáronse algo máis de 5.000 pezas e arredor de 330 mostras, que permitiron realizar 14 datacións.

Nesta nova fase, a Universidade de Santiago ampliará os traballos a outros xacementos situados na mesma área de Penas do Caldeiro, dos que xa dera conta o veciño Xosé Darriba. A investigación conta co financiamento do proxecto "RODAS - Yacimientos funerario-rituales singulares del Final de la Edad del Bronce a la Edad de Hierro en el Noroeste Ibérico", incluído no Plan Nacional de Proxectos de Xeración de Coñecemento 2024 da Axencia Estatal de Investigación, dependente do Ministerio de Ciencia, Innovación e Universidades do Goberno de España, así como do proxecto de Consolidación e Estruturación 2025 GRC GI-1553 EcoPast da Xunta de Galicia.

A hipótese coa que traballa o equipo arqueolóxico é que Pe-

nas do Caldeiro constitúe unha paisaxe sagrada que foi utilizada durante miles de anos. "Traballamos coa hipótese de que Penas do Caldeiro é unha paisaxe sagrada desde o Neolítico Medio, o IV milenio antes de Cristo, coa construción de polo menos sete mámoas ata a Segunda Idade do Ferro, sobre o III século antes de Cristo", explica Pilar Prieto.

Segundo a investigadora, neste espazo teríase construído durante o Bronce Final a roda do Corro dos Mouros e, probablemente, tamén se realizarían os gravados presentes nas rochas próximas. Posteriormente, a zona continuaría sendo frecuentada durante a época romana e experimentaría diferentes transformacións no seu uso e significado ata chegar á actualidade.

Os traballos previstos para este ano inclúen a limpeza e o rexistro completo de tres petróglifos, ademais da escavación das súas contornas inmediatas. Entre os elementos seleccionados atópase o coñecido como "altar de Adai", un enclave moi apreciado e visitado.

Este petróglifo presenta o fondo dunha cabana gravado sobre a rocha, cunha superficie aproximada de 40 metros cadrados. Na pedra aínda se poden identificar as divisións internas da estrutura, que xa fora obxecto dunha publicación na revista Gallaecia en 2015, na que se formulaba tamén unha posible reconstrución en tres dimensións.

"Trataremos de caracterizar estes xacementos, ver se hai novos gravados e actividade humana asociada a eles", sinala Prieto. Para avanzar na súa datación e coñecer mellor a súa cronoloxía, durante as escavacións tamén se realizarán diferentes mostraxes.

A campaña incluírá ademais unha prospección xeofísica da zona, coa finalidade de detectar posibles restos de estruturas arqueolóxicas conservadas no subsolo. Os resultados permitirán seleccionar unha área adecuada para realizar novas escavacións o vindeiro ano e continuar ampliando o estudo desta paisaxe prerromana do Corgo.

BECERREÁ: Manuel Martínez

“A min de aquí non me bota ninguén, só os veciños”

O rexedor de Becerreá, á fronte da Alcaldía do municipio desde 2007, confirma que se presentará ás eleccións para levar a cabo proxectos cos que renovar os servizos públicos, mellorar as parroquias e transformar a capitalidade

DATOS

HABITANTES: 3.334.

PARROQUIAS: 26.

EXTENSIÓN: 172,1 km².

PARTIDO XUDICIAL: Becerreá.

CORPORACIÓN: 5 concelleiros de Galicia Sempre, 4 do PP e 2 do BNG.

ALCALDE: Manuel Martínez.

VOCEIRO PP: José Fernández

VOCEIRO BNG: Ovidio Montaña

Explíquenos un pouco como se iniciou na política e como se vinculou ao seu partido.

Nos anos 70, durante o franquismo, implicarse politicamente era complicado e había que facelo practicamente na clandestinidade. Tras a morte de Franco, entre 1976 e 1977, cando fun destinado como profesor a Xixón, entrei en contacto con xente da UGT e con históricos socialistas de Lugo como Álvaro Moral e Sarille. Foi entón cando comecei a militar no PSOE. Participamos na creación e consolidación das estruturas do partido, primeiro na agrupación de Baralla e despois na comarcal. Eramos poucos e non había medios, pero loitabamos por unhas ideas e por cambiar unha sociedade que viña de 40 anos de ditadura. En 1986 propuxéronme ir de número dous

ao Congreso, detrás de Varela Flores. Saímos elixidos e estiven dúas lexislaturas na Cámara, con pouco máis de 30 anos.

Como deu o salto ou recibiu o impulso para ser alcalde?

Despois de deixar o Congreso en 1992 seguí como militante de base, ata que uns compañeiros me animaron a volver presentarme á Alcaldía. Tras varios anos na oposición, gañei en 2007 e desde entón sigo ao fronte do Concello. Se non se producise a ruptura co PSOE, probablemente hoxe estaría outra persoa no meu lugar, pero sigo aquí e vou continuar. Fágoo por orgullo e por respecto ás miñas ideas, agora como cabeza de lista de Galicia Sempre.

A nivel persoal, que sacrificios supón formar parte do Goberno do Concello?

Estás dispoñible as 24 horas do día e pendente do teléfono en todo momento, pero creo que iso forma parte do traballo que ten que facer un alcalde: estar preto da xente, axudar e tratar de resolver os problemas que van xurdindo ao longo do mandato no concello.

E beneficios?

Isto, unha vez que te metes, é como unha droga; é moi complicado marchar.

Como equilibra a vida pública e a privada?

As persoas coas que te relacionas xa saben que esas obrigas existen e que a política require moita dedicación. Ás veces iso pode crear algún problema, pero sempre houbo entendemento. A pesar de que houbo momentos complicados, eu creo que tiveron unha vida política e persoal satisfactoria. Estou contento de telo feito e seguir aquí. A min de aquí non me bota ninguén, só os veciños.

Se renova na Alcaldía, cales son as principais actuacións previstas?

Un dos obxectivos é transformar Becerreá, concentrando os servizos

en zonas concretas para mellorar a accesibilidade. Queremos crear unha nova praza e un Concello moderno, accesible e con mellores servizos, xa que o actual presenta moitas deficiencias. Tamén avanzamos na mellora dos servizos sanitarios e sociais e na organización da zona educativa. Temos practicamente todo en marcha, agás o proxecto da praza, que é especialmente complexo pola orografía do municipio. Estamos traballando con Fundación RIA e diferentes profesionais para deseñar un espazo accesible e que, ao mesmo tempo, sexa un punto de encontro para a veciñanza. Confío en que finalmente consigamos un proxecto que conte co seu apoio.

Cales son as principais liñas do seu programa?

Temos un programa de continuidade, porque en catro anos é imposible sacar adiante todos os proxectos. Moitas iniciativas, como o novo PAC ou o Concello, son froito de anos de xestión e negociación. Agora queremos seguir mellorando a calidade de vida, especialmente nas aldeas, garantindo servizos básicos, boas comunicacións, estradas, alumeados e abastecemento de auga. Becerreá supera xa os 3.000 habitantes, en boa medida grazas á inmigración. Temos arredor de 27 nacionalidades e aproximadamente o 20 % da poboación é de orixe estranxeira. Son persoas plenamente integradas, con negocios e que forman parte da vida diaria do municipio. Isto fai de Becerreá un concello cada vez máis diverso e aberto.

Cales considera que son as principais necesidades no seu concello?

Estamos traballando na creación dunha Casa da Xuventude na capitalidade, pensada para mozos de ata 25 anos, xunto con proxectos como a nova praza e a posta en marcha da residencia, que consideramos fundamentais para os Anca-

res. Tamén queremos transformar a travesía de Becerreá, para o que precisamos a colaboración do Ministerio de Fomento. O falso túnel acabou dividindo a vila en dúas e pretendemos converter esa zona nun paseo seguro e atractivo. Xa contamos cun pequeno proxecto e, malia as dificultades, seguiremos insistindo. Coa Deputación sentimos un esquecemento absoluto, xa que levamos case dez anos sen recibir fondos extraordinarios ou convenios. A Xunta colaborou algo máis, pero continúa pendente a finalización da estrada Becerreá-Sarria. Outro reto é o envellecemento e a dispersión da poboación. Queremos garantir os mesmos servizos sociais nas aldeas e na capitalidade e, a máis longo prazo, contar tamén cunha piscina climatizada.

De que proxectos se sente máis orgulloso?

Un dos nosos principais obxectivos foi renovar os edificios públicos de Becerreá. O Concello, o centro médico e o colexio eran instalacións antigas, pouco eficientes e con problemas de accesibilidade e mantemento. O que buscamos é substituílos por espazos modernos, funcionais e adaptados ás necesidades actuais, que permitan ofrecer mellores servizos á cidadanía e estean preparados para dar resposta ás necesidades de Becerreá durante as próximas décadas.

Que lle gustaría que os veciños visen en vostede como alcalde?

Eu sempre quero que os veciños opinen primeiro. Podo equivocarme, pero as decisións que tomo fágoas asumindo as consecuencias. .

Como é a súa relación coa oposición?

Eu teño que agradecer á oposición de Becerreá a súa colaboración. Non practican unha oposición frontal que impida a acción do goberno, e iso agradézoo.

EN CLAVE PERSOAL

- **Idade, estado civil e familiar**
72, casado e 1 fillo e un neto
- **Profesión e formación**
Son mestre
- **E se non o fose, que lle gustaría ser?**
Veterinario
- **Que quería ser de maior?**
Eu quería vivir ben e non ter problemas, incluso valorei quedar co negocio familiar
- **Que fai para desconectar?**
Vou no inverno de caza e, cando estou moi agoniado, durmo
- **Unha virtude e un defecto**
Son ríxido, de ideas fixas, pero honrado
- **Un consello para compartir**
Deberíamos tirar todos xuntos e non ser tan individualistas
- **Un libro, unha película ou/e un grupo de música/cantante**
‘El diablo cojuelo’ de Luis Vélez de Guevara, ‘Casablanca’, e Víctor

Jara

- **Unha afección**
A caza e escoitar música
- **Un lugar que visitar**
Os Grobos, en Becerreá
- **Unha comida e unha bebida**
Cocido, marisco, troitas; viño e cava
- **Unha personaxe admirada**
Felipe González
- **Unha posesión prezada**
A miña casa
- **Un desexo**
Arranxar a casa dos meus pais
- **Algo para esquecer**
As cousas ocorren, hai que asumilas e as súas consecuencias
- **Que é o que máis valora nunha persoa?**
A honradez e a claridade
- **Un desafío pendente**
Estou satisfeito co que fixen
- **Onde se ve en cinco anos?**
Xubilado en todos os aspectos

DEPUTACIÓN

Carmela López fai balance: 11 millóns en mobilidade e 5 en convenios

A presidenta da Deputación de Lugo, Carmela López, fixo balance dos seus primeiros sete meses á fronte da institución provincial, un período que definiu como “moi intenso, de moito traballo e tamén de aprendizaxe” e no que destacou unha forma de gobernar baseada na proximidade, o diálogo, a capacidade de decisión e a presenza directa no territorio.

“Hai sete meses, no meu discurso de investidura falei de diálogo, de proximidade, de estabilidade e de compromiso. Hoxe quero facer un primeiro balance de como estamos convertendo estas palabras en feitos”, sinalou.

Carmela López destacou especialmente o contacto directo cos concellos. Nestes sete meses mantivo 59 reunións con alcaldes e alcaldesas, preto do 90% dos responsables municipais da provincia, e con todos aqueles que solicitaron unha reunión.

“Eu non quero unha Presidencia encerrada nun despacho. Quero ser unha Presidenta accesible e próxima, que vai ao territorio. Para coñecer a provincia hai que pisala”, afirmou. A Presidenta subliñou que

as visitas que leva feitas polo territorio non responden a unha finalidade formal, senón á vontade de coñecer directamente os problemas e buscar solucións. “Non vou aos sitios a sacar unha foto. Hai un motivo e un traballo que facer en cada visita”, explicou. No ámbito da mobilidade, a Deputación conta este ano con máis de 12 millóns de euros para obras de mellora da rede viaria, dos que xa se executaron máis de 7 millóns, arredor do 61%. A esta contía súmanse preto de 1,5 millóns para renovar o

Parque Móbil e 2,4 millóns para o servizo de desbroces.

Destacou a presidenta ademais que máis do 53% do orzamento consignado para obras corresponde a actuacións en concellos gobernados polo Partido Popular. “Se unha estrada necesita unha actuación, o que me preocupa é solucionar o problema, non a cor política da alcaldesa ou do alcalde”, afirmou.

E no ámbito da cooperación municipal, a Deputación mobilizou preto de 5 millóns de euros en convenios

cos concellos para apoiar servizos públicos básicos, chegando ás distintas comarcas da provincia. Ademais, só no mes de xullo asinou 420.000 euros con 16 entidades, principalmente vinculadas ás políticas sociais e aos sectores produtivos.

“Ás veces falamos de cifras, pero detrás desas cifras hai servizos e, sobre todo, hai persoas. A Deputación ten que estar aí, especialmente onde un concello non pode chegar só. Ou onde outras administracións non tratan en igualdade de condicións a ese territorio”, destacou.

Carmela López tamén puxo en valor os avances na rede pública de residencias da Deputación, e entre as cuestións nas que a institución segue traballando, a Presidenta situou tamén os GES, un ámbito no que considera que o actual modelo precisa dunha solución máis estable e no que a Deputación mantén a interlocución coa Xunta.

Finalmente, Carmela López anunciou que tomará uns días de descanso, pero deixou claro que a actividade da institución continuará con normalidade.

Impulsará o sector empresarial e forestal da provincia

A Xunta de Goberno aprobou un novo paquete de investimentos orientado a reforzar a competitividade das empresas e apoiar sectores produtivos estratéxicos. Os acordos adoptados supoñen unha mobilización de máis de 393.000 euros.

Así, deu luz verde a un convenio bianual coa CEL, dotado con 180.000 euros para as anualidades 2026 e 2027. A través do programa Lugo Presente e Produtivo desenvólvanse accións relacionadas coa dixitalización, a innovación e a sustentabilidade das empresas. O proxecto inclúe ademais a elaboración dun estudo sobre o absentismo laboral e unha guía de boas prácticas.

Outro dos acordos aprobados foi un convenio coa Asociación de Empresarios da Primeira Transformación da Madeira por importe de 60.000 euros para a creación dunha aula móbil forestal. Esta iniciativa permitirá levar formación especializada directamente aos montes, facilitando a capacitación de profesionais do sector e contribuíndo á mellora da súa cualificación e competitividade. O programa incorporará contidos relacionados coas boas prácticas para a conservación da rede viaria.

Compromiso cos maiores fronte á “falta de resposta da Xunta”

A Deputación reivindicou o seu compromiso coa atención ás persoas maiores e coa consolidación dunha rede pública de residencias de proximidade, especialmente pensada para o rural, fronte ao que considera “unha falta de resposta da Xunta de Galicia, administración competente en materia de servizos sociais e dependencia”.

O deputado de Promoción Económica e Social, Pablo Rivera Capón, fixo balance da situación da rede provincial e asegurou que “esta provincia necesitaba —e necesita— residencias públicas” e que a Deputación decidiu asumir ese esforzo “porque había unha necesidade real no territorio e as persoas maiores de Lugo non podían quedar sen unha alternativa pública de proximidade”.

“Nós non miramos para outro lado”, sinalou Rivera Capón, quen defendeu que unha persoa maior “debe poder recibir coidados públicos preto da súa casa, da súa familia e do seu concello”. A institución provincial conta actualmente con 9 residencias

públicas en funcionamento e preto de 400 persoas usuarias, mentres traballa noutros 9 proxectos. Engadiu que desde 2019 ata 2026, a Deputación ten mobilizados 47 millóns de euros vinculados á rede residencial.

Repasou a situación dos principais centros que se atopan en diferentes fases de desenvolvemento. Como o de Becerreá, onde explicou que a Deputación deu un novo impulso á posta en funcionamento do centro coa licitación do equipamento xeral por máis dun millón de euros e a licitación da cociña industrial, por preto de 460.000 euros.

Na Pontenova, a institución provincial avanza na finalización da residencia da man de Tragsa; na Pobra do Brollón, os traballos atópanse nos últimos pasos para a certificación final da obra; en Ourel, a licitación da residencia está prevista nos próximos meses; en Cervantes, o proxecto está practicamente finalizado; e en Guitiriz, está traballando para retomar as obras.

Rivera Capón quixo aclarar especialmente a situación da residencia de Folgoso do Courel. Explicou que se produce un peche dun expediente administrativo porque rematou o prazo da cesión da parcela á Deputación e lembrou que “foi o propio Concello de Folgoso, a través da súa Alcaldesa do PP, quen solicitou a reversión dos terreos”.

Rivera Capón celebrou que a Xunta asuma as súas responsabilidades nese caso: “A Deputación leva anos facendo un esforzo extraordinario para manter e ampliar unha rede pública de residencias, mesmo nun ámbito no que as competencias corresponden á Xunta. Agora tamén lle corresponde á Xunta cumprir os compromisos que adquiriu”.

O responsable provincial destacou ademais o esforzo económico que supón manter unha rede deste tipo para unha administración como a Deputación. “Estamos levando ao límite a nosa capacidade para manter e ampliar unha rede que consideramos esencial para a provincia”,

afirmou, reclamando tamén unha maior implicación da Xunta.

PREZOS. O deputado abordou a actualización dos prezos públicos dos centros provinciais e criticou a “confusión interesada” que, ao seu xuízo, está trasladando o PP. A nova ordenanza actualiza uns prezos de referencia que permanecían sen revisar desde 2018 e establece que a participación das persoas usuarias se determine atendendo á súa capacidade económica e patrimonial. “Quen menos ten, menos paga; quen máis ten, máis contribúe”, resumiu Rivera. O deputado explicou que o custo efectivo dunha praza residencial sitúase nos 2.358,75 euros mensuais e que a actualización podía facerse

de dúas maneiras: establecendo unha mesma achega para todas as persoas ou repartindo o esforzo segundo a capacidade económica. “Nós escollemos a segunda opción: un sistema progresivo que protexe máis a quen menos ten”, afirmou. A xefa do Servizo explicou os aspectos técnicos do novo sistema e destacou que ningunha persoa usuaria paga o 100% do custo efectivo da praza. Precisou que o prezo de referencia e o prezo público que finalmente paga cada persoa son conceptos diferentes: o primeiro serve como referencia para determinar o custo e a participación no servizo, mentres que a achega concreta de cada usuario se calcula en función da súa situación económica.

DEPORTES

O CP Lucense organiza xornadas de portas abertas os martes e xoves

O Club Polideportivo Lucense de balonmán organiza no mes de setembro unhas xornadas de portas abertas de balonmán, unha iniciativa coa que busca achegar este deporte aos máis pequenos e facilitar que novas familias coñezan a actividade do club. As sesións terán lugar os martes e xoves, de 17.30 a 18.45 horas, na Casa do Deporte. A proposta está aberta tanto a nenos e nenas que queiran iniciarse no balonmán como a rapaces e rapazas de diferentes categorías. A actividade contempla grupos de xuvenil, cadete e infantil, correspondentes ás xeracións de 2009/2010, 2011/2012 e

2013/2014, respectivamente. Tamén haberá opción para os máis pequenos, con categorías de alevín, benxamín, prebenxamín e biberón, desde os nacidos en 2015 ata os máis pequenos, de 2021 e 2022. Desde o Club Polideportivo Lucense animan as familias a aproveitar estas xornadas para que os nenos e nenas poidan coñecer o balonmán, probar o deporte e descubrir a dinámica dos adestramentos nun ambiente deportivo e aberto. As persoas interesadas poden solicitar máis información a través do correo admin@cplucense.com ou do teléfono 623 237 219.

O xadrez xigante regresa ao colexio na Praza Maior de Lugo durante todo setembro

A Praza Maior de Lugo converteuse durante o mes de setembro nun espazo para achegar o xadrez á cidadanía coa iniciativa “O xadrez xigante regresa ao colexio”, organizada pola Asociación Cultural Xaquedrum en colaboración coa Concellería de Cultura e Educación do Concello de Lugo. A actividade desenvolverase ata o mércores, 30 de setembro, de luns a venres, entre as 18:00 e as 20:00 horas. A proposta está integrada no programa “Xadrez para escolares” e busca combinar a práctica deportiva e o lecer nos espazos públicos coa creación dunha alternativa que tamén facilite a conciliación familiar. Durante as xornadas instalaranse taboleiros de grandes dimensións na Praza Maior, aínda que tamén

será posible xogar ao xadrez convencional. As persoas participantes estarán acompañadas por persoal monitor, que ofrecerá orientación e nocións básicas a quen queira achegarse por primeira vez a esta disciplina. Non será necesario realizar inscrición previa e a participación será totalmente gratuita. A actividade está dirixida a toda a cidadanía, polo que poderán participar tanto nenos e mozos como persoas adultas con independencia do seu nivel. O programa “Xadrez para escolares” ten entre os seus principais obxectivos estender o coñecemento desta disciplina en Lugo, con especial atención á poboación máis nova.

A SCD Santa Comba impulsa o fútbol base cunha Escola de Tecnificación

A SCD Santa Comba deu un novo paso na súa aposta pola formación dos máis novos coa celebración da primeira xornada de portas abertas da súa nova Escola de Tecnificación de Fútbol. Arredor de 50 nenos e nenas de entre 6 e 12 anos participaron na actividade celebrada este mércores no campo de fútbol de Santa Comba. Durante a xornada puideron coñecer o funcionamento da escola e participar nun adestramento adaptado ás súas idades. O proxecto busca ofrecer aos novos futbolistas unha formación integral e individualizada, con traballo específico sobre aspectos técnicos, tácticos e físicos. Os contidos adaptaranse ás necesidades e características de cada participante. A Escola de Tecnificación estará dirixida por Iván Noé, profesional con máis de dúas décadas de experiencia na formación de futbolistas novos, e desenvolverá a súa actividade entre setembro e xuño, con sesións tanto en Santa Comba como en Lugo. Outro dos elementos destacados da proposta será a presenza ao longo da tempada de diferentes profesionais e referentes do mundo do fútbol, que acudirán á escola para compartir os seus coñecementos e

experiencias cos participantes. Entre os nomes anunciados están Jaime Paz e Fabri González, así como Álvaro, adestrador da SCD Santa Comba, e Irene, responsable da Selección Sub-12 de Lugo. Tamén participarán Adrián Mirón, preparador físico; Fernando Seoane, exogador do CD Lugo; e Iago Parga e Jacobo Vilariño, futbolistas da SD Sarriana. A través destas colaboracións, os nenos e nenas poderán coñecer diferentes visións do fútbol e achegarse a experiencias relacionadas co adestramento, a preparación física, a competición e o deporte de alto

nivel. A escola incluírá, ademais dos adestramentos técnicos personalizados, traballo físico e táctico, equipamento oficial, seguro deportivo, auga e froita en cada sesión, así como charlas e actividades con profesionais ao longo do ano. A nova escola intégrase na aposta da SCD Santa Comba pola formación das novas xeracións, nun ano no que o club celebra o seu 50 aniversario, coa intención de ofrecerlles novas oportunidades de aprendizaxe e desenvolvemento tanto dentro como fóra do terreo de xogo.

Mateo Muñoz e Jorge Candal dan o salto á 1ª RFEF no CD Lugo

O CD Lugo contará con Mateo Muñoz e Jorge Candal no seu primeiro equipo durante a tempada 2026/27, nun novo paso na traxectoria de dous futbolistas que medraron desde as categorías inferiores do club. Ambos os xogadores, nacidos en Lugo e formados na canteira, afrontarán a súa primeira campaña con ficha do primeiro equipo. Mateo Muñoz, nacido en 2007, incorporouse á entidade na categoría infantil, mentres que Jorge Candal, de 2006, forma parte do club desde a etapa de benxamíns. Nas últimas tempadas, Mateo alternou a súa participación co filial e co Xuvenil A de División de Honra coa dinámica habitual de adestramentos do primeiro equipo. Ademais, o canteirán chegou a debutar co conxunto lucense na última xornada da pasada tempada. Pola súa banda, Candal compaxinou durante os dous últimos cursos

a súa presenza no filial co traballo e os adestramentos xunto ao primeiro equipo do CD Lugo. Os dous futbolistas tiveron tamén minutos durante a presente pretempada e dan agora un novo paso no seu crecemento dentro da entidade. A súa incorporación ao primeiro equipo evidencia, ademais, a aposta do CD Lugo polo talento formado na casa e pola continuidade

dos xogadores procedentes da súa canteira. **JORGE GONZÁLEZ.** Pola contra, o Club Deportivo Lugo traspasou ao CD Mirandés ao seu xogador Jorge González, procedente da canteira albivermella desde nivel alevín, que foi escalando ata chegar a formar parte do cadro sénior durante as dúas últimas tempadas.

“Teño un gran sentimento de perteneza tanto ao club como á cidade de Lugo”

Andrés Hurtado afronta a súa primeira tempada completa á fronte do equipo de Superliga feminina do CV Emevé coa permanencia como prioridade e o obxectivo de consolidar un modelo de xogo propio

Jessica Fernández

Como xurdiu a oportunidade de vir ao Emevé?

Cheguei a Lugo en 2024 da man de Pascual Saurín, que daquela era o director técnico do Emevé. Na miña primeira tempada estiven á fronte do segundo equipo feminino, das categorías xuvenil e júnior e do equipo de Primeira División Nacional, ademais de colaborar co equipo masculino de Superliga. Na segunda campaña seguí co segundo equipo feminino e coa parte alta da canteira, ao tempo que asumín a dirección de voleibol do club. A falta de tres xornadas para rematar a tempada, o club decidiu facer un cambio no banco do primeiro equipo feminino e pasei a ocupar o posto de primeiro adestrador. Nesta tempada 2026-2027 vou dedicarme exclusivamente ao equipo de Superliga feminina e deixarei a un lado as tarefas de dirección técnica.

É sinxelo compatibilizar a dirección técnica con ser adestrador?

A labor de dirección técnica era compatible co traballo de base porque mantiña unha vinculación directa co equipo de Superliga e coa metodoloxía que o club quería desenvolver. Porén, compatibilizar esas funcións co posto de primeiro adestrador do equipo feminino de Superliga xa non é posible, xa que se trata dunha responsabilidade que require dedicación plena. Por iso, nesta nova etapa decidín deixar a dirección técnica para centrarme exclusivamente no primeiro equipo.

Como cre que vai ser esta tempada?

Levamos dúas tempadas sufrindo bastante en canto a resultados, xa que estivemos na parte baixa da clasificación. Por iso, o primeiro obxectivo para esta campaña é asegurar a permanencia. O ano pasado logramos cumprir parte dos nosos propósitos ata decembro, na Copa da Raíña, pero ao final da tempada tocounos sufrir máis da conta. Tivéronse

que facer cambios e chegamos a ocupar postos de descenso. Este ano queremos garantir a permanencia con moita máis marxe e sen agardar ás últimas xornadas. A partir de aí, a intención é competir en todos os partidos para aspirar a metas máis ambiciosas, como estar na Copa da Raíña ou incluso entrar nos *play-offs*, algo que o club aínda non conseguiu na súa historia.

Confía no seu equipo de xogadoras?

O labor que desempeñei a pasada tempada como director técnico e o feito de asumir o equipo nas tres últimas xornadas permitíame coñecer moi ben as xogadoras. Varias delas renovaron e consideramos que forman un núcleo moi sólido, con capacidade para achegar moito ao equipo. Ademais, cremos que aínda non mostraron todo o seu potencial e que teñen unha ampla marxe de evolución dentro do club. En canto ás novas incorporacións, pensabamos que sería máis complicado pechar algunhas operacións, pero desde os primeiros contactos todo foi bastante fluído e fóronse dando os pasos necesarios para concretalas. Iso non sempre é sinxelo, porque as negociacións adoitan ser longas e hai que competir

con outros clubs polo mesmo talento. Neste caso, conseguimos incorporar as xogadoras que realmente queríamos e, por iso, estamos moi satisfeitos co traballo realizado. Fixemos unha aposta firme e estamos convencidos de que están preparadas para alcanzar os obxectivos marcados.

“Estamos convencidos de que as nosas xogadoras están preparadas para alcanzar os obxectivos marcados”

Máis alá dos éxitos deportivos, que obxectivos se queren conseguir?

O voleibol é un deporte de alto nivel no que, cando os resultados non acompañan ou os obxectivos se complican, ás veces a parte humana parecen quedar nun segundo plano. Nós queremos que os resultados vaian da man dunha identidade propia, algo no que xa levo tempo traballando nas categorías inferiores e que agora

queremos trasladar ao primeiro equipo. A idea é construír un proxecto sólido no que convivan xogadoras veteranas e mozas, creando un grupo atractivo tanto para as que xa están como para futuras incorporacións. Eu non son unha persoa conformista e estou convencido de que a forma de competir marca a diferenza, independentemente do resultado puntual. Cando existe un modelo de traballo claro e se compite ao máximo nivel, os resultados acaban chegando. Ademais, no Emevé atopamos un trato humano excelente tanto cara aos técnicos como ás xogadoras. Por iso, o noso reto é devolverlle ao club esa confianza a través do traballo diario, consolidando a identidade e o modelo que queremos implantar.

Cal é o modelo de xogo que quere aplicar?

O modelo de xogo ten que estar directamente ligado ao traballo diario nos adestramentos e asentarse sobre dous piares fundamentais: a esixencia e a autoesixencia das xogadoras. É importante que ambas vaian da man. Dentro do equipo hai unha serie de normas e principios que se deben respectar, porque estamos convencidos

de que os resultados chegan a través do traballo. Manter ese nivel de esixencia non é sinxelo, xa que require un compromiso moi alto durante toda a tempada, pero é precisamente iso o que queremos consolidar. Se conseguimos facelo, teremos máis posibilidades de alcanzar os nosos obxectivos sen pasar polas dificultades que vivimos nos últimos anos. Nas últimas tempadas logramos aplicar este modelo só de forma parcial e iso fíxonos sufrir en moitos momentos. Nesta campaña queremos evitar esas situacións e competir con máis regularidade desde o inicio ata o final.

Como valora a súa estancia no club?

Estes dous anos en Lugo foron moi positivos para min. O Emevé é como unha pequena familia que me acolleu moi ben desde o primeiro momento, e eu tamén me integrei perfectamente tanto coa directiva como con toda a xente que rodea o club. Iso fai que acabes desenvolvendo un importante sentimento de pertenza. Ademais, o feito de pasar pola dirección técnica e consolídame agora como adestrador do primeiro equipo reforza aínda máis ese vínculo. Afronto esta nova etapa con moita ilusión, porque coñezo ben o funcionamento do club, a súa filosofía e ás persoas que forman parte del, e estou convencido de que podemos facer unha boa tempada.

Vese aquí no futuro?

Estas dúas tempadas no Emevé foron moi satisfactorias para min. Se este ano conseguimos implantar o modelo de traballo que temos en mente e alcanzar os obxectivos marcados, non tería ningún problema en seguir máis tempo vinculado ao proxecto. Identifícome moito cos valores e coa proposta do club, e teño un forte sentimento de pertenza tanto cara á cidade como cara ás persoas que forman parte do Emevé.

Gústalle Lugo tamén.

Podería saír un pouquiño máis o sol, iso si. Pero creo que Lugo é unha cidade que acolle. A xente do club e do meu arredor acolleume moi ben. Non só é importante o salario económico, tamén o emocional para que a experiencia vital sexa boa. Sinto que en Lugo fun moi ben acollido, así que estou contento.

LUGOXA

Para calquera suxestión, información ou comentario non dubide en poñerse en contacto con nós.

Edición: PORTAS COMUNICACIÓN S.L.

Dirección: Diego E. García Puente

Teléfono: 661 464 323

E-mail: redaccion@lugoxa.com

Impresión: Tameiga Publicacións S.L.

Dep. Legal: LU 56-2021

Teléfono 661 464 323

redaccion@lugoxa.com

Os artigos de opinión publicados reflicten unicamente posturas persoais dos seus autores. O contido dos artigos será responsabilidade do seu autor. Este medio non se responsabiliza das opinións e ideas incluídas no mesmo.

DE RUTA EN RUTA

Ruta do río Trimaz de Xermade

O percorrido combina bosques autóctonos, o río Trimaz, antigos muíños, pontes, patrimonio arqueolóxico e tradición popular

A Ruta do río Trimaz, no concello de Xermade, ofrece un percorrido de 14,5 quilómetros por espazos naturais e elementos do patrimonio etnográfico e histórico do municipio. O itinerario, de carácter circular, ten o seu inicio e final no barrio do Chao, na parroquia de Santa Mariña de Cabreiros, e segue durante varios quilómetros o curso do río Trimaz, atravesando bosques autóctonos e diferentes pontes, presas e antigos muíños. O punto de partida sitúase xunto á antiga igrexa parroquial de Santa Mariña de Cabreiros, da que se conservan arcos e outros elementos integrados nun espazo de musealización. Desde alí, o camiño diríxese cara ao río Trimaz e chega á Ponte da Acea, situada nas proximidades da área recreativa e do campo de fútbol. A partir deste punto, o itinerario continúa río arriba pola marxe esquerda, atravesando zonas de vexetación autóctona e pasando xunto ao Rego Chancelos ou Portosouto. Un dos elemen-

tos destacados deste primeiro tramo é a ponte de Isabel II, construída en 1863 durante o reinado de Isabel II para permitir o paso da estrada entre Rábade e Ferrol sobre o río. A ruta continúa xunto ao novo trazado da estrada e pasa por debaixo da autovía AG-64 Ferrol-Vilalba. Nas inmediacións atópase o antigo muíño da Madeira, actualmente rehabilitado. Posteriormente, a ponte da Madeira permite cruzar novamente o río para continuar avanzando pola súa contorna ata alcanzar a presa do Feal. Durante o percorrido aparecen sucesivamente diferentes construcións vinculadas ao aproveitamento da auga e ás comunicacións tradicionais, entre elas a ponte do Aruxo, Portonovo e a ponte e presa dos Carregás. O itinerario chega así ata a ponte de Bexín, situada no límite con Roupas, punto no que se abandona o curso do Trimaz para continuar por antigos camiños. Este tramo permite adentrarse nas fragas de Penachaiña e Carballosa, dous dos principais espazos forestais da ruta, caracterizados pola presenza de carballos centenarios e abundante vexetación de ribeira. A contorna tamén constitúe hábitat para distintas especies de fauna silvestre, entre elas xabarís e corzos, cuxa presenza pode apreciarse a través das pegadas e outros sinais da súa actividade. O percorrido continúa por camiños tradicionais ata regresar ás proximidades de Portonovo. Ao alcanzar a estrada entre Chao

e Cabreiros, a ruta incorpórase ao curso do Rego dos Caxigás pola súa marxe dereita. Nesta zona localízanse varios elementos da arquitectura tradicional vinculada á actividade agraria e ao aproveitamento hidráulico, como o antigo muíño de Cabreiros, unha ponte de pedra e o muíño do Ferreiro, que conserva tanto a construción como unha antiga moa. Desde a canle do muíño, o itinerario ascende polo Camiño Vello da Carballosa, atravesando novamente unha paisaxe dominada polas fragas de San Vitorio ou Carballosa. O ascenso conduce ata a parte alta do percorrido, desde onde comeza o descenso

polo monte do Espiño en dirección á fonte de Santa Mariña. A fonte está relacionada cunha antiga lenda sobre o martirio de Santa Mariña. Segundo a tradición, no lugar no que foi decapitada terían xurdido tres mananciais, unha historia que vincula o espazo coa tradición relixiosa e popular da parroquia. Na parte final, a ruta regresa cara ao punto de inicio e incorpora outro dos principais elementos patrimoniais do percorrido: o castro de Xermade, que conserva vestixios relacionados coa ocupación galaico-romana. O asentamento permite achegarse á evolución dos modos de vida das comunidades castrexas

durante a época romana, cando se produciron transformacións na ocupación do territorio e unha progresiva aproximación a zonas máis favorables para a agricultura e a gandería. O último tramo volve pasar baixo a autovía AG-64 antes de alcanzar novamente o núcleo do Chao, onde remata o itinerario tras completar os 14,5 quilómetros da Ruta do río Trimaz. A combinación de bosque autóctono, ríos, pontes, muíños, patrimonio arqueolóxico e elementos vinculados á tradición popular converte este percorrido nunha alternativa para coñecer diferentes aspectos naturais e culturais de Xermade.

DATOS

5 horas

14,5 quilómetros

Dificultade moderada

Parrillada Restaurante

Porta Santiago

LLEVAMOS EL RESTAURANTE A TU CASA

CATERING SAN YAGO

Banquetes a domicilio

676 008 992

Hostal

Cela

ALQUILER DE HABITACIONES Y APARTAMENTOS

619 376 877

Con baño, TV y caja fuerte, Wi-Fi...

Para pensionistas, trabajadores, estudiantes

CON O SIN PENSIÓN COMPLETA

Ronda da Muralla, 176 - 27002 Lugo · Tel: +34 982 252 405 - restauranteportasantiago@gmail.com